

Curaçao

Jaarverslag 2013

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
Voorwoord	2
Inleiding	3
11. Ministerie van Algemene Zaken	9
12. Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	14
13. Ministerie van Justitie	39
14. Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	73
15. Ministerie van Economische Ontwikkeling	88
16. Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	113
17. Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	126
18. Ministerie van Gezondheid, Milieu & Natuur	132
19. Ministerie van Financiën	146

VOORWOORD

Samen met de Jaarrekening 2013 van het Land Curaçao ontvangt u hierbij het verslag over het afgelopen dienstjaar ex artikel 18p respectievelijk 33 van de Landsverordening Comptabiliteitsvoorschriften Curaçao 2010. Conform artikel 33 lid 1 wordt dit verslag in een aparte nota onder de tot de jaarrekening behorende stukken opgenomen.

Dit verslag bevat een uiteenzetting van de mate waarin en in hoeverre de beleidsvoornemens zoals geformuleerd in de algemene beschouwing behorende bij de begroting van het dienstjaar 2013 zijn gerealiseerd.

Bij de opmaak van de Jaarrekening 2013 is verdere aandacht aan het jaarverslag besteedt. De Ministeries zijn vroegtijdig benaderd om hun bijdrage aan het jaarverslag te leveren. In dit verband zijn de afgelopen jaren per ministerie beleidsvelden geïdentificeerd en zijn de hoofdtaken van het ministerie daaraan opgehangen. Deze fungeren hier als beleidsdoelstellingen. In 2012 is het project verantwoorde beleidsbegroting opgestart. Deze nieuwe manier van begroten heeft zijn aanvang gevonden in de begroting voor het dienstjaar 2014. Dit is een ingrijpend groeiproces en zal daarom in fasen geïmplementeerd worden. De verantwoorde beleidsbegroting is een belangrijk instrument in het beheersen van de overheidsfinanciën, daar het de efficiënte allocatie van de schaarse algemene middelen bevordert, onder andere door een scherpere prioriteitenstelling. Het schept namelijk duidelijkheid in het beleid c.q. de beleidsprioriteiten en de bestedingen c.q. inspanningen op de afzonderlijke terreinen c.q. producten.

Ministerie van Financiën
Augustus 2014

Inleiding

Op 10 oktober 2010 kreeg Curaçao de status van land binnen het Koninkrijk der Nederlanden. In het licht van deze staatkundige verandering heeft Curaçao de volgende visie geformuleerd: "In het jaar 2025 is Curaçao een land dat berust op goed bestuur, met een hoge leefkwaliteit, duurzame sociaaleconomische ontwikkeling en onderwijs dat een ieder motiveert om het beste uit zichzelf te halen."

De kernwaarden voor 'goed bestuur' zijn transparantie, verantwoordelijkheid, kwaliteit, inclusiviteit, integriteit, betrouwbaarheid, duurzaamheid en samenwerking. Tezamen zullen deze waarden het bestuur kenmerken met als resultaat een hoge leefkwaliteit, ontwikkelingskansen voor alle burgers en een gezond sociaal- economisch klimaat. Dat typeert de totale opgave, zowel voor bestuurders, ambtenaren, maatschappelijk middenveld als - niet in de laatste plaats - alle betrokken burgers, bedrijven en instellingen.

Het beeld in de begroting van 2013 was dat als er geen structurele maatregelen genomen zouden worden het tekort van de overheid in 2016 zou oplopen tot ruim ANG. 500 miljoen.

In Tabel 1 wordt dit beeld getoond.

Tabel 1. Financiën publieke sector – relevant te saneren saldo

Omschrijving	2013
1 Overheid	-74
Gewone dienst	-74
Kapitaaldienst	0
2 SVB:	-271
Ziektekosten	-143
Oudedagsvoorziening	-128
3 Overige	<i>p.m.</i>
Totaal	-345
Relevant te saneren saldo	-345

Vanwege deze situatie in de overheidsfinanciën heeft de Rijksministerraad in 2012 Curaçao een aanwijzing gegeven. Deze aanwijzing bestond uit 6 onderdelen:

1. Het compenseren van tekorten uit 2010 en 2011 met overschotten op de begroting van verdere jaren;
2. Er kan pas worden uitgegaan van besparingen als deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd;
3. Er moeten maatregelen genomen worden om de oplopende tekorten adequaat op te vangen;
4. De regie op de uitvoering van voorgenomen maatregelen moet versterkt worden;
5. Er mag niet worden geleend zolang geen meerjarig evenwicht op de begroting is bereikt; en tenslotte
6. Er is een vacaturestop afgekondigd.

Het beleid in 2013 was erop gericht het begrotingstekort structureel weg te werken door enerzijds inkomstenverhogende en anderzijds uitgavenverlagende maatregelen te implementeren. De regering heeft gekozen voor het pad dat doorlopen zou moeten worden om de overheidsfinanciën duurzaam te saneren en op die manier eveneens één van de randvoorwaarden te scheppen voor duurzame economische ontwikkeling. Daarbij is gekozen voor een saneringsstrategie waarbij reeds in een vroeg stadium duidelijkheid wordt verschaft over het saneringsplan (variant *cold turkey*). Dit betekent dat van begin af aan beleid wordt geïmplementeerd, dat het tekort in de publieke sector wegwerkt, alsmede een oplossing biedt voor de tekortdynamiek in de komende jaren.

Overheid

In onderstaande tabel wordt aangegeven wat in de begroting 2013 was verwerkt voor het bereiken van een evenwichtige gewone dienst.

Tabel 2. Effect uitgavenverlagende maatregelen op de Gewone dienst

Omschrijving	2013
<i>Gewone dienst</i>	84
Verlaging post onvoorzien	5
Personeelsverloop en beheersing personeelslasten	15
Overheveling Gewone dienst naar Kapitaaldienst	34
Materiële apparaatskosten	20
Subsidies	10

Tabel 3. Effect inkomstenverhogende maatregelen op de Gewone dienst

Omschrijving	2013
<i>Gewone dienst</i>	29
i Grondbelasting	0
ii Omzetbelasting	14
iii Belastingmoraal (<i>tax compliance</i>)	15

In onderstaande tabel wordt het resultaat weergegeven van de gewone dienst van de begroting van de overheid.

Tabel 4. Resultaat Overheid

Resultaat Gewone dienst		Rekening (AA)	Begroting (BA)	Begroting na wijziging	Rekening (AA)
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)		2013	2013	2013	2012
4200	Beloning van personeel	454,1	473,8	470,2	462,0
4400	Verbruik van goederen en diensten	203,9	202,0	223,7	214,5
4500	Afschrijving vaste activa	44,6	41,1	43,3	44,5
4550	Interest	52,9	52,4	52,9	49,1
4600	Subsidies	72,0	72,6	71,8	66,3
4650	Overdrachten	330,7	316,3	314,9	343,4
4700	Sociale zekerheid	423,3	447,0	438,8	516,7

4750	Andere uitgaven	0,0	13,0	12,5	46,8
Gewone dienst Uitgaven		1.581,5	1.618,2	1.628,1	1.743,5
5100	Belastingen	1.423,4	1.423,9	1.426,1	1.475,9
5200	Sociale voorzieningen	0,0	2,3	0,0	0,0
5300	Schenkings en subsidies	18,0	18,7	20,0	17,1
5400	Andere inkomsten	261,0	173,3	215,1	177,4
Gewone dienst Inkomsten		1.702,4	1.618,2	1.661,2	1.670,4
Resultaat Gewone dienst voor bestemming		120,9	0,0	33,0	-73,1

Uitgavenverlagende maatregelen

Personeel

In de begroting 2013 is taakstellend een verlaging van de personeelskosten van ANG 15 miljoen opgenomen. De besparingen in de personeelskosten zijn door het natuurlijk verloop tot stand gebracht. Als gevolg van het Koninklijk besluit bevattende de aanwijzing aan Curaçao, was de vacaturestop onverkort van kracht, waarbij door de gerealiseerde uitstroom wegens pensionering, alsmede door afloop van contracten de taakstelling ten aanzien van de besparingen gerealiseerd is. In vergelijking met de rekening 2012 zijn de personeelslasten gedaald met ruim ANG 7,9 mln. De formatie is bij de 9 ministeries en de staatsorganen (exclusief de statenleden, ministers, defensie, onderwyzend personeel en kuido di ambulans) tussen december 2012 en december 2013 gedaald van respectievelijk 3.725 tot 3.462 oftewel een afname met 263 fte.

Materieel

Bij de opmaak van de begroting 2013 werd geconstateerd dat tot dusver onvoldoende positieve synergie effecten zijn behaald uit het samengaan van de twee voormalige bestuurslagen, het Land de Nederlandse Antillen en het Eilandgebied Curaçao. Om die reden is het traject Optimalisering Functionering Overheid (OFO) gestart.

Hierbij heeft de Regering ook opdracht gegeven aan de Stichting overheids accountsbureau (SOAB), in samenwerking met het ministerie van Financiën, om de materiële lasten te onderzoeken. Er is echter door SOAB al een eerder onderzoek verricht waarbij met name de lopende contracten tegen het licht zijn gehouden. Het gaat daarbij om onder andere huurcontracten van gebouwen, kantoormachines, maar ook

contracten met advocaten, consultants en beveiligingsbedrijven. Uit deze inventarisatie bleken direct besparingsmogelijkheden te bestaan. Taakstellend is rekening gehouden met een besparing van ANG 20,0 miljoen. In combinatie met het Koninklijk besluit tot aanwijzing op de begroting 2012, waarbij een verplichtingen stop is aangekondigd, is deze verlaging ook gerealiseerd (gecorrigeerd voor het bruto bedrag van het Bureau Telecommunicatie en Post). Daarnaast is er een daling in de materiële lasten waar te nemen van ruim ANG 10,7 miljoen.

In de kostencategorieën advieskosten, vergaderkosten en presentiegeld, vervoer en reiskosten, telefoon & faxkosten en verbruik nutsvoorzieningen zijn de gerealiseerde besparingen het grootst.

Subsidie en overdrachten

De Stichting overheidsaccounts bureau (SOAB), in samenwerking met het ministerie van Financiën, zou in opdracht van de Regering alle stichtingen doorlichten, met als een van de belangrijkste opdrachten het bezien of aanzienlijke synergie voordelen door samenwerking c.q. fusering van organisaties realiseerbaar zijn. Daarbij is ook gekeken naar de relevantie van de doelstelling van de organisatie, gezien de beleidsdoelen welke door de overheid worden voorgestaan. Deze opdracht is in uitvoering. Het betreft een ingrijpend proces, waarbij alle actoren betrokken zijn. Taakstellend is een bedrag van ANG 10 miljoen. meegenomen in de begroting 2013. Dit bedrag is in 2013 niet gerealiseerd. Wel is er ten opzichte van het dienstjaar 2012 een besparing van ANG 7,1 miljoen gerealiseerd.

Inkomsten verhogende maatregelen

De wijziging in het tarief omzetbelasting is per mei 2013 in werking getreden. De aanpassingen welke zijn aangebracht in de Omzetbelasting zijn te karakteriseren als enerzijds inkomstengenererend, anderzijds juist van economisch belang. Zo is ervoor gekozen om de Omzetbelasting verder te differentiëren en een progressief karakter te geven. Zo zijn luxeproducten, waaronder auto's, diensten in de horeca en alcohol zwaarder belast dan andere producten. In plaats van het gangbare 6 procenttarief zijn deze producten ondergebracht in een nieuwe tariefschijf van 9 procent. Daarnaast zijn producten van belang voor de eerste levensbehoefte ondergebracht in het 0 procenttarief, hetgeen het progressieve karakter van de Omzetbelasting verder heeft doen accentueren. De economische effecten, waarmee tevens een monetair effect samenhangt, is dat middels deze aanpassingen bovenal luxeproducten vervaardigd uit de import duurder worden en minder aantrekkelijk. De positieve uitwerking op de betalingsbalans van deze maatregel is niet te onderschatten, tevens is met het progressieve karakter bereikt dat vers fruit en groenten volledig vrijwaard zijn geworden van omzetbelasting. Middels deze maatregel is het eerste levensbehoefte pakket goedkoper geworden, waardoor eerdere barrières die een verdere prijsdaling voor deze producten niet mogelijk maakte nu zijn afgenomen.

Bij de categorie andere inkomsten zijn er incidentele componenten die in het dienstjaar 2013 verantwoord worden:

Tabel 5. Incidentele Inkomsten

Omschrijving	Bedrag
Vrijval reservering SVB tekort aanzuivering t/m 2012	36,1
Dividend Centrale bank van 2010 t/m 2012	5,0
Vrijval reservering t.b.v. belastingkantoor	15,2
Totaal	56,3

Dankzij het bovenstaande beleid is de situatie van de overheidsfinanciën verbeterd. De regering heeft besloten het saneringsplan aan te vullen met economie stimulerende maatregelen. In dit kader heeft de regering diverse investeringen gedaan in de sociaal-economische en educatieve infrastructuur. Dit is in het belang van het behoud van de sociale cohesie, waarbij de negatieve effecten op de economie welke direct uitgaan van de

bezuinigingsmaatregelen (economische impuls) worden opgevangen en waarbij het groeipotentieel van de economie wordt vergroot. De regering meent hierdoor het noodzakelijke draagvlak voor het saneringsplan te kunnen behouden. Bovendien moet een aantal investeringen in het licht worden geplaatst van de beoogde reductie van de lopende uitgaven op de begroting. In onderstaande tabel is hierin inzicht gegeven.

Tabel 6. Investerings

Investerings	B2013	R2013
4913 100100 Gebouwen 24. Renovatie Staten gebouw	2,0	2,0
4913 101100 Gebouwen 25. Renovatie gebouw Hof van justitie	1,3	0,8
4913 110304 Renovatie 2. Gebouw Kabinet Gevolmachtigde Minister	0,3	0,2
4913 110305 Gebouwen 1. Afbouw Noordvleugel Fort Amsterdam	0,6	0,6
4924 131203 Machines e.a. 20. Kogelvrije vesten, vuurwapens en acc.	3,4	0,7
4913 131300 Gebouwen 23. Renovatie Brandweerkazerne	3,0	0,1
4914 142102 Andere Bouwstructuren 17. Inhaalslag wegen straatvrl.	62,7	57,3
4914 142600 Andere Bouwstructuren 15. Riolerings Binnenstad	1,1	0,3
4941 142702 Gronden & Terreinen 16. Verkavelingsplannen	2,9	6,9
4913 164901 Gebouwen 2. RedaSocial: ondh. schoolgebouwen	9,7	4,0
4932 164901 Immateriële Vaste Activa 3. Gratis Onderwijs	13,2	11,7
4913 187800 Gebouwen 7. SVB: Poli Nobo	0,5	0,5
4913 187801 Gebouwen: NosHospitalNobo:	52,0	61,2
Totaal Actuele Investeringsprojecten	152,7	146,3

Sociale Verzekeringsbank (SVB)

De Regering heeft per 1 februari 2013 de Landsverordening basisverzekering ziektekosten geïntroduceerd. Deze Landsverordening houdt voornamelijk in verhoging van de ziektekostenpremie, de versoering van het zorgpakket, de introductie van een nominale premie, de verhoging van de loongrens tot waaraan ziektekostenpremie verschuldigd is, verdere hervormingen bij de zorgaanbieders en budgetafspraken ter dekking van de lasten in de gezondheidszorg.

Verder is per 1 maart 2013 de Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering en de Landsverordening Algemene Weduwen- en wezen verzekering aangepast waarbij de AOV-premie en de loongrens tot waaraan AOV-premie verschuldigd is zijn verhoogd en de pensioenleeftijd ook verhoogd werd.

De wettelijke reserves werden verlaagd en er is één breed schommelfonds opgericht, waarbij de tekorten in de fondsen ten laste van het brede schommelfonds zijn gedekt. Het saneren van de overheidsfinanciën kan, zoals ook al in de begroting aangegeven, op de korte termijn negatieve effecten hebben voor de economische ontwikkeling van Curaçao. Inmiddels zijn de maatregelen grotendeels van kracht. De eerste signalen voor 2013 zijn minder negatief geweest dan in eerste instantie werd verwacht. Het effect van de maatregelen op de economie was voor 2013 op -3,1% geraamd. Zonder rekening te houden met prijsontwikkelingen heeft zich in 2013 een krimp van de (reële) economie van Curaçao voltrokken van 0,8%.

In april 2013 is door het doortastende optreden van de regering de aanwijzing voor 4 van de 6 onderdelen komen te vervallen. De aanwijzing heeft voor geheel 2013 gegolden voor 2 onderdelen. Dit is allereerst de vacaturestop, waarbij er een voorbehoud is voor kritische en urgente functies. Over de tweede, het compenseren van de

tekorten uit voorgaande jaren, zijn afspraken gemaakt. In de jaarrekening 2013 is echter een belangrijk deel van het te compenseren bedrag ingelopen. Het gaat om een bedrag van ruim ANG 120 miljoen.

Tevens heeft dit optreden ervoor gezorgd dat Standard & Poors de rating van Curaçao heeft gehandhaafd en de vooruitzichten (de zogenaamde *outlook*) heeft omgezet van negatief in stabiel.

In de lijn der verwachting heeft het beleid voor een krachtig herstel van het vertrouwen in de economie gezorgd, alsmede in de overheidsfinanciën, waardoor de basis is gelegd voor het duurzame herstel van de economie.

11. Ministerie van Algemene Zaken

Tot het ministerie van Algemene Zaken (AZ) behoren de volgende organisatorische eenheden:

- Minister van Algemene Zaken
- Kabinet Minister van Algemene Zaken
- Secretariaat Raad van Ministers
- Beleidscoördinatie
- Veiligheidsdienst Curaçao
- Kabinet Gevolmachtigde Minister
- Secretaris Generaal Algemene Zaken
- Ministeriële Staf
- Directie Buitenlandse Betrekkingen
- Directie Communicatie en Voorlichtingen
- UO Wetgeving en Juridische Zaken
- Constitutionele Zaken en Koninkrijksrelatie
- Huurcommissie
- Overige Uitgaven Algemeen Bestuur
- Vrijwilligerskorps Curaçao

Visie (op basis van Businessplannen 2010)

In het jaar 2025 is Curaçao een land dat berust op goed bestuur met een hoog leef kwaliteit, duurzaam sociaaleconomische ontwikkeling en onderwijs dat een ieder motiveert om het beste uit zichzelf te halen.

Missie

Het ministerie van Algemene Zaken draagt zorg voor de kwaliteit van de rechtsstaat, optimale interne en externe communicatie, duurzame Koninkrijksrelaties en buitenlandse betrekkingen, versterking van de nationale identiteit en waarborging van de nationale veiligheid.

De Bezetting per 31 december 2013 134 fte.

(Tabel) Werkelijke uitgaven en inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – economische categorie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
11 Ministerie van Algemene Zaken	44.918.898	48.380.209	49.549.471	-17.641.819	-10.493.100	-16.865.495
4200 Beloning van Personeel	16.435.328	19.695.386	18.238.009			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	7.961.228	8.223.644	8.762.086			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.272.010	1.052.847	1.061.776			
4550 Interest						
4600 Subsidies	1.467.595	1.347.622	1.474.832			
4700 Sociale Zekerheid	15.537.296	15.273.300	15.273.300			
4650 Overdrachten	1.235.965	102.410	1.338.375			
4750 Andere Uitgaven						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	1.009.476	2.685.000	3.401.093			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies					-105.900	-105.900
5400 Andere Inkomsten				-17.641.819	-10.387.200	-16.759.595
5909 Nonfinanciële Activa						
5929 Financiering (Inkomsten)						

(Tabel) Werkelijke uitgaven en inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – hoofdfunctie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
Ministerie Algemene Zaken	44.918.898	48.380.209	49.549.471	-17.641.819	-10.493.100	-16.865.495
01 Bestuursorganen	803.641	728.560	1.149.606			
4200 Beloning van Personeel	305.965	274.514	304.560			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	497.676	454.046	845.046			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
03 Algemeen beheer Algemene Zaken	26.314.837	30.130.596	30.206.986	-1.269.424	-284.100	-284.100
4200 Beloning van Personeel	15.746.490	18.051.970	17.068.576			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	7.199.711	7.385.805	7.634.927			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.153.593	863.689	872.618			
4600 Subsidies	1.095.195	975.222	1.102.432			
4650 Overdrachten		102.410	102.410			
4700 Sociale Zekerheid	164.730	81.500	81.500			
4750 Andere Uitgaven						
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies					-105.900	-105.900
5400 Andere Inkomsten					-178.200	-178.200
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	955.118	2.670.000	3.344.523			
07 Overige Algemene Zaken	17.800.420	17.521.053	18.192.879	-16.372.395	-10.209.000	-16.581.395
4200 Beloning van Personeel	382.873	1.368.902	864.873			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	263.841	383.793	282.113			
4500 Afschrijving Vaste Activa	118.417	189.158	189.158			
4600 Subsidies	372.400	372.400	372.400			
4650 Overdrachten	1.235.965		1.235.965			
4700 Sociale Zekerheid	15.372.566	15.191.800	15.191.800			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	54.358	15.000	56.570			
				-16.372.395	-10.209.000	-16.581.395

01. Bestuursorganen

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de minister van Algemene Zaken.

De beleidsmatige uitgaven onder deze functie betreffen de uitgaven ten behoeve van rampenbestrijding die centraal in deze functie zijn samengebracht. De minister van Algemene Zaken is voorzitter van het rampenteam dat in actie komt in geval zich een ramp (calamiteit) voordoet.

Gedurende het begrotingsjaar 2013 hebben zich geen rampen voorgedaan, waardoor de hiervoor begrote middelen in 2013 ter grootte van circa ANG. 94.000 ongemoeid zijn gebleven.

In internationaal verband wordt gewerkt aan continue updating van de procedures en verdere training en kennisuitwisseling om het optimaal functioneren van de rampenstaf te kunnen waarborgen.

03. Algemeen beheer Algemene Zaken

Onder de functie Algemeen Beheer vallen het Kabinet van de Minister van Algemene Zaken, het Secretariaat Raad van Ministers, de Beleidscoördinatie, Veiligheidsdienst Curaçao, de Secretaris Generaal Algemene Zaken, de Ministeriële Staf, Directie Buitenlandse Betrekkingen, Directie Communicatie en Voorlichting, UO Wetgeving en Juridische Zaken, Constitutionele Zaken en Koninkrijksrelaties en de Huurcommissie.

Algemene doelstellingen

Het ministerie van Algemene Zaken heeft een aantal algemene beleidsdoelstellingen, namelijk:

1. Opstellen en actualiseren van de belangrijkste wet- en regelgeving conform rechtstatelijke kwaliteitscriteria **(WJZ)**;
2. Het bewerkstelligen van duurzaam economisch herstel en investeringen voor Curaçao middels economische diplomatie, het onderhouden van interregionale en regionale betrekkingen middels bilaterale relaties en multilaterale organisaties. Hierbij wordt al dan niet gebruik gemaakt van verdragen en dient het versoepelen van visumplicht als instrument **(DBB)**;
3. Zorg voor de algemene regeringscommunicatie en -voorlichting, waaronder het communicatiebeleid, het beleid ter stimulering van Natievorming en de openbaarheid van bestuur **(CenV)**.

Ad 1. Opstellen en actualiseren van de belangrijkste wet- en regelgeving conform rechtstatelijke kwaliteitscriteria **(WJZ)**;

WJZ levert een bijdrage aan de bevordering van de kwaliteit van de rechtsstaat door op efficiënte, effectieve en betrouwbare wijze ondersteuning te geven aan bestuursorganen en de overheidsorganisatie door wet- en regelgeving, door juridische adviezen en overige juridische aangelegenheden.

Het streven van deze algemene doelstelling leidt tot kwaliteitscriteria voor onder andere wet- en regelgeving, welke essentieel is voor goed bestuur. Met het opstellen en actualiseren van de belangrijkste wet- en regelgeving zal WJZ bijgevolg een bijdrage leveren aan het bevorderen van goed bestuur, een strategisch doel van de regering.

Voorname algemene doelstelling wenste WJZ te realiseren door onder meer te starten met het zogenaamde digitaliseringsproject. Een onderdeel van het digitaliseringsproject behelst de elektronische uitgifte van regelgeving, doorlopende teksten en wetsgeschiedenis. Dit is een efficiëntere en goedkopere werkmethode voor de overheid. Daarenboven wordt hiermee de mogelijkheid gecreëerd dat ook het grote publiek op eenvoudige wijze en kosteloos kan kennisnemen van de wetgeving van het land. De bedoeling is dat via de website van de overheid een ieder toegang krijgt tot de wetgeving van het land.

Het is de UO WJZ echter niet gelukt om het digitaliseringsproject in het begrotingsjaar te lanceren. Voornaamste reden hiervoor is de late besluitvorming hiertoe en de niet toereikende middelen. De komende jaren staat dit project alweer op de agenda en wordt er alles aan gedaan om in ieder geval in het begrotingsjaar 2014 hiermee te starten.

Ad 2. Het bewerkstelligen van duurzaam economisch herstel en investeringen voor Curaçao middels economische diplomatie, het onderhouden van interregionale en regionale betrekkingen middels bilaterale relaties en multilaterale organisaties.

De samenhang met het beleid is het bevorderen van de economische groei van Curaçao door middel van het versterken van de internationale relaties is een prioriteit in het Regeerprogramma 2013-2016.

De Directie Buitenlandse Betrekkingen heeft ultimo het begrotingsjaar 2013 één diplomaat geplaatst op een diplomatieke post van het Koninkrijk. De buitenlandse post te Washington DC is sinds ultimo 2013 bemand door een vertegenwoordiger van Curaçao. Vanuit deze posten zal in overleg met Nederland onder meer aandacht worden geschonken aan publieke en economische diplomatie, waarbij de economische belangen van Curaçao een prominente rol spelen. De kosten gemoeid met deze uitzending in 2013 bedroegen circa ANG 50.000,. De totale jaarlijkse kosten van deze uitzending bedraagt circa ANG 494.000.

In het begrotingjaar 2013 heeft de Directie Buitenlandse Betrekkingen tevens haar banden met regionale en internationale organisaties verstevigd. Hierbij zijn de UN-Economic Commission for Latin America and the Caribbean (ECLAC), de Caribbean Development and Cooperation Committee (CDCC) en de Association of Caribbean States ACS concrete fora ter realisatie van de verdieping en verbreding van de samenwerking met de regio.

Ad 3. In de eerste helft van 2012 was de basis gelegd voor het functioneren van de Directie Communicatie en Voorlichting (CenV), als adviserend en uitvoerend orgaan op het gebied van interne en externe communicatie voor de regering. Onder meer de aanwijzing ten aanzien van de begroting en wisselingen in de aansturing van de directie hebben eraan bijgedragen dat er vertraging is opgetreden in de uitvoering van de beleidsvoornemens zoals die in de begroting 2013 zijn vermeld.

07. Overige Algemene Zaken

Deze functie heeft onder meer betrekking op de pensioenuitkeringen van ex-gezagdragers.

Verbouwing Noordvleugel Fort Amsterdam

Thans wordt nog gewerkt aan de bovenverdiepingen van de Noordvleugel. Per ultimo september moet de verbouwing gereed zijn, zodat het personeel van WJZ daarheen kunnen verhuizen.

Beleidscoördinatie

De afdeling Beleidscoördinatie is gedurende het begrotingsjaar 2013 operationeel geworden. De afdeling telt momenteel twee FTE's, namelijk een interim manager en juridische medewerker. De afdeling Beleidscoördinatie draagt zorg voor de synergie tussen de verschillende ministeries.

Veiligheidsdienst Curaçao

Plan Nashonal pa desaroya bario

Vergeleken met de Algemene beschouwing wordt in het verslag geen melding gedaan van:

Het noordervleugel.

Plan National pa desaroya Bario

Synergisme tussen de Ministeries

De beleidscoördinaties

en de veiligheidsdienst Curaçao

12. Ministerie Bestuur, Planning & Dienstverlening

Tot het ministerie van Bestuur, Planning & Dienstverlening behorende organisatorische eenheden:

Minister van Bestuur, Planning en Dienstverlening

- Kabinet Minister van Bestuur, Planning en Dienstverlening
- Ministeriële Staf
- Beleidsorganisatie Human Resources & Organisatie
- Beleidsorganisatie Bestuur, Planning en Dienstverlening
- Publieke Zaken
- Vergunningloket
- Nationaal Archief
- Shared Service Organisatie
- Centraal Bureau voor Statistiek

Visie

Door te luisteren, inspireren en verbinding te zoeken met alle ministeries van de overheid van Curaçao wil het ministerie van Bestuur, Planning (BPD) een goed functionerend openbaar bestuur realiseren. Zo werkt BPD aan de ontwikkeling van een efficiënt overheidsapparaat dat inspeelt op nieuwe technologische ontwikkelingen. Het ministerie van BPD is de ruggengraat van de overheid en moet een bijdrage leveren aan de visie van Pais Kòrsou, welke als volgt is geformuleerd:

In het jaar 2025 is Curaçao een land dat berust op goed bestuur met hoge leefkwaliteit, duurzame sociaal-economische ontwikkeling en onderwijs dat een ieder motiveert om het beste uit zichzelf te halen.

Na aña 2025 Kòrsou ta un pais basá riba bon gobernashon, ku un kalidat di bida haltu, un desaroyo soshal-ekonómiko duradero i enseñansa ku ta motivá tur hende pa alkansá tur loke nan tin aden

Missie

Het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening (BPD) behelst een diversiteit aan beleidsvelden. Het ministerie heeft een uitgebreide missie, waarop integraal wordt ingegaan. Het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening neemt een leidende rol in het realiseren en waarborgen van goed functionerend openbaar

bestuur. Daartoe ontwikkelt en onderhoudt het ministerie een strategisch, integraal lange termijn Masterplan, waarmee een duurzame ontwikkeling van het land beoogd wordt. Het plan is

gestoeld op objectieve, wetenschappelijk doorberekende data en scenario's en heeft een breed maatschappelijk draagvlak. Met het Masterplan wint het openbaar bestuur aan consistentie en continuïteit en dus effectiviteit van het overheidsbeleid. Het ministerie geeft vorm aan informatievoorziening, gebaseerd op moderne standaarden en draagt zorg voor dat overheidsinformatie te allen tijde betrouwbaar, vindbaar, toegankelijk, authentiek en volledig is. Het ministerie besteedt verder speciale aandacht aan informatietechnologie als facilitator van een duurzame ontwikkeling. Het ministerie versterkt dit verder door te waarborgen dat het land Curaçao te allen tijde, ten behoeve van de gemeenschap, toegankelijk tevens objectieve basis- en statistische informatie produceert die voldoet aan internationale standaarden. Efficiëntie en effectiviteit in het hele ambtelijk apparaat: dit ministerie heeft hierin een coördinerende rol tussen de ministeries.

In het Businessplan is de missie van het ministerie als volgt opgenomen:

Het ministerie Bestuur, Planning & Dienstverlening neemt een leidende rol in het realiseren en waarborgen van een goed functionerend openbaar bestuur.

Hieronder wordt het gevoerd beleid cijfermatig nader per economische categorie toegelicht.

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – economische categorie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
12 Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	183.265.694	196.938.864	193.766.566	-6.031.723	-7.850.800	-8.289.936
4200 Beloning van Personeel	41.327.584	47.403.422	45.559.193			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	17.777.287	21.841.297	21.483.423			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.179.406	1.184.639	1.184.639			
4550 Interest						
4600 Subsidies	1.235.790	1.357.306	1.357.347			
4700 Sociale Zekerheid	120.838.679	125.138.700	121.526.324			
4650 Overdrachten		13.500	13.500			
4750 Andere Uitgaven						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	906.948		2.642.140			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies						
5400 Andere Inkomsten				-6.031.723	-7.850.800	-8.289.936
5909 Nonfinanciële Activa						
5929 Financiering (Inkomsten)						

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – hoofdfunctie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
12 Ministerie Bestuur Planning & Dienstverlening	183.265.693	196.938.863	193.766.566	-6.031.723	-7.850.800	-8.289.936
01 Bestuursorganen	999.050	399.073	1.183.283			
4200 Beloning van Personeel	419.651	285.039	397.303			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	579.400	114.035	785.980			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
04 Algemeen beheer BPD	55.538.199	62.525.976	62.268.301	-6.020.962	-7.850.800	-8.289.936
4200 Beloning van Personeel	36.131.125	40.130.891	38.460.799			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	16.390.899	20.131.382	19.780.618			
4500 Afschrijving Vaste Activa	932.780	892.897	892.897			
4600 Subsidies	1.235.790	1.357.306	1.357.347			
4650 Overdrachten		13.500	13.500			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	847.605		1.763.140	-6.020.962	-7.850.800	-8.289.936
05 Wachtgeld en pensioenen	117.829.309	123.130.334	119.440.896			
4200 Beloning van Personeel	28.049	1.716.634	1.639.572			
4700 Sociale Zekerheid	117.801.260	121.413.700	117.801.324			
06 Statistiek	3.755.776	3.525.654	4.960.916			
4200 Beloning van Personeel	2.649.248	2.905.863	2.920.943			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	800.559	328.049	869.231			
4500 Afschrijving Vaste Activa	246.626	291.742	291.742			
5200 Sociale Voorzieningen						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	59.343		879.000			
08 Ov.Bestuur, Planning Dienstverlening	5.143.359	7.357.826	5.913.170	-10.761		
4200 Beloning van Personeel	2.099.511	2.364.995	2.140.576			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	6.429	1.267.831	47.594			
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid	3.037.419	3.725.000	3.725.000			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-10.761		

Formatie

Onderstaand tabel geeft een overzicht van de Bezetting per 31 december 2013 van het Ministerie van Bestuur Planning & Dienstverlening. De totale bezetting van ministerie BPD per 31 december 2013 was 498.

Nr	Organisatorische Onderdelen	Bezetting per 31-12-2013
00	Minister BPD	
00	Kabinet Minister BPD	2
01	Secretaris Generaal BPD	1
02	Ministeriële Staf BPD	14
03	Beleidsorganisatie HR-OO	32
05	Beleidsorganisatie BPD	7
07	Publieke Zaken	45
	SSO	304
08	Vergunningenloket	14
09	Nationaal Archief	12
00	Geestelijke zorg	26
00	OCBS	24
	Algemeen	7
		498

Nummer en naam functie

Functie	Organisatorische Onderdelen	Beleidssterrein
01 Bestuurorganen	00 Minister BPD	
04Algemeen,Beheer Bestuur, Planning en Dienstverlening	00 Kabinet Minister BPD	
	01 Secretaris Generaal BPD	
	02 Ministeriële Staf BPD	
	03 Beleidsorganisatie HR-OO	• Zorg voor het personeelsbeleid • Zorg voor organisatie ontwikkeling
	05 Beleidsorganisatie BPD	• Zorg voor het binnenlands (openbaar) bestuur en de democratische rechtsstaat • Zorg voor een overkoepelende visie en Masterplanning van het Land Curacao • Zorg voor de kwaliteit van de Publieke Dienstverlening • Zorg voor ICT- en informatiemanagement-beleid
	07 Publieke Zaken	• Zorg voor de publieke zaken
	08 Vergunningenloket	• Zorg voor vergunningen
	09 Nationaal Archief	• Zorg voor de nationale archieven
05Wachtgelden,en Pensioenen	00 Pensioenen	• Zorg voor pensioenen
06 Statistiek	00 Centraal Bureau voor de Statistiek	• Zorg voor statistieken
08 Overige BPD	00 Erediensten	• Zorg voor geestelijken
	01 FZOG	
	02 Overige uitgaven	

Algemene doelstelling

Het ministerie van Bestuur, Planning & Dienstverlening heeft (aantal) algemene doelstellingen, namelijk:

1. Een betere overheid door een goede organisatie en ambtenarenapparaat die zich voortdurend ontwikkelt.
2. Een betere overheid door een goede interne en externe dienstverlening.
3. Een betere overheid door een goed functionerend openbaar bestuur en democratie.
4. Het vormgeven van de visie en de lange termijn planning van het Land Curaçao.
5. Zorgdragen voor de inzet van Informatietechnologie voor zowel de overheidsorganisatie als voor de maatschappij als geheel.

Verslag per organisatieonderdeel

01. Bestuursorgaan

Minister van Bestuur, Planning en Dienstverlening

04. Algemeen Beheer en Dienstverlening

- Kabinet Minister van Bestuur, Planning en Dienstverlening
- Secretaris Generaal Bestuur, Planning en Dienstverlening
- Ministeriële Staf

De Beleidsunit Human Resources & Organisatie ontwikkeling

De Beleidsunit Human Resources & Organisatie draagt zorg voor het human resource- en organisatiebeleid

Algemene Doelstellingen

- Het ontwikkelen en uitvoeren van een transparant en helder beleid om mobiliteit binnen het apparaat te bevorderen en de juiste persoon op de juiste plek te krijgen;
- Het ontwikkelen en (laten) uitvoeren van programma's, trainingen en opleidingen die een continue ontwikkeling van het ambtenarenapparaat bewerkstelligen;
- Het bevorderen van een cultuur die zich kenmerkt door een resultaatgerichte mentaliteit, integriteit, handelen vanuit klantgerichtheid, een proactieve houding, daadkrachtig optreden, empowerment, accountability, een mentaliteit waarin teamwork, motivatie en leren door ontwikkeling, coaching en begeleiding centraal staan;
- Het introduceren van performance management, waarbij het beleid gekoppeld is aan de begroting en gebruik wordt gemaakt van moderne managementrapportages.

In 2013 heeft HRO gewerkt aan beleidsontwikkeling, HR- advisering, trainingen en rechtszaken.

Beleidsontwikkeling:

1. Revisie LMA: In samenwerking met de vakbonden die vertegenwoordigd zijn in de Centrale Commissie van Vakbonden is gewerkt aan de revisie van de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht (LMA). Hierbij zijn een aantal fouten gecorrigeerd en de teksten op consistentie en helderheid aangepast.
2. Beleid voor contractanten: Aangezien de LMA zelf voldoende ruimte biedt voor het aantrekken van tijdelijke krachten, is er een beleid ontwikkeld voor het aanstellen van personeel in dienst van de overheid.
3. Beleid kabinetsmedewerkers: het beleid is gereviseerd.
4. Pensioenen: De stuurgroep Optimalisering- en Functionering Overheid geadviseerd over aanpassing van de pensioenen. Het resultaat is meegenomen in het arbeidsvoorwaarden overleg.

HR-advisering:

1. Individuele rechtspositionele verzoeken: HRO wordt regelmatig benaderd voor het (her)toetsen van individuele rechtspositionele verzoeken. Ook heeft HRO de Shared Services Organisatie ondersteund bij het opmaken van standaard landsbesluiten, adviezen en ministeriële beschikkingen. Het ging soms om centraal toetsen van openstellen vacatures of indienstneming tot ingewikkelde bezwaarprocedures. In 2013 heeft HRO ruim 450 rechtspositionele verzoeken afgehandeld.
2. Werving- en selectie: Medewerkers van HRO hebben in 2013 in ruim 20 werving- en selectiecommissies zitting genomen.
3. Reviseren toelagebeleid: HRO heeft de commissie voorgezeten die alle toelagen artikel 9 (bijzondere taken) en artikel 26 (waarneming) heeft gereviseerd. Aan de hand hiervan zijn alle toelagen, die niet gestoeld waren op een juridisch grondslag, stopgezet. Ook zijn de procedures voor het toetsen van toelagen artikel 9 gecentraliseerd. Vanaf eind 2013 zijn 32 verzoeken voor toekenning artikel 9 afgehandeld.
4. Integratie salarisadministratie Land Nederlandse Antillen en Eilandgebied Curacao: advisering over alle looncomponenten en de eenduidige interpretatie hiervan.

Trainingen:

1. Fuwasys: 9 personeelsleden zijn gecertificeerd en zijn gestart met de revisie van het generieke en dienst specifieke functieboek. Het gaat om een project van een jaar waarbij meer dan 400 functies van het voormalig Land Nederlandse Antillen en Eilandgebied Curaçao worden gereviseerd.
2. Rechtspositionele verzoeken: Alle HR-functionarissen zijn getraind in het toetsen van rechtspositionele verzoeken. In 2013 zijn 5 trainingen gegeven.
3. Non-activiteit: alle leidinggevenden hebben een training gehad in de aanpak van non-actieven binnen hun ministerie
4. HR-platform: twee maandelijks sessies met alle HR-functionarissen om HR-zaken te bespreken

Rechtszaken:

In 2013 waren er 75 rechtszaken volledig door HRO afgehandeld. De resultaten zijn:

	Aantal	Percentage
Deels gegrond	1	1%
Gegrond	23	31%
Ingetrokken	17	23%
Niet-ontvankelijk	15	20%
Onbevoegdheid	2	2%
Ongegrond	17	23%
	75	100%

De in- en uitstroom wordt maandelijks gepubliceerd in de media en verstuurd naar de Staten, Algemene Rekenkamer Curaçao en de Stichting Overheidsaccountantsbureau. Alle vacatures conform dit instroombeleid worden eerst intern gepubliceerd. Dit biedt perspectief aan de personeelsleden om zich te oriënteren op mogelijkheden om zich te ontwikkelen en de mobiliteit te bevorderen. In 2013 is verder aandacht besteed aan een basisprogramma opleidingen voor het personeel en leidinggevend. De contouren voor de opleidingen zijn uitgewerkt waarbij aandacht wordt besteed aan kennis van de wet- en regelgeving, integriteit en klantgericht handelen. Voorts is een handleiding Beoordeling- en ontwikkelstructuur en een gereviseerde Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht (LMA) aangeboden aan de vakbonden vertegenwoordigd in het Centraal Georganiseerd Overlegorgaan Ambtenarenzaken (CGOA), ter goedkeuring.

Beleidsorganisatie**Algemene doelstelling**

Het optimaliseren van deugdelijk bestuur en het ontwikkelen van een masterplan voor het land. Binnen deze doelstelling zal het beleid van de publieke dienstverlening, informatietechnologie en personeelsontwikkeling worden ontwikkeld. Het opzetten van een onafhankelijk hoofdstembureau en het college van bescherming persoonsgegevens hebben prioriteit.

Aandachtspunten 2013

- Evaluatie businessplan BPD in het kader van een goed functionerend ministerie
- Zorgdragen voor de beleidsvisie voor de publieke dienstverlening waaronder het vergunningenloket
- Zorgdragen voor de beleidsvisie voor de interne dienstverlening
- Zorgdragen voor de beleidsvisie voor de huisvesting

- Beleid en plan van aanpak voor de opzet van het Centraal Plan Bureau (60.000)
- Basisbeveiliging van de IT
- Zorgdragen voor de beleidsvisie voor de Informatie Architectuur

Samenhang met het beleid

- Vergroten van vertrouwen in de overheid door het bevorderen van goed bestuur en de kwaliteit van het bestuur.

Operationele doelstellingen

- In 2013 heeft de Beleidsorganisatie voorbereidingen getroffen voor de inrichting van het College Bescherming Persoonsgegevens. Per 1 oktober 2013 is de Landsverordening Bescherming Persoonsgegevens in werking getreden.
- Er is een basis gelegd voor samenwerking met het ministerie van Economische Ontwikkeling ten behoeve van het masterplan. Binnen de Beleidsorganisatie zijn de contouren van het plan van aanpak voor de ontwikkeling van het Masterplan verscherpt. Dit document was reeds goedgekeurd door de Raad van Ministers.
- In het kader van samenwerking met andere ministeries is gedurende het jaar 2013 een bijdrage geleverd aan 6de CEDAW (Committee on the Elimination of Discrimination against Women) rapportage met Buro Buitenlandse zaken.
- Op het gebied van informatievoorziening is er een inrichtingsplan opgesteld, een opleidingsplan alsook een visiedocument.
- Het Programmabureau IVB is verder versterkt en de relatie met de projecteigenaren is aanzienlijk verbeterd. Het bureau heeft haar rol als facilitator beter vervuld. De IVB- middelen zijn conform de prioriteiten van de overheid gealloceerd. Aan de hand van een verbeterde voortgangsrapportage kunnen projecten beter worden gemonitord.
- De Beleidsorganisatie heeft in het tweede kwartaal 2013 gewerkt aan het implementeren van de beleid- en begrotingscyclus voor het ministerie. In verband hiermee zijn enkele medewerkers gestart met de trainingscyclus ten behoeve van het begrotingsproces, welke georganiseerd worden door het Ministerie van Financiën.
- Voorts is eind 2013 gewerkt aan het ontwikkelen van een rapportagesysteem van het ministerie, een zogenaamde managementrapportage.
- In het laatste kwartaal van 2013 is een kadernota Deugdelijkheid van bestuur opgesteld en is in december 2013 aangeboden aan de Minister.

Motivering

- Het bevorderen van het vertrouwen in het overheidsapparaat
- Het verhogen van het aantal tevreden klanten

Instrumenten

- Verantwoorde methoden en technieken

Sector Publieke Dienstverlening:

Binnen de sector Publieke Dienstverlening lag de nadruk in 2013 op:

1. Een effectieve dienstverlening naar de samenleving toe.
2. De verbetering van de kwaliteit van het openbaar bestuur.

Publieke Zaken .

De focus van Publieke Zaken in 2013 was gericht op de verbetering van de interne organisatie en het openstellen van vacatures en trainingen van personeel op het gebied van wet-en regelgeving. Tevens is de behoefte aan ondersteuning bij financiële processen en interne controle in kaart gebracht. Om de serviceverlening te verbeteren, zijn inhaalslagen gedaan met theorie-en praktijkexamens voor rijbewijzen. Tevens is er diverse programmatuur geüpgrade en zijn 3 nieuwe sedula printers en toebehoren aangeschaft. Binnen het Vergunningenloket was de focus in 2013, vooral op het operationaliseren van het Vergunningenloket met bijzondere aandacht voor werving, training en begeleiding van het personeel. Daarnaast is in samenwerking met de ministeries die belast zijn met de backoffices gewerkt aan het uitwerken van klantgerichte werkprocessen. Bij het Nationaal Archief is aandacht besteed aan indexering van archiefbestanddelen voor genealogisch (stamboom)onderzoek en digitalisering van archiefbescheiden en negatieven-en fotocollecties van een aantal fotografen, waaronder de heer Fischer. Fotocollecties van een aantal parochies zijn ook gedigitaliseerd en beschreven. Tevens is de tentoonstelling getiteld "Libertat riba papel. Konmemorashon di 150 añ a abolishon di sklabitut 1 juli 1863 – 1 juli 2013" gehouden.

Taken van het Publieke Zaken

1. Administratieve verwerking van rechtsfeiten
 - Register Burgerlijke stand voor aktes van geboorte, huwelijk en overlijden;
 - Huwelijksvoltrekkingen
2. Administratief beheer van de Basisadministratie persoonsgegevens
 - Persoonslijsten (immi- en emigraties, adreswijzigingen enz);
 - lijst van 18 jarigen, ten behoeve van dienstplicht
3. Afgifte van Paspoorten, Identiteitsbewijzen (Sédula) en Rijbewijzen
4. Afgifte van uittreksels, verklaringen, legalisaties en apostilles
5. Beheer openbare begraafplaatsen
6. Organiseren en faciliteren van rijexamens
 - Theorie en praktijk examens rijvaardigheid afnemen

- Correspondentie over omwisselen van buitenlandse rijbewijzen
- Uittreksels van het rijbewijs uit het register

7. Ondersteunen van en organiseren van verkiezingen en referenda

- Oproepkaarten en kiezerslijsten

Samenhang met het beleid

Operationele doelstellingen

Doelstelling	Behaald?	Budget
Interne organisatie op orde brengen zodat de dienstverlening aan zowel de interne als externe klant verbeterd wordt. . kwaliteitshandboek . werkprocessen beschreven Actie: Organisatieplan opstellen	Nee	
Fysiek integreren van de administraties van Publieke Zaken. Scheiden van de locatie voor het afnemen van de rijexamens en de afgifte van de documenten Actie: Huisvesting PuZ komende 3-5 jaar	Nee, ruimte bleek toch niet geschikt te zijn.	150.000,00
Besluiten wat ermee gaat gebeuren. Opknappen en behouden of verkopen Actie: Rijexamenkantoor	Besluit: behouden	
Gebouw voldoet niet meer en heeft groot onderhoud nodig. De verhuurder is verantwoordelijk maar we kunnen niet in het pand blijven tijdens de werkzaamheden Actie: Onderhoud Casa Blanca	PuZ uit eigen budget klein onderhoud (afd.GV, sedularuimte, wachtruimte)	
Stelsel basisregisters. Zodat de overheid en afnemers op een plek voorzien kan worden van alle basis informatie	Infrastructuur gelegd , leveranciers uitgekozen	Usona middelen

. basisregister personen PuZ . basis register adressen en gebouwen ROP . basisregister niet natuurlijke personen KvK . basisregister basis kaart DOW . basisregister motorvoertuigen DOW . (basisregister Kadastrale gegevens) Actie: Samenwerking met organisaties die voor hun dienstverlening van output PuZ afhankelijk zijn. Met als prioriteit de basisregisters.	basisregister personen PuZ wel en motorrijtuig Doel is voor 25% gehaald. Reden vertraging: PIVA was niet technisch gereed	
Bijscholen 60 Rijschoolhouders in de Wegen Verkeer Verordening Curaçao. Rijopleiding en voortgezette Rijopleiding voor de Rijexaminatoren in de categorieën van rijbewijs A, B en C, D en E Actie: Examens afnemen volgens de Wegen Verkeer Verordening	Niet uitgevoerd, budget niet toereikend	50.000.00
Professionaliseren van de afname van de theorie rijexamens Actie: Operationaliseren van de elektronische afname van theorie rijexamens	Niet uitgevoerd, budget niet toereikend	135.000,00
. verbeteren klantgerichtheid . professionaliseren dienstverlening Actie: In gebruik nemen nieuw klantverwijssysteem	0% gereed (digitale infra: Tor, PvE, docs naar leveranciers, doorlopen gunningsprocedure. Reden vertaging: piva was niet technisch gereed	Usona
. verbeteren klantgerichtheid . professionaliseren dienstverlening Actie: Verankeren recent professionaliseringstraject van de afd Gegev. Verw en Doc. en Inl.	Teambuildingstraject Nafls:6399,15, stage in Ned. , Talencursussen (eng.), cursus personeel en familierecht (betaald door USONA)	

Naast het traject van Usona waarbij de hard- en software van het Idkaartsysteem ge-upgrade wordt dient ook de kaart zelf geactualiseerd te worden naar moderne standaarden voor het land Curaçao. Actie: Traject nieuwe Identiteitskaart Curaçao doorstarten.	Actie BO	
---	----------	--

Vergunningenloket

In het jaar 2013 bevond het vergunningenloket zich in een overgangssituatie, welke van februari tot de maand juni voortduurde. In deze periode werden er diensten verleend vanuit verschillende locaties, / MEO,SOAW,DEPOS/

Op 3 juni 2013 is het vergunningsloket naar de Eurobuilding verhuisd.

Algemene doelstelling

De burger die het Vergunningenloket benadert voor algemene informatie, specifieke informatie over ingediende aanvragen of voor het indienen van een aanvraag vergunning, wordt snel en klantvriendelijk geholpen. De informatie die door de medewerkers van het Vergunningenloket wordt verstrekt, is betrouwbaar en volledig.

Strategische doelstelling

Zorg voor vergunningen

- Op een procesmatige en klantgerichte wijze in ontvangst nemen, administratief verwerken en doen afwikkelen van vergunningaanvragen. Dit zal binnen vastgestelde normen plaatsvinden conform de behoefte van afnemers van de publieke diensten.
- Een nauwe samenwerking tussen de betrokken stakeholders bestaande uit, enerzijds het Vergunningenloket (front office) en anderzijds de vakministeries die verantwoordelijk zijn voor de behandeling en verwerking van vergunningen (back office).

Samenhang met het beleid

- Het voldoen aan de prioriteiten, waarbij de verbeterde dienstverlening aan het publiek zichtbaar is.

Operationele doelstellingen Vergunningenloket/Hoe ze zijn bereikt

- Het verder beschrijven en valideren van de werkprocessen/Doel is voor 90 % behaald , de werkprocessen zijn beschreven en worden in 2014 gevalideerd
- Het herdefiniëren van de kerntaken/ (voor meer dan 50% behaald) SOAB gestart, gedeeltelijk gehaald met de kerntaken/ Verg lokket heeft deelname en inbreng in sessies SOAB
- Het tijdig verstrekken van diensten en producten/ ongoing, personeelstekort.enz)

- Het intern en extern communiceren met de diensten over producten en bereikbaarheid./Ongoing
- Het zorgdragen voor toegankelijkheid voor alle doelgroepen/ info op de website (versch. taal en telefonisch)
- Het zorgdragen voor een laagdrempelige en kwalitatieve dienstverlening/ (training USONA).

Motivering

- Het bevorderen van het vertrouwen in het overheidsapparaat
- Het verhogen van het aantal tevreden klanten
- Het afhandelen van diensten en producten binnen de vastgestelde normen
- Het gebouw is toegankelijk voor alle doelgroepen./ Verbouwing USONA

Instrumenten

- Verantwoorde methoden en technieken

Nationaal Archief

Algemene Doelstelling

Zorg voor de nationale archieven

De strategische doelstellingen op dit terrein zijn het beheer, behoud en ter beschikking stellen van de openbare (niet-vernietigbare) archieven van de overheid die ten dienste staan van het publiek, bestuur, de wetenschap en cultuur. Het Nationaal Archief houdt toezicht op het beheer van de openbaar te maken (nog te selecteren) overheidsarchieven.

Kengetallen 2013:

I. Dienstverlening

Totaal Bezoekers :	1.366
Totaal Bezoeken website:	48.396

II. Educatie: 1 Open House, 1 Expo, 2 Virtuele Expo's, 2 Lezingen, 8 Publicaties: 4 Archiefvriend / 2 Caribica News / 2 artikelen over Nationaal Archief in media

Beleidsprioriteiten 2013

Beleidsplannen:

- Meerjarenplan 2011-2015 Nationaal Archief

- Rapport van de Expertgroep Archieven van de Projectorganisatie Ontmanteling Land Nederlandse Antillen "Ontmanteling & Opbouw"

Ontwikkelingen & Randvoorwaarden:

De prioriteiten zijn gebonden aan de volgende voortgaande ontwikkelingen en randvoorwaarden:

1. Infrastructuur Archiefwezen:

De infrastructuur voor een betrouwbare informatiehuishouding van de overheid bestaat uit:

- a) wetgeving: handhaving van de wetgeving. De beheerder van het nationaal Archief inspecteert alle overheidsdiensten in naam van de minister BPD, o.a. op deze selectieve overdracht.
- b) huisvesting Nationaal Archief.

2 Inrichting Depot Nationaal Archief

Een deel van de inrichting van het depot moet nog ter hand genomen worden. In de begroting zijn hiervoor middelen begroot. Zie verantwoording hierboven.

3. Personeel & Bedrijfsvoering

Binnen twee jaar gaan vijf gekwalificeerde beheerders met pensioen. De personeelsleden zijn daarvoor 1 a 2 jaar uitgezonden om de wettelijk vereiste studies te volgen.

Samenhang met het beleid

Het bereiken van een openbaar transparant en integer bestuur, dat zich kan verantwoorden met betrouwbare beleids- en beheersinstrumenten (archieven).

Operationele doelstellingen

- Openbaar, transparant bestuur en democratische controle op het overheidshandelen: Overdracht archieven: circa. 33 strekkende meter overgedragen (DEZ, AMFO, Notariële Protocollen Notaris E.S. Lansberg / Notaris E.C. Henriquez, overige archiefvormers.). Afspraken voor genormeerde overdracht archieven Burgerlijke Stand (via Hof van Justitie) t/m 1962 en archieven HvJ t/m 1993 (2010). Doelstelling in (Meer)jaarplan was netto-instroom van circa. 100 strekkende meter per jaar genormeerd (geselecteerd / geïnventariseerd en materieel verzorgd).
- Welke bijdrage heeft de overheid geleverd aan het realiseren van deze doelstelling?
- Inspecties, Acquisities, Depotruimte, Beheersprocessen, overdracht archieven, benutting van de overgedragen archieven (beschikbaarstelling aan publiek en actieve promotie van het gebruik van deze archieven).
- Externe factoren : er moet een "project bureau" of organisatie-eenheid "selectie" worden ingesteld, waarmee de overheid haar doelstellingen van transparantie, openbaarheid, integriteit, kostenbesparend, doeltreffend en efficiëntie zal bereiken.

Instrumenten

- Inspecties, acquisities, beheersprocessen ter bewaring, bewerking, behoud en benutting van de overgedragen overheidsinformatie. Informatiesessies per ministerie georganiseerd om bewustwording te creëren bij de archiefvormers teneinde hun verplichting tot overdracht uit te voeren conform wetgeving. Pleiten voor de creatie van een nieuwe functie per ministerie: een *Information Officer* die voor deze procesgang verantwoordelijk is.
- Welke bijdrage hebben deze instrumenten geleverd aan de realisatie van de gestelde doelen in het betreffende begrotingsjaar?

Benutting overheidsinformatie: 1.366 bezoeken, honderden onderzoeksvragen, 48.396 digitale bezoeken, stamboomonderzoek via Internet; (duizenden: NB Honderduizenden voor Nederland en Ned. Antillen gezamenlijk, maar niet gespecificeerd per land.), exposities, open dagen, schoolbezoeken, informatiesessies, diverse overgedragen archieven. Behoud en conservering overheidsarchieven, bewustwording (educatie) van geschiedenis, eigen identiteit, nationbuilding en cultuurparticipatie.

Inspecties:

3 Infosessies Archiefwet

Acquisities en overdracht

I. Inspectie: handhaven van de Archiefwet

II Acquisities: Bij wet zijn alle overheidsorganen verplicht de onder hen ressorterende archieven van 20 jaar oud geselecteerd in beheer over te dragen aan de Algemene Landsarchivaris.

Boeken

-Afspraken over overdracht BS registers t/m 1962

Audiovisueel

Beeldmateriaal:

Geluidsmateriaal:

Beheren / Behouden / Benutten van de collecties

Indicatoren

Welke gegevens zijn gebruikt om het te behalen doel te meten? Kengetallen uit het Meerjarenplan 2010-2015 van het Nationaal Archief, kengetallen uit het Jaarplan 2013 Nationaal Archief

Shared Services Organisatie

- Het volledig opzetten en inrichten van de Shared Services Organisatie als een centraal punt voor het verlenen van administratieve en facilitaire/logistieke ondersteuning aan de ambtelijke organisatie in fases.

- Het volledig verzorgen van *web-based* ondersteuning aan het bestuurlijke en ambtelijk apparaat. Het afronden van de inrichting van de IT om een optimale dienstverlening op het gebied van IT aan de organisatie te kunnen garanderen.
- Het verhogen van de focus van ministeries op hun *core business*, het verlagen van de kosten, het bewaken van kwaliteit en risicomanagement, en het bevorderen van efficiënte samenwerking tussen overheidsdiensten door centraal beheer van repeterende, gezamenlijke administratieve processen en daarmee samengaan informatiesystemen;
- Het definiëren, meten en constant verbeteren van de interne en externe dienstverlening door opstellen en naleven van prestatienormen

Begin 2013 is een begin gemaakt met het opzetten van de SSO conform het Business Plan. In het kader van de splitsing van beleid en uitvoering zijn voor de afdelingen Financiële Administratie, Personeelsadministratie en IT Helpdesk trajecten opgestart om het taak-en verantwoordelijkheidsgebied te definiëren ten opzichte van de verschillende beleidsorganisaties. De afdelingen Centrale Inkoop en Facilitair bedrijf moeten nog opgezet worden terwijl geprobeerd is om toch minimaal te voldoen aan de eisen van de klantorganisaties. Naast de dagelijkse werkzaamheden is gewerkt aan het inhalen van achterstanden en de integratie van salarisadministratie van het Land Nederlandse Antillen en het Eilandgebied Curaçao.

De afdeling financiële administratie:

		Resultaat	Kosten
Beleidsdoelstelling SSO FA 2013			
Verhogen focus van ministeries op hun "core business, verlagen van kosten, kwaliteitsbewaking risicomanagement, het bevorderen van efficiëntie samenwerking tussen overheidsdiensten door centraalbeheer van repeterende, gezamenlijke administratieve processen en daarmee samengaan informatiesystemen.	Indien een ministerie behoefte heeft om hulp worden zij ten alle tijde bijgestaan door de financiële medewerkers die centraal zitten bij WTC of een ander decentrale financieel medewerker.		
	Gedeeltelijk verzorging kassiersfunctie en rekenplichtig ambtenaren (SSO-FA kan niet voorzien in vervanging)		
	Verzorging payroll overheidsapparaat (Ambtenaren, DOS, Kabinet gevolmachtigd Minister, Schoolvervoer Onderstand bij wijze van pensioen en	voldaan	

Het definiëren, meten en constant verbeteren van de interne dienstverlening door opstellen en naleven van prestatienormen van de dienstverlening van het SSO aan de verschillende ministeries, en het institutionaliseren van terugkoppelingsmechanismen om de klanttevredenheid te meten.

Niet later dan 2011 integreren van administratieve systemen en procedures welke momenteel verschillen tussen land en eilandgebieden, doch hetzelfde resultaat beogen.

gepensioneerde gezagsdragers, Kustwacht en Marine.

Procedurebeschrijving SSO-FA

Gestart niet afgerond *

Aansturing teams en afsluiten TO's

Aanzet *

Afsluiten SLA-overeenkomst ministeries

Aanzet *

Verjonging en bevordering deskundigheid binnen SSO-FA *

Oprichten secretariaat ter bevordering klanttevredenheid

Gestart, niet voltooid *

Opleiding en training

*

GO green project digitaal salarisslip en LB-kaarten

*

Introduceren helpdesktool TOPDESK Introduceren van telefooncentrale is onderdeel van het totaal pakket van TOP. Dit was bedoeld ter verbetering van de dienstverlening.

Aanzet *

Financiële systemen

90% behaald

Integratie paytime

Het integratie van het salarisadministratie van het voormalig land en eiland is voor 90% geïntegreerd. AO/IC is belast met de controle van de integratie. Per januari 2014 is het voornemen om het project af te ronden. Het totaal van 12 bestanden zijn teruggebracht naar 7 bestanden.

Integratie van E1 (Enterprise One)	Reeds voltooid.
------------------------------------	-----------------

* zijn niet gestart en of niet voltooid vanwege wisseling van SSO directeur a.i. In januari 2013, oktober 2013 en in april 2014.

De afdeling Document Management

Beleidsdoelstelling SSO- DM 2013	Resultaat	Kosten
Optimalisering BPD/SSO/DM	Verbetering dienstverlening	Aanzet en voorbereidingen *
	Begeleiding/training bij werkzaamheden scanning en dossiervorming	Aanzet en voorbereidingen *
	Verbetering inrichting semi-statische archief	Machtiging aangevraagd 12 juli 2013
	verbetering van de opslag in het archiefdepot. Na evaluatie is in totaal 10.086.kg aan materiaal dat niet onder de categorie van "archiefbescheiden" valt afgevoerd voor vernietiging.	Behaald 7.472,87
Onderhoud technische informatiesystemen	Upgrade DMS voor het aansluiten van 64 bits werkstations	
	Updaten Cognos Impromptu	
	Inrichten DMS t.b.v. digitalisering personeelsdossiers	Machtigingsverzoek aangevraagd 3 april 2013. Goedkeuring RvM in januari 2014

** Aanzet en voorbereidingen zijn gedaan en uitvoering verschoven naar 2014

Verandering directeur a.i gedurende 2013 heeft invloed laten gelden

Zorg voor pensioenen

Onder deze zorg wordt de duurtetoeslag verantwoord. De duurtetoeslag dient ter dekking van:

1. Het pensioenaandeel dat voortvloeit uit dat gedeelte van de indexering van het ambtenareninkomen dat tot 1994 niet in het salaris werd geïntegreerd doch in de vorm van een duurtetoeslag werd uitgekeerd en waarover derhalve geen pensioenpremie is betaald.
2. De indexering van de pensioenuitkering gelijk aan de indexering van de ambtenarensalarissen.
3. Het differentiaal in de opgebouwde pensioenrechten. De opbouw van pensioen was vroeger als volgt. Over de eerste 20 jaar werd jaarlijks 2,5% van het inkomen aan pensioen opgebouwd en over de laatste tien jaar 1 2/3%. Dit komt uit op een totaal pensioeninkomen van 66 2/3 %. Daar 70% wordt uitgekeerd vindt de aanvulling plaats in de vorm van een duurtetoeslag.

Daarnaast worden de pensioenuitkeringen, inclusief uitkering in verband met de vervroegde uittreding uit dienst, hieronder verantwoord.

Centraal Bureau voor de Statistiek

Visie

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wil zich ontwikkelen tot de enige officiële aangewezen onafhankelijke instantie hoogwaardige, betrouwbare en onafhankelijke statistische producten voor zowel overheidsinstellingen, de wetenschap en particuliere instanties in Curaçao produceert. Het CBS wil het bovenstaande bewerkstelligen met een goed opgeleid en gemotiveerd personeel Het personeel beheerst de laatste technologische en methodologische verwerkingstechnieken en is goed geïnformeerd omtrent de laatste (inter)nationale ontwikkelingen.

Missie

Het Centraal Bureau voor de Statistiek is dé onafhankelijke en officieel erkende dienstverlener op het gebied van relevante statistische informatie over in principe alle maatschappelijke terreinen. Deze informatie is geïntegreerd, betrouwbaar, objectief, volledig, tijdig en voor het publiek toegankelijk.

Verantwoording Jaar verslag 2013

Het CBS kijkt terug op een jaar vol financiële en personele uitdagingen. Ondanks deze uitdagingen heeft het CBS grotendeels voldaan aan de verplichtingen conform het werkplan 2013.

Inleiding:

Dit korte verslag gaat voornamelijk over de uitgaven die betrekking hebben op de post 4468 van het CBS (Andere Specifieke Goederen en Diensten). Het budget op deze post is voor het bekostigen van een van de belangrijkste kernproducten van het CBS, de veldwerkonderzoeksprojecten en aanverwante activiteiten. Voor het uitgebreide verslag wordt verwezen naar het uitgebreide jaarverslag van het CBS.

Hieronder volgt een tabel met het eindresultaat van de belangrijkste posten.

Onderzoek- en gerelateerde veldwerkprojecten:

Voor het begrotingsjaar 2013 heeft de CBS zich geconcentreerd op het uitvoeren van de onderzoek- en aanverwante veldwerkprojecten zoals: Bedrijven Enquête, Conjunctuur Enquête 1 & 2, Commissie Financieel Toezicht (CFT), Satelliet Rekening Toerisme, Kostenstructuuronderzoek, Statistiek van de Prijzen, Budgetonderzoek, Milieustatistieken, Koopkrachtpariteiten (International Comparison Programme), Arbeidskrachtenonderzoek en Vacatureonderzoek. De uitvoering van de Publicatieplan van de Censusesresultaten gepubliceerd op de web - site.

De vastgestelde begroting op de post 4468 van het CBS (Andere Specifieke Goederen en Diensten bedroeg werd als volgt besteed: Arbeidskrachtenonderzoek 2013 en AKO pilot, Voorbereiding voor het Budgetonderzoek, Bijstellen van het Bedrijvenregister, Conjunctuurenquête, Bedrijvenenquête en Prijswaarneming.

Overige relevante ontwikkelingen:

Conform formatieplan heeft het CBS 32 Fte en per 1 januari 2013 waren er 25 medewerkers in dienst bij het CBS, per 1 januari 2014 betrof deze 22. Twee personen zijn uit dienst getreden en één medewerker is uitgeleend aan de Minister Van Bestuur, Planning & Dienstverlening.

Deskundigheidsbevordering:

CBS heeft in 2014 diverse trainingen en workshops georganiseerd voor het personeel. Het ging onder ander om de volgende trainingen onderzoeksvaardigheden, ontwikkelingstraject management CBS, SNA 2008, Datalab & Hacklab en diverse korte interne en extern trainingen en workshops. Het is vermeldenswaard dat het CBS een internationale consultant kreeg aangeboden via de officiële organisaties die het CBS gratis heeft bijgestaan in een deel van haar werkzaamheden

Automatisering:

Het CBS is haar werkzaamheden aan het verbeteren door middel van het toepassen van geautomatiseerde systemen. Binnen het primaire proces, door het doen van veldwerkonderzoeken met Tablet en het ontwikkelen van overige systemen voor de onderzoekers. Binnen het secundaire proces door het verbeteren van de personele- en financiële administratie. Voor wat betreft het veldwerkgedeelte heeft het CBS een Pilot uitgevoerd met Tablet bij de Arbeidskrachtenonderzoek. De ervaring die het CBS hiermee heeft opgedaan is van grote waarde voor toekomstig CBS – onderzoeken en zal zeker de personele kosten per onderzoek doen dalen. Voor wat betreft de financiële en personele administratie heeft het CBS een basis gelegd voor een managementinformatiesysteem. Dit systeem wordt in 2014 verder uitgewerkt. Het is de CBS nog niet gelukt om al haar documenten te digitaliseren en het bibliotheeksysteem te automatiseren.

Publicatie en Informatie:

Vanaf maart 2013 is er een start gemaakt om tabellen met informatie van Census 2011 op de website te plaatsen.

Aan de hand van de persberichten zijn er verschillende artikelen verschenen in kranten. De persberichten werden ook de website en facebook geplaatst voor verder verspreiding van de informatie. Tevens heeft de geplande Seminar in het Kader van de World Statistic Days in de 1ste kwartaal van 2014 plaats gevonden.

Stelsel van Basisregistratie:

De implementatie van de Stelsel van Basisregistratie is een onafhankelijk project die door de Directeur van het CBS als materiedeskundige wordt getrokken. Het is ook alleen hierdoor dat het budget voor de uitvoering hiervan op de begroting van het CBS voorkomt.

Een kort overzicht van de begrotingsposten en de realisatie voorzien:

SALARISSEN, LONEN & BEZOLGINGEN		Begroting	Uitputting	Vershil
42.11	Salarissen, Lonen & Bezoldigingen	1.995.900	1.851.298	144.601
42.13	Kindertoelage	6.500	9.885	- 3.385
42.14	Vakantietoelage	119.775	117.063	2.712
42.15	Medische behandeling en keuring	239.520	23.504	263.024
42.16	Overige Uitgaven Salarissen & Lonen	-	69.940	- 69.940
42.21	Afdracht AOV/AWW	204.800	166.341	38.459
42.22	Afdracht AVBZ	10.800	9.063	1.737
42.25	APNA Pensioenbijdragen	328.568	131.020	459.588
43.10	GOEDEREN EN DIENSTEN			
43.20	PERSONEEL VAN DERDEN			
43.34	Opleiding & Training	36.320	40.729	-3.629
	Het gebudgetteerd bedrag werd gebruikt voor trainingen in het kader van het reeds ingediende specifieke opleidingsplan en kalender.			
43.35	Kleding & Uitrusting	4.000	3.768	232
	Het bedrag werd zoals gepland gebruikt voor de aanschaf van kleding voor de interieurverzorgster en voor de initiële aanschaf van herkenbare CBS uniform voor enquêteurs, Onderzoekers, Afdelingshoofden en projectleiders.			
43.37	Vervoer	38.200	50.479	-12.279
	Het bedrag werd zoals begroot gebruikt voor betaling van buitenlandse dienstreizen van de onderzoekers i.v.m. internationale verplichte workshops conform reeds ingediend plan. Tevens werd het gebruikt			

om de kilometervergoeding van de directeur en de leaseauto- en de brandstofkosten van de leasewagen te betalen.

43.38	Vergaderkosten en presentiegelden	11.610	4.032	7.578
	Ontwikkeling van kwalitatief hoogwaardige statistieken is de kerntaak van het CBS. Deelname aan deze vergaderingen, conform reeds ingediend plan, zorgt voor internationale en regionale aansluiting op statistisch gebied. Deelname aan relevante jaarlijkse internationale en regionale statistische vergaderingen waaronder: Statistical Commission of the America's, UNESCO Institute of Statistics- Latin America and the Caribbean Workshop on Education Statistics, WTO/CTO Tourism workshops, IMF Government Finance Statistics en IMF National accounts statistics. De buitenlandse organisatie heeft de kosten voor diverse buitenlandse trainingen betaald waardoor het CBS relatief weinig uitgave had.			
43.39	Representatie & Voorlichting	86.650	73.301	13.349
	Het bedrag werd gebruikt in het kader van de bibliotheek-, voorlichting- en informatiefunctie van het CBS. Hiernaast werd grootste gedeelte van het bedrag gebruikt om het seminar, met een internationale spreker, in het kader van de World Statistic Day te organiseren.			
43.51	Huur Gebouw/Terrein	36.000	36.000	-
	Het bedrag werd gebruikt voor de betaling van de huur van afdeling Veldwerk			
43.52	Onderhoud gebouwen en terreinen	30.900	31.424	-525
	Het bedrag werd gebruikt voor de onderhoudskosten van afdeling Veldwerk en Fort Amsterdam evenals voor de betaling van de vuilcontainers.			
43.53	Verzekering/Belast. Huisvesting	3.400	3.319	81
43.54	Verbruik nutsvoorzieningen	148.000	145.121	2.879
43.56	Oh.Duurz.Roer.Goed	2.690	981	1.708
	Voor geleasede kopieermachines/printers en Onderhoud Airco's			
43.70	KANTOOREXPLOITATIE CA.			
43.71	Huur/Lease Kantooruitrusting	23.000	31.987	13.00
	Contract met XEROX voor lease van 2 fotokopieermachines en 1 laserprinter huur per maand ANG 1.999.16			
43.72	Onderhoud Kantooruitrusting	43.080	41.939	1.141
	Onderhoud en contract van het tijdsregistratiesysteem en het SPPS software pakket en overige noodzakelijke softwarepakketten om te blijven voldoen aan de internationale normen en standaarden en om het onderzoek met de Tablet te kunnen uitvoeren.			

43.73	Kleine inventarisgoederen	49.200	36.294	12.906
	Deze post is voor aanschaf van schrijf- en kantoorbenodigdheden en overige kleine inventarisgoederen. .			
43.74	Telefoon/Faxkosten	30.000	15.285	14.715
	De telefoonkosten is tot nu toe (ogenschijnlijk) laag uitgevallen, waarschijnlijk omdat niet alle rekeningen binnen zijn, hierover heeft het CBS geen zicht omdat de rekeningen nog steeds centraal betaald worden.			
43.75	Porto/Vrachtkosten	5.100	4.964	136
	Het bedrag wordt aangewend voor betaling van postkosten i.v.m. te verzenden brieven, Nationale Rekeningen, Statistisch jaarboek, Statistische oriëntatie, Modus tijdschrift.			
43.76	Abonnementen/Lectuur	3.300	2.590	708
	Het bedrag werd aangewend voor de betaling van de abonnementskosten op dagbladen AD, Amigoe, Extra en Nobo (ANG 1.000) en vakliteratuur, boekwerken en uitgaven van IMF/wereldbank en t.b.v. het CBS Bibliotheek.			
43.77	Contributie & Lidmaatschappen	500	455	55
43.79	Advieskosten	22.000	21.890	110
	Het bedrag werd aangewend voor het betalen van 3 externe deskundigen waarvan 2 specifieke wetenschappelijke auteurs voor het schrijven van 3 wetenschappelijke artikels en een IT deskubndige voor het upgraden van de financiële en administratieve organisatie.			
4422	Onderhoud Voertuigen	500	-	500
44.68	Andere specifieke goederen en diensten	285.000	283.519	1.419
	De onderzoekprojecten die uitgevoerd zijn: Bedrijvenenquête, Conjunctuurenquête I en II, Statistiek der Prijzen, Arbeidskrachtenonderzoek, Arbeidskrachtenonderzoek d.m.v Tablet als Pilot, International Comparison Program. Het bedrijvenregister is deels bijgesteld. Overige Veldwerkonderzoeken zoals Het Budgetonderzoek werden niet uitgevoerd.			
	KAPITAALDIENST			
49.21	Kantoor Inrichting	7.500	7.500	-
	Dit bedrag werd aangewend voor de vervanging van stoelen op advies van ARBO -Consult voor het personeel.			
49.22	Kantoor Apparatuur	871.500	51.843	819.657
	Het bedrag werd aangewend voor het bekostigen van de invoering van het nieuwe verwerkingssysteem en de verbeteringen aan de huidige waarneming en coverage van o.a. cpi, ppi, pxpi, xmpi. Tevens werd			

zoals gepland de mogelijkheid onderzocht om de AKO op een andere manier uit te voeren. Het resultaat hiervan werd zoals gepland ook op de overige Enquêtes toegepast. Om het project te draaien heeft het CBS, Tablet in plaats van Laptops gebruikt.

61.00	NORMALE AFSCHRIJVING	291.742	246.626	45.116
--------------	----------------------	---------	---------	--------

Overige Bestuur, Planning en Dienstverlening

Onder deze zorg wordt een voorziening getroffen voor het aanzuiveren van het tekort in het Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden en de bijdrage van de overheid.

13. Ministerie van Justitie

Tot het Ministerie van Justitie behoren de volgende organisatorische eenheden:

- Minister van Justitie
- Kabinet Minister van Justitie
- Secretaris Generaal Justitie
- Ministeriële Staf
- Beleidsorganisatie Justitie
- Openbaar Ministerie
- Landsrecherche
- Opleidingsinstituut Rechtshandhaving (RH) en veiligheidszorg (VH)
- UO Toelatingsorganisatie
- UO Politie en Immigratie Curaçao
- UO Brandweer
- Kustwacht
- UO Controle en Bewaking
- UO Gevangeniswezen en Huis van Bewaring
- UO Justitiële Jeugdopvang
- UO Reclassering
- UO Voogdijraad
- Gezinsvoogdijinstellingen
- Vrijwilligerskorps
- Criminaliteitsbestrijdingfonds

Visie

Een soeverein en solidair Curaçao, dat streeft naar een duurzame sociaaleconomische ontwikkeling.

Missie

Het Ministerie van Justitie draagt zorg voor de rechtsorde, rechtshandhaving, veiligheid en openbare orde binnen het Land Curaçao.

Het Ministerie van Justitie richt zich primair op:

- Ontwikkelen van interactief justitieel beleid;
- Concipiëren van justitiële wetgeving;
- Leveren van een bijdrage aan de kwaliteit van het functioneren van de ketenpartners in de veiligheidszorg;
- Zorgen voor de veiligheid, orde en rust in de Curaçaose samenleving en de veiligheid van de burgers en iedereen die tijdelijk in het Land Curaçao verblijft in het bijzonder.

Hieronder wordt het gevoerd beleid cijfermatig nader per economische categorie toegelicht.

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – economische categorie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
13 Ministerie van Justitie	229.296.411	236.005.309	255.621.510	-13.093.894	-16.013.400	-19.184.635
4200 Beloning van Personeel	168.454.749	171.349.557	173.861.090			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	43.408.947	38.852.885	46.104.958			
4500 Afschrijving Vaste Activa	8.845.522	8.457.898	8.457.898			
4550 Interest						
4600 Subsidies		34.913	34.913			
4700 Sociale Zekerheid	1.881.602	2.650.000	1.950.000			
4650 Overdrachten	3.533.330	8.367.456	4.712.349			
4750 Andere Uitgaven						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	2.857.134	6.292.600	20.185.175			
4950 Financiering (Uitgaven)	315.127		315.127			
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-8.616.018	-7.350.200	-8.629.984
5400 Andere Inkomsten				-4.477.876	-8.663.200	-10.554.651
5909 Nonfinanciële Activa						
5929 Financiering (Inkomsten)						

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – hoofdfunctie

Beleidsdeel Ministerie-Functie	Uitgaven				Inkomsten			
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Ministerie van Justitie	229.296.411	236.005.307	255.621.508	219.075.099	-13.093.894	-16.013.400	-19.184.635	-18.031.356
01 Bestuursorganen	415.278	367.324	357.486	361.973				
4200 Beloning van Personeel	251.605	285.039	251.615	159.030				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	153.018	82.286	105.872	116.109				
4700 Sociale Zekerheid	10.655			86.834				
5200 Sociale Voorzieningen								

Beleidsdeel Ministerie-Functie	Uitgaven			Inkomsten				
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening (vj)
10 Alg. ben. Openb. orde veilig.		11.045.252	10.311.085	11.375.337		-187.022	-5.000	-212.899
4200 Beloning van Personeel		4.546.623	4.639.891	4.797.596				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		5.925.958	5.458.667	5.897.615				
4500 Afschrijving Vaste Activa		288.458	212.527	212.527				
4600 Subsidies								
4650 Overdrachten								
4750 Andere Uitgaven								
5200 Sociale Voorzieningen								
5400 Andere Inkomsten						-187.022	-5.000	-212.899
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		97.191		280.577				
4950 Financiering (Uitgaven)		187.022		187.022				
11 Rechtswezen		10.085.485	11.620.375	10.785.048		-2.582.018	-4.300.000	-4.300.000
4200 Beloning van Personeel		7.904.803	8.200.921	8.105.661				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		31.813	1.338.890	598.823				
4500 Afschrijving Vaste Activa		286.869	218.564	218.564				
4650 Overdrachten		1.862.000	1.862.000	1.862.000				
5200 Sociale Voorzieningen								
5400 Andere Inkomsten						-2.582.018	-4.300.000	-4.300.000
12 Politie		111.008.013	106.627.745	123.521.889		-1.410.185	-4.478.900	-4.478.900
4200 Beloning van Personeel		91.802.213	89.976.129	94.187.564				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		15.646.197	11.513.923	16.039.410				
4500 Afschrijving Vaste Activa		2.420.755	1.815.227	1.815.227				
4600 Subsidies			466	466				
4650 Overdrachten			1.862.000					
4700 Sociale Zekerheid								
5300 Schenkingen & Subsidies							-134.800	-134.800
5400 Andere Inkomsten						-1.410.185	-4.344.100	-4.344.100
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		1.138.848	1.460.000	11.479.222				
4950 Financiering (Uitgaven)								
13 Brandweer en Rampenbestrijding		11.345.346	14.779.165	16.546.852				
4200 Beloning van Personeel		7.928.973	9.048.501	8.147.981				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		1.413.458	1.944.642	1.637.849				
4500 Afschrijving Vaste Activa		822.124	2.617.122	2.617.122				
4600 Subsidies								
4750 Andere Uitgaven								
5200 Sociale Voorzieningen								
5400 Andere Inkomsten								
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		1.180.791	1.168.900	4.143.900				
4950 Financiering (Uitgaven)								
14 Defensie		16.054.006	11.040.904	16.071.942		-8.529.455	-7.228.800	-8.508.584
4200 Beloning van Personeel		8.748.225	7.614.811	8.700.743				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		7.305.781	3.426.094	7.371.200				
5200 Sociale Voorzieningen								
5300 Schenkingen & Subsidies						-8495185	-7215400	-8495184
5400 Andere Inkomsten						-34270	-13400	-13400
5200 Sociale Voorzieningen								
5400 Andere Inkomsten						-126.845		-126.670
15 Overige Beschermende Maatreg.		10.138.592	13.834.680	11.351.560		-126.845		-126.670
4200 Beloning van Personeel		8.019.980	11.068.125	8.739.107				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		2.014.830	2.572.577	2.358.475				
4500 Afschrijving Vaste Activa		89.930	58.731	58.731				
4600 Subsidies			34.447	34.447				
4700 Sociale Zekerheid								
5200 Sociale Voorzieningen								
5400 Andere Inkomsten						-126.845		-126.670
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		13.852	100.800	160.800				
16 Gevangeniswezen		45.605.926	48.520.459	47.872.371		-129.305		-207.982
4200 Beloning van Personeel		31.367.078	30.379.682	31.422.793				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		9.120.852	10.191.448	9.422.205				
4500 Afschrijving Vaste Activa		4.870.308	3.468.592	3.468.592				
4650 Overdrachten			1.607.837					
4700 Sociale Zekerheid								
5200 Sociale Voorzieningen								
5400 Andere Inkomsten						-129.305		-207.982
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		119.583	2.872.900	3.430.676				
4950 Financiering (Uitgaven)		128.105		128.105				
17 Opvoedingswezen		12.787.237	16.035.581	14.544.497		-120.833		
4200 Beloning van Personeel		7.424.448	8.972.758	8.363.144				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		1.786.565	2.324.358	2.142.888				
4500 Afschrijving Vaste Activa		67.078	67.135	67.135				
4650 Overdrachten		1.331.330	1.331.330	1.331.330				
4700 Sociale Zekerheid		1.870.947	2.650.000	1.950.000				
5200 Sociale Voorzieningen								
5300 Schenkingen & Subsidies						-120.833		
5400 Andere Inkomsten								
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		306.869	690.000	690.000				

Beleidsdeel Ministerie-Functie	Uitgaven				Inkomsten			
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening (vj)
18 Overig Ministerie van Justitie	811.276	2.867.989	3.194.526	3.319.567	-8.231	-700	-1.349.600	-95.500
4200 Beloning van Personeel	460.801	1.163.700	1.144.886	1.273.489				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	10.475	0	530.621	655.697				
4600 Subsidies								
4650 Overdrachten	340.000	1.704.289	1.519.019	1.390.381				
4700 Sociale Zekerheid								
5200 Sociale Voorzieningen								
5400 Andere Inkomsten	0	0	0	0	-8.231	-700	-1.349.600	-95.500

Functie 10 Algemeen beheer Openbare orde en Veiligheid

Zoals aangegeven in het jaarverslag over 2012 wordt er bij de Beleidsorganisatie doorlopend gewerkt aan aanpassing van wetgeving en regelingen op justitieel gebied om deze in lijn te brengen met verdragen, internationale ontwikkelingen, dan wel ontwikkelingen in Nederland en de regio. De in het verslag over 2012 genoemde wetsontwerpen zitten gedurende het jaar 2013 nog in het wetgevingstraject, zoals het ontwerp

Landsverordening openbare orde, het ontwerp Bureau Kustwacht en Militaire Zaken, het ontwerp Nationaal Centraal Bureau Interpol Curaçao en de Politieregeling.

Sommige ontwerpen worden in commissieverband voorbereid. De Vast Commissie Vennootschapsrecht reviseert Boek 2, van het Burgerlijk Wetboek. De Projectgroep van de Commissie Wetboek van Strafrecht heeft ontwerpen uitvoeringsregelingen Wetboek van Strafrecht opgesteld. De Commissie herziening Strafvordering heeft een concept nieuwe Strafvordering aangeboden aan de Minister van Justitie.

Ten behoeve van doelmatige wetgeving is in nauw overleg met beroepsbeoefenaren en het Hof, mede gelet op de toezichthoudende rol van laatstgenoemde, ontwerplandsverordeningen en bijbehorende memorie van

toelichting opgesteld zoals de Advocatenlandsverordening en de Deurwaarderslandsverordening. Ook is de Landsverordening Bureau Intellectuele Eigendom door het Parlement goedgekeurd en in werking getreden (met terugwerkende kracht tot 2010).

Om de financiële kosten op het gebied van vreemdelingenbeleid te dekken is het ontwerp Landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening toelating en uitzetting en de eilandsverordening leges, precariorechten en retributies Curaçao 1992, aan de Staten aangeboden. Om uitstaande belastinggelden alsnog te kunnen vorderen is aan de Staten verzocht om het ontwerp Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening op het Notarisambt in verband met tussen 1980 en 1997 in het ongereede geraakte akte, welke door de Nederlandse Antillen is aanhangig gemaakt, in behandeling te nemen.

Tenslotte is een wijziging van de Opiumlandsverordening 1960 aanhangig gemaakt om het opleggen van een reisverbod wegens overtreding van de Opiumlandsverordening, mogelijk te maken.

Functie 11 Rechtswezen

Het beheer van het Openbaar Ministerie is in handen van de Procureur-generaal (artikel 28 Consensus Rijkswet OM). Hij is daarbij ondergeschikt aan de drie Ministers van Justitie van de landen. Dat blijkt onder andere uit het feit dat hij het jaarplan en de (meerjaren)begroting ontwerpt, die dienen te worden vastgesteld door de onderscheiden ministers (zie artikel 29 met betrekking tot het parket van de Procureur-generaal en artikel 30 met betrekking tot het parket in eerste aanleg). De Procureur-generaal legt verantwoording af aan elk van de ministers middels een jaarverslag (artikel 31 Consensus Rijkswet OM). Er vindt periodiek overleg plaats tussen de vier landen in het Justitieel Vierpartijen Overleg.

Voor de resultaten van 2013 wordt verwezen naar het jaarverslag van het Parket Procureur Generaal en Openbaar Ministerie, dat als bijlage 1 hierbij is gevoegd.

Functie 12 Politie

Landsrecherche

Formatie

Functie	Formatie	Feitelijk
Hoofd	1	1
Coördinator Operationele Zaken	1	1
Operationeel Procesbegeleider	1	-
Senior Tactisch Rechercheur	3	3
Tactisch Rechercheur	12	4
CIE-rechercheur	2	-
Coördinator Bedrijfsvoering	1	1
Medewerkster O.P.O.	1	1
Medewerkster H.M.	1	-
TOTAAL	23	11

Tabel 1 Bezetting per 31 december 2013

In 2013 verliep het reorganisatietraject van de Landsrecherche Curaçao (LrC) niet zoals was uitgestippeld. De werkzaamheden om te komen tot een nieuw instellingsbesluit liepen vertraging op. Wel werd het Inrichting- & Formatieplan Landsrecherche Curaçao door de Minister van Justitie geaccordeerd waarmee ook de basis voor het reorganisatietraject werd vastgelegd. Ook nam de LrC medio juni 2013 een nieuw pand in gebruik. Als gevolg hiervan werden diverse goederen en enkele nieuwe meubilair aangeschaft die thans in het nieuwe pand in gebruik zijn genomen. Voor de interne bedrijfsvoering van de LrC was deze verhuizing een enorme stap vooruit doordat voornamelijk de technische infrastructuur sterk verbeterd werd.

Ook het invoeren van informatie gestuurde opsporing is hierdoor een stap dichterbij gekomen doch werd de feitelijke invoering gehinderd door het ontbreken van een nieuw instellingsbesluit voor de LrC. De LrC kampt met een gigantische onderbezetting zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin en kon in 2013 geen nieuwe personeelsleden aantrekken. Dit heeft ook zijn weerslag gehad in het aantal doorlooptijden per onderzoek dat dit jaar onder andere wegens dit feit is toegenomen.

Algemene doelstellingen LrC

1. bijdragen aan de verwezenlijking van een duurzaam gevoel van een behoorlijk rechts- en bestuurlijke handhaving.
2. het verrichten van feitenonderzoeken en op -en nasporingsonderzoeken van misdrijven gepleegd door politieke en bestuurlijke ambtsdragers, rechters, leden van het OM en (semi)ambtenaren;
3. het analyseren, signaleren en informeren dan wel adviseren over eventuele tijdens de onderzoeken geconstateerde misstanden of onvolkomenheden;
4. het ondersteunen van ambtelijke commissies en dergelijke bij (grootschalige) disciplinaire en integriteitsonderzoeken en andere Landsrecherches binnen het Koninkrijk bij strafrechtelijke onderzoeken

Operationele doelstellingen

No.	Welke operationele doelstellingen dienen bereikt te worden	Welke instrumenten dient ingezet te worden?
1.0	Professionalisering van de LrC en de introductie van de informatiegestuurde opsporing, in het belang van de slagvaardigheid en de kwaliteit van het onderzoeksproduct.	Personeel en materieel

In 2013 werden 17 onderzoeken bij het Parket ingediend, dat is een stijging van 12 onderzoeken vergeleken met 2012 toen 5 onderzoeken werden ingediend, dit impliceert een stijging van 70.5%. Een stijging als gevolg van een verhoogd aanbod maar ook als gevolg van de afronding van lopende onderzoeken uit voorgaande jaren.

Afgehandeld	2012	2013:	1 ^e	2 ^e	3 ^e	4 ^e	TOT
Strafrechtelijk	1		-	-	-	-	-
Disciplinair	-		-	-	-	-	-
Feiten/Administratief	4		7	2	7	1	17
Totaal	5		7	2	7	1	17

Daarentegen nam de doorlooptijd van onderzoeken in 2013 toe. Deze stijging heeft hoofdzakelijk te maken met zowel interne (onderbezetting) als externe (afhankelijkheid van derden zoals bijvoorbeeld bij het leveren van stukken) factoren. Daarnaast is een aantal langdurige onderzoeken (van 2010 en 2011) afgerond dat ook qua doorlooptijd drukken op 2013.

Jaar	Gemiddelde doorlooptijden
2012	110
2013	160

UO Opleidingsinstituut Rechtshandhaving en Veiligheidszorg

In 2013 zijn de taken van het Opleidingsinstituut voor rechtshandhaving en veiligheidszorg (ORV) als volgt geformuleerd:

- Het verzorgen van onderwijs voor de sector rechtshandhaving, openbare orde en veiligheidszorg;

- Het bieden van een kenniscentrum waar kennis, onderzoek, analyses en documentatie beschikbaar zijn en gedeeld worden;
- Het bieden van advies over opleiding en training;
- Het mede ontwikkelen van opleidingsbeleid voor de keten van rechtshandhaving, openbare orde en veiligheidszorg.

Het verzorgen van onderwijs voor de sector rechtshandhaving, openbare orde en veiligheidszorg.

<i>Aantal cursisten per dienst</i>			
<i>SDKK</i>	241	<i>VDC</i>	1
<i>KPC</i>	123	<i>VKC</i>	7
<i>UOCB</i>	79	<i>Ombudsman</i>	1
<i>TO</i>	28	<i>Curaçaose Militie</i>	35
<i>LR</i>	8	<i>Interpol</i>	4
<i>Douane</i>	9	<i>Isla</i>	6
<i>Voogdijraad</i>	45	<i>MEO</i>	10
<i>Reclassering</i>	2	<i>Staten</i>	2
<i>Ministerie van Justitie</i>	1	<i>ORV</i>	2
<i>Kustwacht</i>	2	<i>SXM</i>	111
		Totaal	717

In 2013 zijn in totaal 717 personen binnen de initiële en post-initiële trajecten opgeleid, inclusief interne opleidingen voor het personeel van de ORV.

Het betreft trajecten van zowel lange duur als de kortlopende cursussen en trainingen:

- Basis Politie Opleiding (BPO) voor de Politie;
- Voortgezette Politie Opleiding (VPO) voor de Politie;
- Tactisch Leergang Leidinggevende (TLL) voor de Politie;
- Leergang Management Ondersteuning (LMO) voor de Politie;
- Voortgezette Controleambtenaren Opleiding (VCO) voor de medewerkers van de UO Controle en Bewaking (UOCB);
- Basis Beveiligers Opleidingen voor de SDKK.

Het verzorgen van onderwijs voor de sector rechtshandhaving openbare orde en veiligheidszorg.

Verzorgen van beroepsonderwijs (initieel en post-initieel onderwijs, vak specialistische trainingen, verplichte terugkerende gecertificeerde trainingen en cursussen en daarnaast maatwerk cursussen) ten behoeve van semioverheidsdiensten en organisaties, overheidsdiensten en de particuliere sector die (deels) belast zijn met rechtshandhaving, openbare orde en veiligheidszorg. Het instituut draagt hoofdzakelijk zorg voor de vorming van aspiranten en onderhoudt hiertoe een internaatsfunctie.

In 2013 hebben 65 medewerkers van de KPC en 23 medewerkers van de UOCB en 7 medewerkers van de LR de Integratie beroepsvaardigheden training succesvol afgerond en hebben ze hun IBT paspoort ontvangen. Een verbeteringscursus is gehouden voor 5 schietinstructeurs van de UOCB. Voor de UOCB is de VCO voortgezet.

Voor de 23 leden van de UOCB werd ook de workshop Mensenhandel gehouden.

Voor de SDKK hebben vijf klassen bestaande uit in totaal 85 kandidaten de eerste module van de BBO afgerond.

Voor de SDKK werd ook een cursus Rapportage gehouden voor 17 medewerkers.

Het zijn van een Kenniscentrum voor de sector

Het werk in de justitiële sector is in belangrijke mate 'kennisgestuurd'. Kennis van personen, situaties, normen, wettelijke bepalingen, procedures en processen zijn bepalend voor wat gebeurt. De afdeling Kenniscentrum houdt zich primair bezig met het verstrekken en verspreiden van kennis over thema's aangaande de domeinen Rechtshandhaving, Openbare orde en Veiligheidszorg. Het kenniscentrum is de afdeling waar kennis, onderzoek, analyses en documentatie beschikbaar is en door onze klanten met elkaar gedeeld kan worden.

3 Medewerkers van de Voogdijraad, 5 van de Refineria Isla, 5 van de MEO en 1 van de Staten hebben de cursus Bavpol in 2013 voortgezet.

Het bieden van advisering over opleiding en training

Het aanbieden van HR Advies heeft tot doel HR advies in te zetten om de realisatie van de (beleids-)doelstellingen te ondersteunen, vooral upgraden en professionalisering van medewerkers werkzaam binnen de keten van rechtshandhaving, openbare orde en veiligheidszorg. Bij de verschillende diensten

binnen justitie ontbreekt het aan specifieke kennis op het gebied van justitiële opleidingen voor de geüniformeerde diensten. Het ORV biedt gebaseerd op haar kennis en expertise op dit terrein advies aan de verschillende diensten binnen Justitie.

Het ondersteunen/adviseren betreffende ondermeer:

- Algemeen advies over opleiding en training;
- HRM-beleid, gerelateerd aan opleiding en training;
- Kwaliteit en de rol van opleiding en training;
- Integriteit en de rol van opleiding en training.

Het mede ontwikkelen van opleidingsbeleid voor de keten van rechtshandhaving en veiligheidszorg.

Het opleidingsinstituut ontwikkelt mede het opleidingsbeleid voor de keten. Het betreft ontwikkeling en advisering op het gebied van opleidingsbeleid dat voorziet in opleiding, vorming en training op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau, met als doel middels permanente educatie en competentieontwikkeling, upgradering en professionalisering van de keten op zowel uitvoerend- als beleidsniveau te bewerkstelligen. Het doel van de

training- en opleidingsprogramma's is het versterken van de competenties van medewerkers werkzaam in het justitie domein door competentiegericht onderwijs aan te bieden.

Op basis hiervan zijn in 2013 voor personeelsleden binnen Justitie diverse cursussen en trainingen verzorgd waaronder coaching, promises in de justice area, workshops integriteit/FIST, training openbare orde, computervaardigheden, schietcursussen en tot hulpofficier van justitie.

Integriteitworkshops zijn gehouden voor 28 medewerkers van de Toelatings- organisatie en voor 34 medewerkers van de Voogdijraad. Terugkomdagen zijn gehouden voor de opgeleide Integriteit trainers van de verschillende diensten SDKK, KPC, UOCB, LR, Douane, Voogdijraad, Reclassering, Departement van Justitie en de ORV. De workshop Coaching werd gehouden voor 2 leden van de KPC, 4 leden van de UOCB, 3 leden van de Voogdijraad en 7 leden van de VKC. Promises in the justices area gehouden voor 110 medewerkers van de verschillende diensten, de SDKK, KPC, voogdijraad, Interpol, Isla, SOAW, Staten en ORV.

UO Toelatingsorganisatie

De zorg van vreemdelingenzaken, conform de Landsverordening Organisatie Landsoverheid (P.B. 2001, no. 75, L.O.L.) behoort tot het taakgebied van het Ministerie van Justitie en als zodanig valt deze onder de eindverantwoordelijkheid van de Minister van Justitie.

Een grootschalige reorganisatie van de Vreemdelingenketen heeft onder andere geresulteerd in de Toelatingsorganisatie Curaçao waarin (bepaalde) taken van de voormalige Plaatselijk Hoofd van Politie en Vreemdelingendienst zijn ondergebracht.

De Toelatingsorganisatie (TO) is per 10 oktober 2010 officieel opgericht en is een uitvoerende organisatie in de Sector Rechtshandhaving Openbare Orde en Veiligheid binnen het Ministerie van Justitie.

De TO heeft in 2013 diverse trajecten op gang gebracht ter optimalisering van de bedrijfsprocessen en ter bevordering van klantvriendelijkheid. Hierbij is rekening gehouden met de aanpassing van het beleid waar dit nodig was, optimalisering van zowel de interne als de externe communicatie, upgraden van IT infrastructuur en het stroomlijnen van de bedrijfsprocessen.

De TO heeft een congresgeorganiseerd genaamd: "Mainstreaming Migration into Development Planning". Dit congres was de 'kick-off' van het traject om het beleid van de Minister te flexibiliseren en te versimpelen.

Op het gebied van beleid zijn de volgende aanpassingen aangebracht:

- Aanpassing van het beleid om de volledigheid van aanvragen te waarborgen.
- Invoering van Legesverordening. De werkzaamheden bevinden zich thans in adviesfase bij de verschillende adviesinstanties; de verwachte invoering van de leges en retributies is in mei 2014 plaatsgevonden.

- Instelling van de bezwarencommissie. Het voortraject is reeds in 2012 op gang gebracht. Het vervolotraject is een voorstel dat aan de Minister van Justitie aangeboden dient te worden voor de taken conform de LAR en o.a. de benoeming van de commissie.
- Invoering van het beleid voor kapitaalkrachtige investeerders en overwinteraars voor een verblijf tot 6 maanden.
- Aanpassingen van het beleid v.w.b. de toetsing van de tewerkstellingsvergunning.
- Invoering van het beleid voor een verblijf tot 6 maanden van zeelieden.
- Invoering van het beleid dat het mogelijk maakt dat slachtoffers van mensenhandel een vergunning kunnen aanvragen.
- Flexibilisering van het beleid voor wat betreft de aanvraag van stagiaires van Nederlandse nationaliteit.

Voor de optimalisering van de dienstverlening werd in 2013 nadruk gelegd op verbetering van informatievoorziening, klantgerichtheid en klantvriendelijkheid. Op het gebied van de informatievoorziening is sprake van de volgende aspecten:

- Het afsprakensysteem is gedigitaliseerd. ACTS heeft een module in FMS ontwikkeld om afspraken voor intake en afgifte te maken. Klanten krijgen met de invoering van een nieuw systeem voortaan ook een bewijs van hun gemaakte afspraak;
- Aanvang gemaakt om de informatie van de TO op de website van de Regering te krijgen. Er zijn verschillende gesprekken geweest met Communicatie en voorlichting, dit traject zal in 2014 afgerond worden;
- De TO heeft een minimum aan vereisten opgesteld waaraan consultants aan moeten voldoen. Met deze registratie is ook meteen een nieuw systeem van intake voor consultants geïntroduceerd;
- Het contact met de verschillende ambtelijke ketenpartners wordt in 2013 onderhouden. De TO heeft de werkprocedures met de SVB, MEO, Kabinet van de Gouverneur en Publieke zaken gereviseerd;
- Verzorgen van presentaties en informatiesessies aan diverse stakeholders. De TO heeft ook, georganiseerd door de consul, een informatiesessie aan de Colombiaanse gemeenschap gegeven.
- Folders en posters om het beleid aan het publiek duidelijk te maken zijn afgerond.
- Bestelling is gedaan voor een telefooncentrale om de toegang tot informatie te verhogen/optimaliseren

Het personeel heeft cursussen gevolgd:

- Cursus integriteit verzorgd door de ORV;
- Een aantal personen heeft de cursus Braziliaans gevolgd;
- De TO heeft een symposium voor juristen werkzaam bij de overheid georganiseerd, genaamd: 'rollen van de overheidsjurist'. Juristen (inclusief Legal assistants) overheid breed hebben de cursus bijgewoond.

Op het gebied van IT heeft de volgende activiteiten plaatsgevonden:

- een nieuwe digitale afsprakensysteem geïntroduceerd.
- Het proces van invoering van een upgrade van het FMS-systeem is in een testfase

- Vooruitlopend hierop en ter optimalisering van het proces zijn een aantal kleine aanpassingen in het huidige FMS-systeem doorgevoerd, te denken valt aan het maken van het scannen bij kortverblijf optioneel.
- De beschreven werkprocessen zijn geactualiseerd, een concept ligt klaar.

In 2013 zijn er bij de TO 14.384 aanvragen ingediend.

Van deze 14.384 aanvragen zijn

- Afgehandeld 12.672
- Nog af te handelen 1.712

Naast genoemde aanvragen is de Toelatingsorganisatie ook belast met het afhandelen van rechtszaken. Deze rechtszaken betreffen verweerschriften, pleitaantekening, pleiten door juristen van de Toelatingsorganisatie. Over 2010 tot en met 2012 volgt onderstaand een overzicht van het aantal zaken per jaar.

Jaar	2010	2011	2012	2013
Aantal zaken	4	469	310	188

Naast de rechtszaken heeft de TO in 2013 ook 527 antwoorden op ingediende bezwaarschriften verzorgd. Hieronder vallen ook de hoorzittingen bij de procedurevoorbereiding bij de behandeling van de bezwaarschriften.

UO Politie en Immigratie Curaçao

Het voorkomen en bestrijden van aanslagen en (gruwelijke) moorden stond hoog op de agenda van het KPC.

Bende- en gangvorming evenals lokale criminele activiteiten gepleegd door de zogenaamde dominante criminele groeperingen, de DCG's, werden in dit land een totaal (en onverwacht) nieuwe ontwikkeling voor het KPC. Om de aanslagen, gruwelijke moorden, en afrekeningen in het criminele(drugs)circuit het hoofd te kunnen bieden, is een integrale aanpak van essentieel belang geweest. Deze integraliteit was in 2013 ook de kracht van het KPC: van informatie-uitwisseling met haar partners, de daadkrachtige (strafrechtelijk) aanpak van probleemgerichte onderzoeken, het instellen van TGO's, interventies, Vip- en persoonsbeveiliging (van bestuurders en parlementsleden) tot technische ondersteuning in specifieke gevallen. Taken die het KPC verricht met haar andere (lokale) partners in de opsporing. Hiermee kreeg het korps ook een volkomen nieuwe taak erbij, de persoonsbeveiliging van bestuurders, hun woongebied en hun familie(leden).

Tenslotte was het jaar 2013 ook een historisch jaar. In mei 2013 gaf de Minister van Justitie Mr. N. Navarro namelijk formeel opdracht om het implementatieplan van het KPC nieuw leven in te blazen en diens gevolg het implementatietraject in overleg met de vakbonden doorgang te geven. Er werd een veranderteam (VT-KPC) in het leven geroepen, ingesteld bij Ministeriele beschikking van 24 april 2013, met de specifieke opdracht om de implementatie van de veranderingen bij het KPC te coördineren, begeleiden, faciliteren en de leiderschap- en managementontwikkeling in verband met deze reorganisatie te begeleiden.

Nog dik midden in een vrij omvangrijk en complex verander- en verbetertraject, mogen wij gerust constateren dat vooral in het tweede halfjaar van 2013 goede resultaten zijn behaald. Het aantal roofovervallen ten opzichte van 2012 steeg slechts met (43) gevallen, een stijging van (8.5 %). De persoonsgerichte daderaanpak en de verhoogde inzet op preventie zorgden voor een kleine afname van een deel van de zogenoemde high impact crimes (HIC). Het resultaat van heterdaadkracht steeg ook een beetje; we hielden in het jaar 2013 meer verdachten aan en leverden ook meer onderzoeken naar bijvoorbeeld criminele groeperingen aan bij het Openbaar Ministerie.

Alleen het oplossingspercentage van de roofovervallen viel jammer genoeg tegen; de doelstelling van (35 %) in 2013 bleef steken op (18.59 %). Betreffende de gevallen van moord/doodslag was er sprake van een stijging van (10 %). Tien (10) moordonderzoeken werden met succes opgelost en bleven er in het jaar 2013 (11) onopgeloste moordzaken liggen. Er werden in totaal (15) aanhoudingen verricht.

Tenslotte het voertuigencriminaliteit. Een daling in het aantal gevallen ten opzichte van het jaar 2012. In het jaar 2013 werden er (254) gevallen geregistreerd, dus (84) gevallen minder, wat zich vertaalt in een daling van (24.9 %). Om en nabij de 142 voertuigen zijn teruggevonden.

Onze investeringen in criminele en/of overlast gevende jeugdgroepen wierp ook deels vruchten af gezien het aantal aanhoudingen.

Operationele doelstellingen 2013 in cijfers

High Impact Delicten (HIC)	2012 (realisatie)	2013(realisatie) · %
Aantal (straat)roofovervallen	503	546
>8.5		
Aantal moord/ doodslag	29	21
<38.1		
• Opgelost		10
• Aanhoudingen		15
Aantal diefstal van voertuigen	338	254
<24.9		
• Teruggevonden voertuigen		142

Zwaar en georganiseerde criminaliteit (Zwa-cri)		2013(realisatie)
Aantal thematische (onderzoek)projecten		10
Aantal projecten migratiecriminaliteit		2
Aantal projecten falsificatie c.q. konterfeit		1
Aantal rechtshulpverzoeken (RHV)		5
Aantal aanhoudingen algemeen		37
Aantal in beslag genomen (algemeen)		
• (Sport)voertuigen		2
• Valse paspoorten		4
Verdovende middelen algemeen		
• Henneplantages		
• Xtc pillen		
• hasj		
Aantal inbeslaggenomen cocaïne (kilo's)		137.13
Aantal inbeslaggenomen marihuana (kilo's)		235.145
Aantal inbeslaggenomen vuurwapens		1

Verwijderingen

Geslacht & Nationaliteiten			
Man		Vrouw	
Amerikaanse	2	Braziliaanse	2
Belgische	1	Chinese	1
Britse	1	Colombiaanse	33
Chinese	5	Dominicaanse	67
Colombiaanse	49	Ecuadoriaan	3
Cubaanse	1	Guyanese	2
Dominicaanse	48	Haïtiaanse	36
Duitse	2	Italiaanse	1
Ecuadoriaanse	14	Jamaicaanse	110
Ecuadoriaanse	1	Nederlandse	1
Egyptische	1	Surinaamse	2
Franse	3	Syrische	1
Guatemaltese	2	Venezolaanse	15
Guyanese	12	Totaal	720
Haïtiaanse	58		
Hondurese	2		
Jamaicaanse	174		
Nederlandse	4		
Peruaanse	1		
Portugese	2		
Senegalese	1		
Slowakese	1		
Spaanse	2		
St.Luciaanse	1		
Surinaamse	11		
Venezolaanse	46		
Zweedse	1		

IT Support Helpdesk

Bureau Info- & Automatisering	991	Infodesk Waaigat	76
Wijkteam Otrabanda	112	Bureau Roofovervallen	68
Wijkteam Barber	101	Centrale Meldkamer	65
Bon futuro SDKK	93	Bureau Tactische Recherche	59
Wijkteam Montanja	80	Beveiliging	57
Wijkteam Punda	77	Bureau Narcotica Bestrijding	38
Wijkteam Mahuma & SF	54	Grensbewaking Hato	32
Wijkteam Brievengat	44	Dienst Speciale Taken	30
Wijkteam Rio-Canario	86	Bureau Communicatie	25
Human Resource	23	Verkeertoezicht	25
Bureau Bijzondere Wetten	22	Bureau Jeugd en Zeden	24
Grensbewaking Haven	22	Criminele Inlichtingen Dienst	24
Bureau Financiële Onderz.	18	Divisie Chefs	6
Garage	16	Tactische Recherche	5
Bureau Materiële Zaken	14	Bureau Interne Zaken	5
Management Team	14	Arrestatieteam	4
Bureau Financiële Zaken	10	Bureau Juridische Zaken	4
Vreemdelingentoezicht	10	Bureau Observatie Team	4
Bureau Verkeerscriminaliteit	10	Bureau Technisch Recherche	4
Honden Brigade	1	ACTS	3
Planning & Control	9	Bijstand ondersteuning	3
Secretariaat	7	Observatie Team	2
Preventie	6	Verkeerstechniek	1
Bijzondere Politiedienst	1	Grand totaal	239
			5

Beleidsinitiatieven

1. *Afronding van het 'Besluit rechtspositie Korps Politie'*

Op 24 september 2012 is het ontwerp- Landsbesluit rechtspositie ambtenaren van Politie aangeboden aan de Raad van Ministers. Het onderhavige ontwerpbesluit is geformuleerd met in achtname van de adviezen van de Raad van Advies, Wetgeving en Juridische Zaken en van de afdeling Personeelszaken. Een belangrijk uitgangspunt is de handhaving van het onderscheid tussen burger- en politiepersoneel. Dit is een fundamenteel punt tussen de overheid en de vertegenwoordigers van het personeel van de korpspolitie. Met de vakbonden is overeengekomen dat op het laatst vermelde punt geen akkoord is bereikt.

2. *Afronden van de carrièrelijn van de 'executieve ambtenaren'*

In 2013 werd verder gewerkt aan het document met eindtermen dat als bron (input) voor het curriculum van de nieuwe opleidingen zou moeten dienen. Dit document werd aan het Opleidingsinstituut voor Rechtshandhaving & Veiligheid (ORV) aangeboden, welke op haar beurt samen met het korps aan het ontwerp van de (nieuwe) opleidingen werkt. In dit traject werd in ieder geval duidelijk wat de verschillende opleidingsniveaus binnen het korps zullen zijn. Naar aanleiding hiervan werd ook duidelijk wat de verschillende carrièrelijnen voor het personeel zullen zijn.

3. *Herziening van het beleid o.g.v. overwerk, toekenning van toelagen (zoals bv. Bereikbaarheidstoelagen)*

Het beleid voor het verrichten van overwerk werd in 2013 wederom aan banden gelegd en dus voortgezet. Dit heeft niet echt tot het gewenste resultaat kunnen leiden daar de vraag, onder ander door de Overheid, naar politieke ondersteuning fors is toegenomen met o.a. beveiligingstaken na de moord op wijlen de heer Wiels. Dit heeft uiteindelijk geleid tot meer dan een verdubbeling van het maximum beveiligingstaken per maand. Voor wat betreft de bereikbaarheid en andere toelagen dient te worden vermeldt dat er een stabilisatie door aanpassing van het beleid bereikt is.

4. *Structuurwijziging, ter opname van de afgesproken taken van de CPD (continuïteit) en de overname van het Stichtingspersoneel*

Het uitgeschreven proces(activiteiten) binnen het G-KPC is zodanig uitgebreid dat o.a. alle functionaliteiten behorende tot de voormalige Centrale Politiedienst (CPD) in deze processen te verwerken zijn en deze taken nu in het G-KPC georganiseerd zijn. In 2012 werd besloten dat de afdelingen Interpol en Unit Financiële Criminaliteitsbestrijding tot twee afzonderlijke organisaties uitgebreid zouden worden. Uiteindelijk werd slechts Interpol een zelfstandige entiteit in de keten.

5. *Invoering van een nieuw politie-uniform met bijbehorende uitrusting*

In 2012 is hier al volledig invulling aan gegeven.

6. *Evaluatie en zo nodig bijstellen van het actieplan (Plan van Aanpak KPC)*

Enkele projecten die voor 2013 gepland stonden konden geen doorgang hebben. Het project nieuwbouw politiewacht Rio-Canario werd wel opgeleverd en ook in gebruik genomen. De andere bouwprojecten zoals verhuizing van de infodesk en de CIE, naar de locatie Waaigat, renovatie en uitbreiding van de Divisie Centrale Recherche en de (nieuw)bouw van het politiewacht Otrobanda zijn nog steeds aanhangig.

7. *Het opstellen en een aanvang maken met de uitvoering van het opleidingsplan KPC*

Het G-KPC heeft voorts samen met het Opleidingsinstituut voor Rechtshandhaving en Veiligheid (ORV) aan het curriculum van de verschillende (niveaus) (specialistische) opleidingen binnen het korps gewerkt. Het functieboek van het KPC was hier leidend en zijn zowel de functievereisten als de

eindtermen nu op een degelijke wijze in kaart gebracht en vastgesteld. Het bijscholingsplan KPC is eveneens gereed.

8. *Het opstellen van een jaarplan en haar indiening*

Het jaarplan voor 2013 werd ontworpen en door het E-MT vastgesteld

9. *Uitwerking en vaststelling van het werkproces Intake & Service*

De procesbeschrijvingen en werkinstructies intake en service, noodhulp, handhaving, opsporing en operationele ondersteuning zijn afgerond en opgeleverd.

10. *Institutionalisering van een samenwerking tussen het informatieknooppunt en de unit Intake en Service.*

De institutionalisering van de samenwerking tussen het informatieknooppunt RIEC en de Unit Intake en Service heeft vooralsnog niet plaatsgevonden.

Basispolitie zorg (BPZ en wijkzorg)

Deze integratie brengt de politie voorts dichterbij de samenleving en vergroot zij daarmee het draagvlak van haar optreden. Eveneens zorgt deze integratie er voor dat de politie veel meer te weten komt (fungerend als een informatiemakelaar) van wat er in de wijken gebeurt. Handhavingsprojecten met o.a. Otrobanda, Mundo Nobo, Domi Abou enz. zijn hier duidelijk voorbeelden van. Het G-KPC zoekt haar legitimatie in de maatschappelijke omgeving. Haar kerntaken zijn in de nieuwe inrichting geherdefinieerd: opsporing, handhaving, hulpverlening, signaleren en adviseren. Voor de gemeenschap betekent dit dus concreet:

- Organisatie van een brede basiszorg/wijkzorg wat de dienstverlening ten goede komt;
- Centralisatie van het proces Noodhulp vanuit drie (3) strategische locaties;
- Organisatie (real time) van de informatieprocessen; de politie speelt sneller en beter in op veiligheidsvraagstukken;

- Hantering van andere werkconcepten en strategieën zoals de proces oriëntatie, GPZ en IGP;
- Een flex-team 24/7 (UST) betreffende de operationele ondersteuning;
- De PD is kortom verticaal sterker georganiseerd en horizontaal meer geïnd op samenwerking.

Met de politie alleen red je het niet. De politie heeft ook partners (integrale veiligheidszorg) nodig omdat het niet alleen om het bestrijden gaat, maar vooral om het voorkomen van onveiligheid. Dit laatste wordt ook teruggezien in de afgeleide visie en missie van de PD. Dat vraagt voorts beleid op het gebied van bebouwde omgeving, onderwijs, jeugd, horeca, verkeer enz. Het gaat om het besef dat veiligheid geen zaak van anderen is, maar van politie en justitie en ook van de burger. Criminaliteit moet niet alleen bestreden worden, maar moet je het zien te voorkomen door te kijken naar haar oorzaken en achtergronden. Het G-KPC heeft in het jaar 2013 hard gewerkt aan de betrokkenheid van het lokaal bestuur en haar partners door:

- Continu in overleg te zijn met het Ministerie van Justitie (SG en SD);
- Fors te investeren in contacten met haar partners (de Kmar, de Kustwacht, het VKC en de Marine) en minderheden;
- De communicatie met de gemeenschap sterk te verbeteren.

Opsporing

In het kader van de opsporing(processen), voert het G-KPC de opsporing informatie gestuurd uit. IGO legt een sterke koppeling tussen het opsporingsproces en het informatieproces. Het informatieproces is thans (centraal) georganiseerd in de locatie Waaigat binnen de Divisie Informatie & Ondersteuning (DIO).

Als gevolg van de voorwaarden gesteld in de Rijkswet politie, voorziet de DIO in de volgende taakgebieden: techniek, informatie en analyse, observatie en aanhouding van vuurwapengevaarlijke verdachten (artikel 7 Crw politie). Van belang voor de kwaliteit van haar taakuitvoering en voor de legitimiteit van de politie in de samenleving wordt de divisie op dit moment zodanig (her)ingericht, dat haar klanten - collega's en andere (externe) afnemers - optimaal ondersteund kunnen worden. De divisie heeft daarom haar werkpakket transparant en inzichtelijk gemaakt voor iedereen, zodat een ieder weet wat hij van de divisie kan verwachten. Als gevolg hiervan zijn haar resultaten meetbaar en controleerbaar geworden.

DCR en DGC

De Divisie Centrale Recherche (DCR) is verantwoordelijk voor de thematische opsporing in het korps met een incident- en probleemgerichte aanpak van de aan haar toebedeelde (en ingerichte) taken. De DCR is voorts belast met de bestrijding van de veel voorkomende (VVC) en lokaal (ondermijnende) ernstige (LEC) criminaliteit. Opsporing binnen de Divisie Georganiseerde Criminaliteit (DGC) concentreert zich op zware, georganiseerde vormen van criminaliteit, die naar aard of organisatie een (inter)nationaal karakter hebben; die én de rechtstaat én haar vitale infrastructuur ondermijnen. De DGC werkt middels een probleemgerichte aanpak aan de

strategische bestrijding van de zware criminaliteit. De verdeling en toewijzing van zaken geschiedt aan de hand van pre-weeg documenten die in de lokale Stuurgroep besproken en behandeld worden.

De landelijke prioriteiten politie

In het jaarplan 2013 staan de landelijke prioriteiten centraal; zoals afgesproken met de korpsbeheerder. Zij gaan onder andere over de aanpak van (criminele) jeugdgroepen, woninginbraken, (roof)overvallen, straatroven en vuurwapengeweld en de specifieke aanpak z.g. High Impact Crimes (HIC) weggelegd in de verschillende werk- en deelplannen. Het G-KPC veel meer. Te denken valt onder andere aan het algemeen toezicht op straat, het begeleiding van evenementen en het transporten. Deze zaken staan echter niet in dit jaarverslag opgenomen.

Functie 13 Brandweer en Rampenbestrijding

Het Ministerie van Justitie is verantwoordelijk voor de integrale veiligheid en een adequate brandweezorg.

De Brandweer is verantwoordelijk voor de volgende resultaatgebieden: de veiligheid met betrekking tot brand en technische hulpverlening bij zowel ongevallen als rampenbestrijding. Deze instelling biedt hulp in situaties waarbij een ernstige verstoring in de openbare orde is ontstaan en waarbij het leven, gezondheid en welzijn van de burger, dieren en het natuur in gevaar zijn. De Brandweer is tevens belast met de voorbereiding en coördinatie van de rampenbestrijdingsorganisatie.

De uitrukposten worden dagelijks bezet door beroepsbrandweerpersoneel dat een werktijdenregeling van gemiddeld 48 uur per week hebben. Ter verbetering van de huisvestingsfaciliteiten voor het personeel zijn de voorbereidingen getroffen ter verbouwing van brandweerpost Mundo Nobo.

De posten hebben doorgaans de beschikking over een aantal brandweervoertuigen dat hoofdzakelijk zijn uitgerust voor blus- en hulpverleningswerkzaamheden. Het bestrijden van incidenten geschiedt op basis van vooraf vastgestelde uitrukprocedures. Een deel van het wagenpark bevindt zich in een slechte staat van onderhoud. In 2013 zijn twee nieuwe tankautospuitten van het Amerikaanse model afgeleverd. Verder zijn de voorbereidingen getroffen voor de aanschaf van een rescuewagen en een tankwagen, beiden van het Amerikaanse model.

De Brandweer heeft in 2013 o.a. de volgende registraties gedaan:

- 1 Totaal aantal branden verdeeld naar soorten was:
 - a. binnenbrand: 67
 - b. buitenbrand (o.a. mondi en auto's): 606
 - c. loos brandalarm: 5
 - d. uitlaande brand: 24
- 2 Een totaal van 67 gebouwen die door brand werden geteisterd zijn geblust, hiervan was 24 uitlaande branden.

- 3 De gemiddelde respons tijd van de Brandweer was tussen de 10 en 15 minuten
- 4 Brandweer heeft bij 79 beknellingen (o.a. auto-ongelukken) assistentie verleend
- 5 Een totaal van 1.029 vergunningsaanvragen zijn behandeld verdeeld over:
 - a. A stukken Aqualectra: 2
 - b. B stukken DROV: 93
 - c. D stukken Vuurwerk: 129
 - d. P stukken "Brandveiligheidsadviezen": 147
 - e. H stukken Milieudienst Hindervergunning: 3
 - f. V stukken AJZ "vergunningslandsverordening": 254
 - g. E stukken Politie: 401

Functie 14 Defensie

De Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch Gebied (KW) is een samenwerkingsverband tussen de vier landen van het Koninkrijk der Nederlanden. Het samenwerkingsverband geeft sinds de oprichting in 1996 inhoud aan het gezamenlijke belang van de landen van het Koninkrijk bij het optreden op zee in het kader van de Maritieme Rechtshandhaving en dienstverlenende taken. Alle betrokken landen binnen het Koninkrijk dragen bij aan de financiering van de kustwacht. Deze bijdragen zijn gebaseerd op een vastgestelde verdeelsleutel. De huidige verdeelsleutel tussen de landen is:

- Nederland (inclusief de BES eilanden) 69%;
- Curaçao 16%;
- Aruba 11%;
- Sint Maarten 4%.

In 2013 is de KW erin geslaagd om de meeste plannen zoals opgenomen in het jaarplan 2013 te realiseren. Mede dankzij de invoering van het concept van Informatie Gestuurd Optreden (IGO) is de KW in staat gebleven om haar capaciteiten efficiënt en gericht in te zetten. Niettemin kende 2013 op het personele en materiële domein ook tegenslagen.

Internationale en nationale samenwerking vormden in 2013 een belangrijk component in de activiteiten van de KW. Zo heeft de KW een waardevolle bijdrage geleverd aan aanzienlijke drugsvangsten in de internationale

drugsbestrijdingsoperaties *Martillo* en *Carib Venture*. Daarnaast is in 2013 onder meer een operationele samenwerkingsovereenkomst met Frankrijk ondertekend, waarbij een stap is gezet om op een eenvoudigere wijze varende en vliegende surveillance nabij de Bovenwinden in en boven elkaars territoriale wateren uit te voeren.

Naast de bijdrage in grote internationale drugsvangsten (5440 kilogram) heeft de KW tijdens acht acties in totaal 2096 kilogram cocaïne, drie kilogram heroïne en 86 kilogram marihuana in beslag genomen. In het kader van controle op illegale immigratie zijn 43 mensen aangehouden. Op het gebied van *Search and Rescue* (SAR) is de KW 304 keer in actie gekomen waarbij 92 personen in veiligheid zijn gebracht.

Op nationaal niveau heeft de hoofdofficier van Justitie van Aruba een verbeterplan opgesteld. Het verbeterplan moet ertoe leiden dat de rechtshandavingsorganisaties van de landen, waaronder de KW, op een effectievere en efficiëntere wijze kunnen worden ingezet. Dit plan zal worden gedeeld met de overige Openbare Ministeries van de landen. Uiteindelijk zal worden gezien indien (en op welke wijze) de voorstellen in alle Caribische landen uitgevoerd kunnen worden.

In voorbereiding op een gezamenlijke basisopleiding voor alle ketenpartners in de opsporingsketen, is nadrukkelijk de samenwerking gezocht met opleidingsinstituten van ketenpartners.

Ten aanzien van de personele ontwikkelingen is het noemenswaardig dat de *Pilot* waarbij een aantal voorheen centraal belegde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden decentraal zijn belegd bij de steunpunten Aruba en Sint Maarten, tussentijds is geëvalueerd. De eerste resultaten zijn positief. Omdat Curaçao onlangs heeft besloten ook aan te sluiten bij het *pilot*, is deze verlengd en zal in de tweede helft van 2014 worden geëvalueerd.

Hoewel de bezetting van de formatieplaatsen een stijgende lijn vertoont, bestaat er nog een tekort aan gekwalificeerd personeel. Ook de achterstand in de vaststelling van de aanstellingsbesluiten voor het Kustwachtpersoneel blijft een aandachtspunt. Gedurende het laatste kwartaal van 2013 hebben zich op Curaçao een aantal integriteitincidenten voorgedaan. Hier wordt door de Koninklijke Marechaussee en het Korps Politie Curaçao onderzoek naar gedaan.

In het materiële domein ontstond, vooral door de uitval van twee onherstelbaar beschadigde Super-RHIB's en de reparatiewerkzaamheden aan een van de AW-139 helikopters, de nodige druk op de materiële gereedheid. Dit heeft consequenties gehad voor het halen van de geplande operationele normen. Ook de jaarnormering van 290 vliegreuren van de boordhelikopter van het stationschip is, door de materiële problemen van de ingezette Belgische Alouette in 2013, niet gerealiseerd. De ervaringen met de nieuwe *Justice* vaartuigen waren daarentegen positief. Ten slotte is in 2013 de basis gelegd voor de vervanging van de Super RHIB's. De vervanging zal indien passend binnen de begroting plaatsvinden in 2016 en 2017.

Op financieel vlak heeft de KW in 2013 beperkte toename in hun realisatiecijfers gekend. Dit is mede te wijten aan een late betaling aan de leverancier van de helikoptercapaciteit.

Functie 15 Overige Beschermende maatregelen

De UO Controle en Beveiliging levert een wezenlijke bijdrage aan de voorkoming en terugdringen van overlast in de Openbare Ruimte en het bevorderen van de leefbaarheid door het handhaven van openbare orde en veiligheid. De UO Controle en Beveiliging is belast met de handhaving van diverse verordeningen zoals de EBOOBG, Hondenverordening, Landsverordening Personenvervoer, Landsverordening Gevaarlijke Honden, Loterijverordening, de beheersing van criminaliteit, verkeerstoezicht en handhaving van de openbare orde. Tevens is deze organisatie belast met de uitvoering van controles op gedetineerden onder Elektronisch

Toezicht. In het nieuwe land Curaçao heeft de EBOOBG geen rechtskracht en kan daarom niet gehandhaafd worden. De UO Controle en Beveiliging kan hierdoor niet optreden.

Onderstaand volgt de realisatie van bovenstaande acties en werkzaamheden in 2013.

1. *Preventief toezicht op de openbare orde en veiligheid/beheersing criminaliteit.*
2. *Bijdrage aan de projectmatige en multidisciplinaire aanpak van de criminaliteit.*
3. *Er worden dagelijks patrouilles op "hot spots" (toeristische gebieden en uitgaansgelegenheden) gehouden.*
4. *Handhaving van de openbare orde:* **2013**

Behandelen klachten passagiers openbaar vervoer	44
Controle op snelheid	26
Controle op hot spots	26
Controle op rijden door roodlicht	26
(Voet)Patrouilles in de binnenstad (5 maal per week)	110

Tevens worden er dagelijks in de avond- en nachturen controles gevoerd op clandestien vervoer bij diverse toeristische plaatsen zoals Mambo, Bermuda en Campo.

5. *Handhaving van de diverse verordeningen:*
 - a. Verscherpte aanpak van illegale vuilstortingen. In 2013 zijn in samenwerking met Selikor, vuilstortplaatsen in o.a. Souax opgeruimd. Verder zijn er 137 gevallen van illegale vuilstortingen aangepakt.
 - b. Aanpak van de autowrakkenproblematiek: er zijn 91 autowrakken verwijderd.
 - c. Bestrijding van illegale garages. In de wijken Souax, Koraal Specht, Charo, St. Helena en Jongbloed, hebben 11 garages, na onderhandeling, hun werkzaamheden op de openbare weg gestaakt en opgeruimd.

Omschrijving	2012	2013
Overlast van dieren	158	85
Mishandeling van dieren	46	56
Illegale verkoop van gascilinders van 20lbs (project basis)	256	200
Illegale bouwconstructies	35	*
Milieu/rookoverlast/illegale vuilstorting	350	*

* De aantallen van assistenties bij illegale bouwconstructies en assistenties bij Milieu en rookoverlast zijn bij overgang/verhuizing van UCB naar KPC kwijtgeraakt.

6. *Verdere professionalisering van de organisatie i.h.b. het interne beheer.*

- a. In samenwerking met de SSO is een functionele werktekening gemaakt voor de inrichting van de meldkamer. Vanwege het tekort aan financiële middelen is dit niet afgerond
- b. Van het inrichtingsplan is het volgende gerealiseerd
 - Uitvoering van een 'nieuw' takenpakket, w.o. uitstoting beveiligings-werkzaamheden.
 - Introductie wijkgerichte aanpak. Hiervan was Souax het pilot-project, dit in het kader van het project, (initiatief van de toenmalige minister van Justitie), "Polis den Bario". Het doel van het project is het bestrijden van bepaalde groepen binnen de wijk/bevorderen van de leefbaarheid.
 - Samenvoeging voormalige SKS en Openbaar Vervoer
 - Pilotproject Rayon 3 (Banda Bou) Naarmate de roofovervallen op de lokale stranden in de omgevingen van Banda Abou toenam, werd het noodzakelijk om een patrouille in te schakelen. De hoofdzakelijke bedoeling/taak hiervan was dat deze patrouille langs alle stranden controle en beveiliging zou uitoefenen. Deze ter preventie c.q. bestrijding van diefstal en overvallen op de lokale bezoekers en vooral op de toeristen die vaak slachtoffers hiervan zijn geworden en met alle gevolgen van dien.
- c. De bedoeling was om 21 vacatures op te vullen met controlemedewerkers. Dit traject is niet afgerond vanwege het aantal sollicitanten dat zich hebben aangemeld.

Functie 16 Gevangeniswezen

De beoogde resultaten van **UO Gevangeniswezen en Huis van Bewaring** zijn uitvoerig beschreven in het SDKK opgestelde Plan van Aanpak (Masterplan december 2012 USONA) en het jaarplan 2013. In de 7^e tot en met de 10^e uitvoeringsrapportage wordt een aantal belangrijke ontwikkelingen voor het SDKK over 2013 de (verbetering)resultaten beschreven. De voornemens op het gebied van het beleid van het SDKK zijn in algemene bewoordingen ook opgenomen in de Algemene Beschouwing 2013. Bijbehorende middelen van SDKK zijn

opgenomen onder functie 16 Gevangeniswezen. Dit jaar is veel aandacht besteed aan het veiligheidsaspect en het zo optimaal mogelijk uitvoeren van het Masterplan. Op basis van de uitvoeringsrapportages en de resultaten van het jaar 2013 kan geconstateerd worden dat een stevige basis gelegd is voor de uitvoering van zowel het Masterplan als van het nieuwe Functieboek.

Doelmatigheid en doeltreffendheid

Met het benoemen van een directieteam met 3 leden is een belangrijke stap gedaan in de versterking van de aansturing van het SDKK. De directie is overgegaan tot het verbeteren van de communicatie binnen de organisatie. Maandelijks overleggen werden gevoerd waardoor de doeltreffendheid van informatievoorziening op een onafhankelijke manier wordt gewaarborgd. Er is ook wekelijks intensief contact met de afdelingshoofden om de bedrijfsprocessen zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Resocialisatie

Vergeleken met het jaar 2012 zijn in 2013 meer activiteiten gerealiseerd op het gebied van resocialisatie. Over het hele jaar zijn er in totaal 278 gedetineerden gestart met de cursussen. Hiervan zijn 89 gestopt om uiteenlopende redenen. Onderzocht dient te worden welke factoren de huidige uitval/afhakkers van ruim 30% veroorzaken, om het succes zoveel mogelijk te vergroten.

Visie

De Strafgedetineerde en het Huis van Bewaring Curaçao staan voor correctiecentra die op optimale operationele standaard gestoeld zijn, die a) de gemeenschap bescherming bieden en b) waar personen die door Justitie zijn aangehouden, worden vervolgd en/of zijn veroordeeld in de gelegenheid worden gesteld om de nodige steun en begeleiding te ontvangen, opdat zij volgens de normen en waarden die in de maatschappij opgeld doen kunnen functioneren.

Missie

De strafgevangenis en het huis van bewaring Curaçao biedt de samenleving, het personeel en de gedetineerden een veilige inrichting welke voldoet aan de internationale wet- en regelgeving.

Doelstelling en hoofdtaken

De doelstelling van het gevangeniswezen en huis van bewaring is om door middel van preventie binnen de gevangismuren (intramuraal reclasseringswerk) de re-integratie garanderen en recidive voorkomen.

De hoofdtaken zijn:

- Het in bewaring stellen of in hechtenis nemen en bejegenen van gedetineerden
- Het zorg dragen voor een gestructureerd re-integratie programma en sociale vormingsplicht
- De zorg voor het toezicht op het gebied van de detentiezorg, het gevangeniswezen, de vrijheidsbeneming en invrijheidstelling, waaronder gratie en generaal pardon.

Formatie

Over het jaar 2013 is de bezetting van het SDKK in kaart gebracht.

Totale personeelsbezetting in 2013 is 421. Peildatum is 31 december 2013

Algemene en operationele doelstellingen

Vermelding van doelstellingen en voornemens vastgesteld bij de Begroting 2013.

1. *Uitvoering geïntensiveerd plan van aanpak SDKK*

In de voortgangsrapportages nr. 7, 8, 9 en 10 van dit jaar wordt ook per projectonderdeel deel vrij gedetailleerd aangegeven wat de stand van zaken is.

2. *Verscherpt toezicht interne beheer en bedrijfsvoering van de SDKK*

Directie van SDKK ziet de uitvoering van het Functieboek 2009, als een zeer belangrijke stap in het oplossen van diverse structurele knelpunten op het gebied van personeel en de personele bezetting. Het directieteam heeft in augustus 2013 input geleverd voor het 'up daten' van dit Functieboek. Zowel met de minister van Justitie als de Voortgangscommissie is uitgebreid stilgestaan bij het belang van een snelle afhandeling van dit traject door de sociale partners.

3. *Intensivering toezicht op veiligheid en beheersbaarheid SDKK*

Het project 'Wegwerken achterstand personeelsadministratie zal per 1 maart 2013 van start gaan, waarbij 6 personeelsfunctionarissen voor een periode van 6 maanden ingezet worden om het personeelshuishouden op orde te stellen. Intensievere acties zijn genomen door middel van onder andere hondenbrigades, camera's en verlichting.

4. *Intensivering aandacht voor jeugdigen:*

In 2013 werd de aandacht voor jeugdigen of jonge gedetineerden tot 24 jaar verscherpt. Acties die genomen zijn is de mogelijkheid tot deelname aan scholing en leerwerk-trajecten hetzij binnen of buiten de inrichting. De uitbreiding van de mogelijkheden om agressie regulatietherapie voor de jongeren maar ook op alle huisblokken te laten plaatsvinden is een 'conditio sine qua non' in het kader van de gemeenschaps-beveiliging. Een bijzonder groot aantal misdrijven gaat namelijk gepaard met veel geweld. In dit kader is een concreet voorstel ter financiering van deze uitbreidingsplannen ingediend bij USONA.

Functie 17 Opvoedingswezen

UO Justitiële Jeugdinrichting

Het jaar 2013 kan gekenmerkt worden door vele stagnaties in het besluitvormingsproces. Diverse plannen konden hierdoor niet uitgevoerd worden. Pas tegen het eind van het jaar is de aanwijzing versoepeld. Na de staking van de JJI-personeel in april 2013 zijn bepaalde rechtspositionele aspecten van de JJI- personeel aangepast.

Op basis van het beschikbare personeel is om veiligheidsredenen de maximumcapaciteit jongeren verlaagd met ruim 25%. JJI werkte in 2013 met maximaal 32 jongeren. In de begroting is rekening gehouden met een bezetting van 44 jongeren. Hierdoor zijn er restanten op bepaalde begrotingsposten zoals "maaltijden", "kleding &

uitrusting", "overige specifieke kosten", en "verbruik nutsvoorzieningen". Vanwege de personele bezetting was slechts 1 van de 5 werkplaatsen operationeel met als gevolg de post "Machines en andere werktuigen" niet gebruikt is. De overige onderbestedingen hebben voornamelijk betrekking op de salarisposten.

Personeel

In mei is een pedagogisch personeel in dienst genomen via overplaatsing vanuit opleiding Politie. Uitzendkrachten worden op structurele basis ingezet om veiligheid te garanderen. Begin september is versterking gekregen door Stagiaires: SPH (4), Muziektherapie (1) en Dramatherapie (1) om verschillende interventies op maat aan te bieden.

Bij beslissing van de Raad van Ministers van 9 november 2013 heeft de JJI akkoord gekregen voor de externe werving van 6 medewerkers met pedagogische achtergrond. Voorbereidingen zijn getroffen voor de indienstneming in 2014.

De training met hoogste prioriteit, Praktisch Penitentiair Optreden (PPO), is door Stichting vrienden van het GOG gefinancierd.

Bezetting jongeren

Sinds 2012 werkt de JJI met een maximale bezetting van 32 jongeren, nl. 8 jongeren per afdeling. De JJI beschikt over 1 gesloten afdelingen 3 open afdelingen, waaronder 1 meisjesafdeling. Gedurende 2013 zijn een totaal van 16 jongeren opgenomen waarvan 12 jongens zijn en 4 meisjes. Er zijn 14 jongeren ontslagen waarvan 12 jongens en 2 meisjes.

Infrastructuur en veiligheid

De bouw van de gesloten afdeling in de vorm van 8 detentiecellen, gefinancierd door USONA is in volle gang, opdat de gesloten afdeling te Rembrandstraat in 2014 eindelijk hiernaartoe verhuizen kan.

Dakreparaties en schilderwerkzaamheden zijn verricht aan 3 gebouwen en 2 paviljoenen hebben een keukenrenovatie gekregen.

Het terrein werd grotendeels schoongemaakt in samenwerking met gedetineerden van SDKK.

Beveiliging van SDKK heeft ondersteuning geboden toen dat als gevolg van overmatig ziekteverzuim nodig was. Hierdoor is sinds augustus begonnen met inzet van een beveiligingsbedrijf om de continuïteit van de bedrijfsvoering bij de JJI te garanderen. Een deel van deze kosten zijn door USONA gefinancierd.

Innovaties in 2013

- Samenwerking met Dienst Openbare Scholen (DOS): Schooljaar 2013/2014 is begonnen met een vsbo-klas met in totaal 6 jongeren onder leiding van DOS.

- Samenwerking met Feffik. Keukenbeheer van de JJI is vanaf 2de week van september in handen van Feffik ten behoeve van hun horecaopleiding en het verzorgen van warme maaltijden voor JJI-jongeren.
- Start muziekband JJI "Kreashon nobo". Optreden muziekband in kerstperiode bij Betesda en Dr. Hugenholtz.

UO Reclassering

In 2013 heeft de Reclassering 3 reclasseringswerkers geworven. Hiernaast heeft de Reclassering aan onderstaande beleidsprioriteiten gewerkt.

Onderzoek en rapportage

De Reclassering maakt in opdracht van het OM, de Rechtbank en het gevangeniswezen diverse rapportages om informatie te verschaffen over een verdachte/dader. De reclassering geeft ook mondeling advies tijdens zittingen. De bedoeling van de verschillende rapportages en adviezen is om te komen tot een straf op maat, een advies over wel of niet toekennen van een VI/ET en om inzicht te verschaffen in de eventuele problematiek van de verdachte/dader t.b.v. (verplichte) hulpverlening. De Reclassering heeft in 2013 in het bijzonder aan de volgende rapporten gewerkt:

<i>Product</i>	<i>Ontvangen verzoeken</i>	<i>Resultaten na afhandeling</i>
Vroeghulp	868	252 rapporten
RG Rapporten	87	28 rapporten
Voorlichting	139	106 rapporten
VI/ET	125	91 rapporten

Resocialisatietrajecten

Resocialisatie/begeleiding van cliënten is een doorlopend proces. Het is een proces dat de nodige tijdsinvestering en mankracht vergt. Er is in 2013 getracht om ook aan dit beleidsveld de nodige aandacht te besteden. Het is immers één van de belangrijkste taken van de reclassering in het kader van voorkoming van recidive bij de doelgroep. De Reclassering heeft in het jaar 2013 een totaal van 317 gevallen van verplichte begeleiding ontvangen, onderverdeeld als volgt:

- 87 schorsingen
- 142 vonnissen
- 87 VI cliënten
- 3 verlof

Met betrekking tot dit beleidsveld zijn de nodige achterstanden opgelopen onder andere met betrekking tot het uitnodigen van de cliënten om een aanvang te maken met hun resocialisatietraject/begeleiding. Aan de andere kant zijn de werkers echter volop bezig met het opstellen van hulpplannen t.b.v. resocialisatie op maat en met de daadwerkelijke begeleidingsactiviteiten die nodig zijn t.b.v. de cliënten die gehoor hebben gegeven aan de oproepen. Resocialisatie in wisselwerking met de naaste omgeving, begeleiding aan licht verstandelijk gehandicapten, psychische gestoorden en drugsverslaafden vallen ook hieronder.

De training Equip en de Agressie Regulatie training (ART) wordt door de reclasseringsmedewerkers zelf verzorgd. In 2013 zijn 4 Equip trainingen en 2 ART trainingen verzorgd. De training “Konose bo mes” is niet verzorgd in 2013.

Coördineren en uitvoeren van alternatieve straffen

Bij het taakgebied Alternatieve Sancties zijn slechts 52 plaatsingen verricht. Hierdoor is er een wachtlijst ontstaan van personen die een werk- leerstraf moeten verrichten.

Monitoren en begeleiden elektronisch toezicht.

De Reclassering heeft alle (75 personen) onder elektronisch toezicht geplaatste delictplegers kunnen monitoren.

Speciale projecten ten behoeve van cliënten en hun relaties.

Voornemens was het organiseren van themabijeenkomsten, bewustwordings-campagnes en informatie omtrent relationeel geweld. Aan deze speciale projecten is de Reclassering niet toegekomen.

Samenwerking met partners

Er is een samenwerkingsovereenkomst met Brasami tot stand gekomen. Een samenwerkingsprotocol met het SDKK is nog niet tot stand gekomen, maar is wel belangrijk voor de goede samenwerking tussen deze twee uitvoeringsorganisaties binnen de justitiële keten. Dit traject dient in 2014 te worden afgerond.

Reclassering in de samenleving

De Reclassering heeft 8 van de 12 voorgenomen voorlichtingssessies gehouden in 2013.

UO Voogdijraad

Het Bureau voor het Welzijn van het kind (Voogdijraad Curaçao) valt onder de verantwoordelijkheid van de Ministerie van Justitie en maakt deel uit van de justitiële keten, als de justitiële jeugdbeschermingsinstantie. Het Justitieel Beleidsplan heeft als basis gediend voor de ontwikkeling van de volgende activiteiten, die naast de bestaande reguliere door de Voogdijraad zijn uitgevoerd:

1. Verdere verhoging van de kwaliteit van het werk en verhoging van productie van de medewerkers. Met de ORV is een begeleidingsplan voor de in het bijzonder Raadsonderzoekers opgesteld, door
2. het tijdelijke stopzetten van de werkzaamheden van de ORV kon het geplande niet gerealiseerd worden.

Ter bevordering van de deskundigheid zijn er cursussen wetgeving alsook cursussen in verband met integriteit bewustwording gevolgd door de gehele organisatie. Enkele medewerkers hebben trainingen gevolgd in het kader van coaching trainer integriteit en BAVPOL.

3. Er op toezien dat kinderen financieel onderhouden worden door de alimentatieplichtigen. Er is reeds opgestart met de onderhandelingen met de Landsontvanger op dat laatst genoemde de inningstaak kan uitvoeren.
4. Verbeteren en verhogen van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.
De Minister van Justitie heeft verklaard dat nieuwe poging gemaakt moet worden om de gesprekken met de voormalige leverancier van het mislukte registratiesysteem waarover het bureau beschikt te hervatten. Dit heeft niet geleid tot het gewenste resultaat. Met als consequentie dat de meeste processen nog handmatig plaatsvinden.
5. Toezicht houden op onder andere maatregelen opgelegd door de rechter.
Het concept businessplan is gereed. De toezichtfunctie wordt al uitgevoerd door medewerkers van verschillende afdelingen binnen het bureau Voogdijraad, dit naast hun reguliere werkzaamheden.
6. Verdere vormgeving Centraal Meldpunt Kindermishandeling.
Centraal Meldpunt voor kindermishandeling (CMK) heeft als taak het vaststellen en het onderzoek doen naar Kindermishandeling. In 2013 heeft de CMK 102 meldingen afgehandeld.
7. De Voogdijraad draagt tevens zorg voor het plaatsen van kinderen die onder toezicht gesteld zijn in internaten en pleeggezinnen.
Gemiddeld aantal OTS'ers in internaten(per maand):

Gemiddeld aantal OTS'ers in internaten (per maand):									
Internaten	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kinderoord									
Brakkeput	16	19	19	15	18	21	16		
Csa Manita	25	24	27	18	17	18	18	15	14
Huize St. Jozef	40	36	41	34	30	40	41	37	35
Rose Pelletier	7	5	5	6	10	12	8	12	10
Totaal	88	84	92	73	75	91	83	64	59

Het gemiddelde aantal ots'ers geplaatst in pleeggezinnen was in 2012, 79 en in 2013, 81.

8. Intensiveren waar nodig van de samenwerking met diverse partners op het gebied van relationeel geweld waarbij sprake is van misbruik van kinderen, ter bereiking van een professionele aanpak.

Gezinsvoogdij Instelling

Te leveren prestaties door GVI

Bij ministeriële beschikking 18 februari 2013 van de Minister van Justitie werd aan Stichting GVI Curaçao subsidie verleend om de volgende prestaties te leveren:

1. Uitoefening voogdij over 5 minderjarigen, dit is het bevorderen van een zo optimaal mogelijke ontwikkeling door middel van individuele begeleiding aan opvoeders en andere betrokkenen; het beheren van hun

vermogen, zakenbehartiging.

2. Uitvoering ondertoezichtstelling van 300 minderjarigen, dit is het individueel begeleiden van de minderjarigen en hun ouders aan de hand van een hulpverleningsplan, begeleidingsgesprekken, casemanagement, het onderhouden van contacten met internaten, scholen, doorverwijzing, bemiddeling, rapportage aan het Gerecht, de Voogdijraad en anderen.
3. Vrijwillige begeleiding bieden aan 50 minderjarigen en hun ouders.
4. Het afleggen van 1.200 huisbezoeken. Aard van de huisbezoeken zijn (1) onderzoek, (2) controle, (3) uithuisplaatsing, (4) opvoedingsondersteuning en (5) terugplaatsing.

Gerealiseerde producten in 2013

1. *Begeleiding minderjarigen.*

In 2013 heeft stichting GVI Curaçao in totaal 387 minderjarigen begeleid, waarvan 69 nieuwe gevallen waren. GVI heeft 79 gevallen afgesloten, nadat de gestelde doelen behaald werden of nadat de pupil meerderjarig is geworden.

2. *Voogdij*

In 2013 zijn er geen nieuwe aanvragen voor voogdijzaken binnengekomen, waardoor het aantal voogdijzaken op 3 bleef.

3. *De ondertoezichtstelling*

GVI heeft in 2013 in totaal 310 minderjarigen in ondertoezichtstelling (OTS) begeleid, waarvan 69 nieuwe zaken waren.

4. *De vrijwillige begeleiding*

Het aantal vrijwillige begeleidingen bedroeg in 2012 in totaal 74, een stijging van meer dan 50% vergeleken met het jaar daarvoor. Dit terwijl het Land slechts 50 vrijwillige begeleidingen bij de stichting inkoopt.

5. *Huisbezoeken*

Over 2013 werden in totaal 1.533 huisbezoeken geregistreerd, een stijging vergeleken met de voorgaande 2 jaren. Ook voor wat betreft dit product heeft de GVI ruim 333 huisbezoeken meer afgelegd dan wat het Land inkoopt.

De speerpunten van GVI in 2013

1. *Samenwerking met derden.*

GVI heeft in 2013 samengewerkt met:

- Voogdijraad, het Gerecht, het OM, Slachtofferhulp, de pleeggezinnen-centrale Mi Otro Kas (MOK), BJZZ, de politie wijkteams, Reclassering, Immigratie, het Huis van Bewaring en de BES eilanden

2. Contacten met derden

GVI heeft diverse contacten met derden gehad in 2013, zoals:

- verschillende instanties in het onderwijs, verschillende residentiële voorzieningen voor kinderen;
- Verschillende dienstverlenende instanties van de overheid;
- Verschillende medische instellingen, de verschillende vrij gevestigde psychologen en consultatiebureaus;
- Overige hulpverlenende instanties;
- Overige partners in het Koninkrijk zoals William Schrikker Groep; Bureaus Jeugdzorg Nederland; Raden voor de Kinderbescherming Nederland; Voogdijraad Sint Maarten; Voogdijraad Saba; Gezinsvoogdij Saba & Bonaire en Fundacion Guiami Aruba.

3. Kwaliteit van de zorg/hulpverlening

Introductie van de Delta Methodiek. De Deltamethode is de werkwijze van de jeugdbescherming in Nederland bij de uitvoering van een ondertoezichtstelling opgelegd door de kinderrechter. Net als op Curaçao is dit de meest voorkomende kinderbeschermingsmaatregel. Het belangrijkste doel is de ontwikkelingsbedreiging van het kind op te heffen. Dat doen gezinsvoogden door een samenwerkingsrelatie metouders en kinderen aan te gaan, waarin de ontwikkeling van het kind centraal staat. Stichting GVI Curaçao heeft met de introductie van de Delta methode voor het gezinsvoogdijwerk, de opvoedingsondersteuning aan de ouders van onder toezicht gestelde kinderen verbeterd en vernieuwd.

4. Introductie Veiligheidshuis

In 2013 is vanuit het Ministerie van Justitie een projectleider aangewezen die belast werd met de uitvoering van deze beleidsprioriteit. GVI heeft in de voorbereidingsfase verschillende gesprekken

gevoerd met de projectleider. GVI zal alle medewerking verlenen aan het veiligheidshuisconcept wanneer dit naar verwachting eind augustus 2014 operationeel wordt.

5. Het Noodfonds dr. Mac Kibbelaar

De stichting Noodfonds dr. Mac Kibbelaar heeft ten doel het verlenen van incidentele immateriële en/of materiële hulp, ten behoeve van minderjarigen, die, al of nietmiddels een rechtelijke beslissing, door de GVI Curaçao begeleid worden. Het Noodfonds voorziet in de materiële behoeften van minderbedeelde kinderen zoals schoeisel, schoolbenodigdheden, huiswerkbegeleiding.

Bijzondere aandachtsgebieden zijn onderwijs, vorming en vrijetijdsbesteding.

Op 20 juni 2013 is het bestuur van het Noodfonds afgetreden en heeft ze plaatsgemaakt voor een nieuw bestuur.

6. Overige activiteiten

Naast materiële ondersteuning konden de jaarlijks terugkerende activiteiten wederom plaatsvinden. Deze waren de “Back to School” actie voor middelbare scholieren. Sinterklaas viering met educatieve cadeautjes voor 100 kinderen, het uitdelen van Lion's “Bon Bisiña” pakketten aan de meest behoeftige cliënten en het zelf verzorgen van kerstpakketten aan 50 gezinnen.

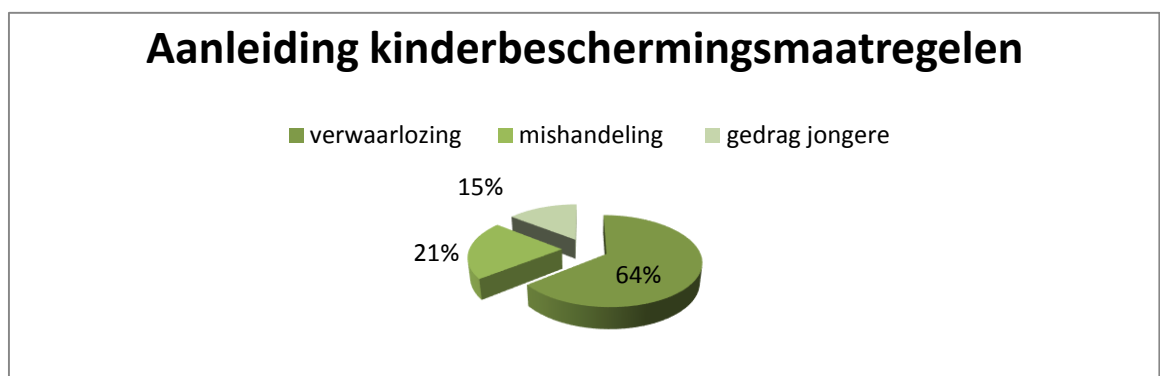
7. Relatieve Geweld en misbruik van kinderen

Onder leiding van het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn is een commissie in het leven geroepen met als doelstelling de bestrijding van relationeel geweld en misbruik van kinderen. Vertegenwoordigers van genoemd ministerie en het Ministerie van Justitie, alsook andere ministeries en NGO's verenigd in een alliantie zijn leden van deze commissie. GVI zal alle medewerking verlenen aan deze commissie, in de hoop dat er op landelijk niveau een samenhangend beleid kan worden geformuleerd voor de aanpak van deze problematiek.

De hulpverlening die GVI biedt geschiedt binnen een gedwongen kader, maar om succesvol te zijn in hun interventies is samenwerking met andere relevante actoren een onmisbaar element. De bescherming van het kind, de transformatie van de ouders en het inzetten van het netwerk van het kind, kan succesvol worden gerealiseerd op grond van een goede samenwerking met overige professionals en instanties.

8. Legitimering van de interventie

In onderstaande grafiek worden de aanleidingen gemeld voor het toepassen van kinderschermingsmaatregelen in 2013.

a. Verwaarlozing

64% van de kinderen die in begeleiding belandden, waren slachtoffer van verwaarlozing. Kinderen die vooral psychisch verwaarloosd worden, hebben de slechtste prognose. De gevolgen kunnen van lichamelijke of psychische aard zijn maar ook persoonlijkheidsontwikkeling. Kinderen die verwaarloosd

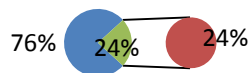
zijn vertonen veel agressief gedrag, kampen met angstsymptomen, hebben een laag zelfbeeld en gevoelens van depressiviteit.

b. Mishandeling

Bij 21% van alle kinderen die in 2013 door GVI werden begeleid, werd mishandeling geconstateerd. Een toename van 5% vergeleken met het jaar 2012. We spreken van kindermishandeling wanneer een kind door de ouders fysiek, psychisch of seksueel bedreigd of gewelddadig behandeld

Mishandeling, waarvan percentage seksueel misbruik & incest

■ mishandeling ■ seksueel misbruik & incest

wordt. Door de bedreiging of gewelddadige benadering wordt het kind ernstige schade berokkend in de vorm van fysiek letsel en/of psychische trauma.

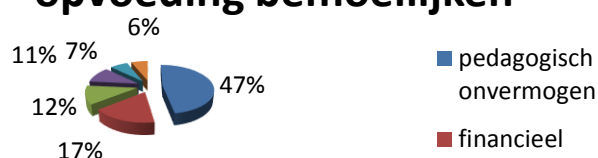
c. Gedrag van de minderjarige

Een totaal van 15% van het bestand in 2013 betrof jongeren die niet meer in gezinsverband wonen of die een zodanig deviant gedrag vertonen, dat ze een bedreiging vormen voor hun eigen welzijn en dat van hun omgeving. Te denken valt aan seksueel ontremd gedrag, sterk agressief gedrag en verslaving. Deze jongeren zijn vaak in hun eerste levensjaren in een onveilige opvoedingssituatie opgegroeid, wat tot het ongepaste gedrag heeft geleid.

9. Stressfactoren in de opvoedingssituatie

Onderzoeken wijzen uit dat kindermishandeling toeneemt naarmate er meer stressfactoren voorkomen in de opvoedingssituatie. Hoewel GVI kinderen van alle lagen van de bevolking in begeleiding krijgt, nemen de risico's tot verwaarlozing en mishandeling toe naarmate de sociaaleconomische situatie zwakker is. De zes stressfactoren die in 2013 het meest voorkwamen in de opvoedingssituatie van de cliënten van GVI worden in onderstaande grafiek aangegeven.

Stressfactoren die de opvoeding bemoeilijken

10. Trainingen, conferenties en teamactiviteiten

Maand:	Soort training/conferentie:	Verzorgd door:
Juni	Restorative practices	Seda
Juni	De situatie v/h ongedocumenteerde kind	SOAW
Juni	Emotionele Intelligentie	GVI
November	Conferentie veiligheid scholen	KEP
November	Conferentie vroegtijdige onderkenning en stimulering van kinderen	SGE
November	Lezing 'Puber in huis'	SGE
November	Breaking the glass ceiling	SSHC
December	Forensic interviewing of children	National Children's Advocacy Center, Alabama

14. Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke

Tot het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning behoren de volgende organisatorische eenheden:

- Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning
- Kabinet Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning
- Secretaris Generaal Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning
- Ministeriële Staf
- Beleidsdirecteur
- Beleidsorganisatie Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning
- Sectordirecteur Infrastructuur en Ruimtelijke Planning
- UO Openbare Werken
- UO Ruimtelijke Ordening en Planning
- UO Domeinbeheer
- Sectordirecteur Verkeer en Vervoer
- UO Verkeer en Vervoer
- UO Maritieme Autoriteit Curaçao
- UO Curaçao Burgerluchtvaart Autoriteit
- UO Meteorologische Dienst Curaçao

Missie

Het ministerie draagt zorg voor een duurzame ontwikkeling van verkeer, vervoer en ruimtelijke planning, waarbij “heel”, “veilig” en “schoon” centraal staan.

De missie gaat in het bijzonder in op de volgende kernpunten:

- Betrouwbare (inter)nationale verbindingen;
- Betrouwbare bescherming van de samenleving tegen gevaarlijke weersomstandigheden;
- Duurzame ontwikkeling en een continu streven naar een optimale benutting van de ruimte en inrichting ervan met infrastructuur en een adequate (volks)huisvesting;
- Bijdragen aan het concipiëren van (inter)nationale wet- en regelgeving alsook het handhaven hiervan.

Beleidsuitdagingen en strategische doelstellingen

Het ministerie bestaat uit twee beleidsdomeinen, te weten Verkeer en Vervoer en Infrastructuur en Ruimtelijke Planning.

Het beleidsveld Infrastructuur en Ruimtelijke Planning houdt zich voornamelijk bezig met de (veilige) bereikbaarheid van de diverse woon- en werkgebieden op het eiland, het voorzien in de behoefte aan

betaalbare bouwgrond en met een rechtvaardige, ruimtelijke indeling van het eiland in diverse bestemmingen, waaronder ook “groengebieden”.

Hieronder wordt het gevoerd beleid cijfermatig nader per economische categorie toegelicht.

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – economische categorie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke planning	148.700.553	108.190.462	146.849.863	-53.854.233	-22.420.600	-49.132.902
4200 Beloning van Personeel	23.737.186	25.428.884	25.212.162			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	35.644.579	17.931.058	31.883.400			
4500 Afschrijving Vaste Activa	12.580.286	11.620.938	11.612.009			
4550 Interest						
4600 Subsidies	9.816.623	8.841.614	8.839.404			
4700 Sociale Zekerheid						
4650 Overdrachten	1.475.000	1.487.968	1.485.468			
4750 Andere Uitgaven						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	65.338.878	42.880.000	67.601.418			
4950 Financiering (Uitgaven)	108.001		216.002			
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-1.274.741	-1.263.100	-1.263.100
5400 Andere Inkomsten				-52.579.492	-21.157.500	-47.869.802
5909 Nonfinanciële Activa						
5929 Financiering (Inkomsten)						

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – hoofdfunctie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
14 Ministerie Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke planning	148.700.553	108.190.462	146.849.863	-53.854.233	-22.420.600	-49.132.902
01 Bestuursorganen	840.178	696.001	900.492			
4200 Beloning van Personeel	254.111	274.514	259.730			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	586.067	421.487	640.762			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
20 Algemeen beheer VVRP	7.287.348	5.378.674	7.408.830	0	-2.800.000	-2.800.000
4200 Beloning van Personeel	6044783	3331289	5854320			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	983369	1207434	1252059			
4500 Afschrijving Vaste Activa	83411	121797	121797			
4600 Subsidies		186	186			
4650 Overdrachten	5000	17968	15468			
4700 Sociale Zekerheid						
5400 Andere Inkomsten					-2.800.000	-2.800.000
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	170.785	700.000	165.000			
21 Openbare werken	89.009.013	54.945.565	77.412.856	-1.423.452	-1.100.000	-1.100.000
4200 Beloning van Personeel	7.713.022,0	8.899.393,0	8.212.370,0			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	21.833.366,0	3.076.943,0	3.391.683,0			
4500 Afschrijving Vaste Activa	502.196,0	1.499.229,0	1.499.229,0			
4550 Interest						
4650 Overdrachten	1.470.000,0	1.470.000,0	1.470.000,0			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	57.490.429	40000000	62.839.574	-1.423.452,0	-1.100.000,0	-1.100.000,0
4950 Financiering (Uitgaven)						
22 Verkeer en vervoer	11.144.504	12.191.723	11.054.318	-3.245.434	-21.700	-1.021.700
4200 Beloning van Personeel	903.710	2.503.813	1.213.533			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	655.801	907.000	914.875			
4500 Afschrijving Vaste Activa	22.555	29.510	29.510			
4600 Subsidies	9.430.400	8.751.400	8.751.400			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-3.245.434	-21.700	-1.021.700
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	132.038		145.000			
23 Luchtvaart	1.584.798	3.317.255	1.795.096	-610.839		
4200 Beloning van Personeel		1.344.395	115.236			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.493.476	1.922.860	1.579.860			
4500 Afschrijving Vaste Activa						
5400 Andere Inkomsten				-610.839		
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	91.322	50.000	100.000			
24 Meteorologische aangelegenh.	4.103.078	3.977.871	4.295.731	-1.274.741	-1.898.900	-1.898.900
4200 Beloning van Personeel	3.223.798	3.282.337	3.500.197			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	298.644	295.866	295.866			
4500 Afschrijving Vaste Activa	486.885	399.668	399.668			
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-1.274.741	-1.263.100	-1.263.100
5400 Andere Inkomsten					-635.800	-635.800
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	93.751		100.000			
25 Reiniging	1.238.117	1.238.117	1.238.117			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.238.117	1.238.117	1.238.117			
4650 Overdrachten						

26 Riolering en waterzuivering	8.265.631	9.000.535	9.359.591			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	6.906.860	7.186.202	7.446.562			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.086.557	814.333	814.333			
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	272.214	1.000.000	1.098.696			
27 R.O., woning en bouwgr.expl.	24.157.477	17.204.100	19.501.410	-21.133.766	-16.600.000	-16.600.000
4200 Beloning van Personeel	5.346.245	5.741.022	5.839.765			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.540.878	1.675.149	1.861.707			
4500 Afschrijving Vaste Activa	10.182.015	8.567.901	8.558.972			
4550 Interest						
4600 Subsidies		90.028	87.818			
4650 Overdrachten						
5400 Andere Inkomsten				-21.133.766	-16.600.000	-16.600.000
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	7.088.339	1.130.000	3.153.148			
28 Overige VVRP	1.070.409	240.621	13.883.422	-26.166.001		-25.712.302
4200 Beloning van Personeel	251.517	52.121	217.011			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	108.001		13.261.909			
4500 Afschrijving Vaste Activa	216.667	188.500	188.500			
4600 Subsidies	386.223					
5400 Andere Inkomsten				-26.166.001		-25.712.302
4950 Financiering (Uitgaven)	108.001		216.002			

Strategische doelstellingen Verkeer en Vervoer

De beleidsuitdagingen van het ministerie op het gebied van Verkeer en Vervoer resulteren in de volgende strategische doelstellingen:

- A. Het tijdig en accuraat verschaffen van nauwkeurige meteorologische Informatie.
- B. Beschikbaarheid van een optimaal en veilig functionerende luchtvaart van Curaçao in combinatie met concurrerende en duurzame exploitatie van luchtvaart, binnen het kader van internationale wet- en regelgeving, met het oog op de verdere ontwikkeling van Curaçao als een logistieke hub.
- C. Beschikbaarheid van economisch- en ecologisch verantwoorde scheepvaart- en maritieme activiteiten, binnen de kaders van internationale wet- en regelgeving, met het oog op de verdere ontwikkeling van Curaçao als een logistieke hub.
- D. Beschikbaarheid van een veilig en toegankelijk wegenverkeersnet resulterend in vermindering van verkeersongevallen en overbelasting van wegen.
- E. Waarborging van verkeersveiligheid door het zorgdragen van veilige voertuigen door het verrichten van technische keuringen van voertuigen.
- F. Optimalisering van de mobiliteit van reizigers die gebruikmaken van het openbaar vervoer.

Strategische doelstellingen Infrastructuur en Ruimtelijke Planning

- A. De beschikbaarheid van een ruimtelijk plan dat een duurzaam evenwicht schept tussen wonen, werken, recreatie en groengebied, waarin bovendien voor alle activiteiten een geschikte locatie is vastgelegd en/of waarmee voor de verschillende locaties een juiste bestemming wordt toegewezen.
- B. Duurzaam beleid op het vlak van mobiliteit, beheer van gronden, natuur, landschap en gebouwen, infrastructuur en openbare voorzieningen.
- C. Voorzien in de behoefte aan betaalbare bouwgrond voor woon en commerciële (toeristische) doeleinden.
- D. Optimaal beheer van overheidsgronden en panden.

F. Het waarborgen van de bereikbaarheid en leefbaarheid in het land.

G. Optimale benutting van voorzieningen, gronden en gebouwen door waar mogelijk ook het multifunctioneel inzetten van beschikbare ruimtes.

De belangrijkste beleidsvelden en daaronder ressorterende functies van het ministerie zijn:

01 Bestuursorganen

20 Algemeen beheer VVRP

21 Openbare Werken

de zorg voor de juridische en beleidskaders, het toezicht op de uitvoering en de kwaliteit van de openbare werken, wegen, straten en pleinen

22 Verkeer en Vervoer

de zorg voor de beleidskaders, het toezicht op de uitvoering en de kwaliteit van Verkeer en Vervoer, Scheepvaart en Maritieme zaken

23 Luchtvaart

de zorg voor de juridische en beleidskaders betreffende de luchtvaart

24 Meteorologische aangelegenheden

de zorg voor de meteorologische en klimatologische feiten en verschijnselen.

25 Reiniging

26 Riolering en Waterzuivering

27 Ruimtelijke Ordening, Woning en Bouwgrond exploitaties

28 Overige VVRP

de zorg voor de beleidskaders, het toezicht op de uitvoering en de kwaliteit van de ruimtelijke planning

Functie 01 Bestuursorganen

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de minister.

Functie 20 Algemeen Beheer VV&RP (Kabinet Minister, Secretaris Generaal, Ministeriële Staf, Beleidsdirecteur en Beleidsorganisatie)

Deze functie behelst de volgende subfuncties:

- Het Kabinet van de Minister;
- De Secretaris Generaal;
- De Ministeriële Staf;
- De Beleidsdirecteur;
- De Beleidsorganisatie.

Kabinet van de Minister

Het Kabinet van de Minister is verantwoordelijk voor de algemene ondersteuning van de minister.

Secretaris Generaal

De Secretaris Generaal is ambtelijk eindverantwoordelijk voor de leiding van het ministerie en belast met de operationele bedrijfsvoering van het gehele ministerie.

Ministeriele Staf

De Ministeriële Staf is verantwoordelijk voor de ondersteuning van het managementteam, de beleidsorganisatie en uitvoerende organisatie binnen het ministerie. Deze staf bestaat uit een team van medewerkers met specialismen op het gebied van financiën, interne controle, administratieve organisatie, personeel en organisatie, juridische zaken, informatie technologie, communicatie en administratieve en secretariële ondersteuning. Binnen de Staf is ook het klachtenbureau van het ministerie gepositioneerd.

Beleidsdirecteur

De beleidsdirecteur geeft leiding aan de Beleidsorganisatie. De Beleidsorganisatie is belast met de beleidswerkzaamheden voor het ministerie.

Beleidsorganisatie

De Beleidsorganisatie is het organisatieonderdeel waar beleid wordt ontwikkeld, gemonitord en geëvalueerd binnen het ministerie. Voor het formuleren en het uitvoeren van het beleid kent het ministerie diverse beleidsinstrumenten. De Beleidsorganisatie is verantwoordelijk voor de invulling en de kwaliteit van het te ontwikkelen beleid. Bij het ontwikkelen van het beleid worden alle relevante, waaronder voornamelijk de uitvoerende organisaties binnen het ministerie zelf, zoveel mogelijk betrokken.

Op het gebied van beleid en wetgeving heeft ministerie in 2013 de volgende resultaten geboekt:

- een eerste concept verordening in verband met de duurzame ontwikkeling van commerciële ruimtevaart op Curaçao is opgesteld;
- een concept beleidsvisie met betrekking tot ballastwater management is opgesteld;
- vooruitgang is geboekt ten aanzien van een concept beleidsdocument inzake bestrijding van piraterij;
- een concept verordening ten behoeve van de medegelding van het maritiem arbeidsverdrag is opgesteld;
- het voorconcept landsverordening ter voorkoming van verontreiniging door schepen is afgerond;
- verdere voortgang is geboekt met betrekking tot de herziening van de wetgeving op het gebied van de ruimtelijke planning (EROE/EOP);
- de inbreng van het ministerie ten behoeve van de herziening van de Eilandsverordening Openbare Orde en Bescherming van de Gemeenschap (EBOOBG) is opgesteld;
- een eerste concept voor de herziening van de Bouw en Woning verordening (BWV) is gereed;
- er is een aanvang gemaakt met de opstelling van een huisvestingsbeleid;
- er is in overleg met de direct betrokkenen een aanvang gemaakt met de opstelling van een algemeen beleid voor de binnenstad;

Sector Infrastructuur en Ruimtelijke Planning

Deze functie omhelst de volgende subfuncties:

- De Sectordirecteur Infrastructuur en Ruimtelijke Planning;
- Uitvoeringsorganisatie Openbare Werken;
- Wegen, straten en pleinen (Stichting Wegenfonds).

Sectordirecteur Infrastructuur en Ruimtelijke Planning

De sectordirecteur IRP is verantwoordelijk voor de leiding van de sector, de invulling en uitvoering van het vastgestelde beleid binnen de sector.

Uitvoeringsorganisatie Openbare Werken (UO-OW)

UO-OW is mede verantwoordelijk voor het waarborgen van veilig verkeer op Curaçao. In dit zorggebied is het ministerie verantwoordelijk voor de volgende resultaatgebieden:

- Infrastructuur en openbare ruimte;
- Topografische basisregistratie;
- Technische dienstverlening en openbare voorzieningen.

Het beleid richt zich op openbare voorzieningen en verkeer welke op een veilige, betaalbare, tijdbesparende en milieuvriendelijke wijze tot stand wordt gebracht. Daarbij wordt tevens een gunstig leef- en woonklimaat gecreëerd rekeninghoudend met veiligheid, een goede infrastructuur en nutsvoorzieningen.

Aan dit beleid is uitvoering gegeven door:

- het voorbereiden van groot onderhoud van 7 viaducten en brugwegen;
- het herstellen van de voegovergangen aan de Arubastraat;
- het uitvoeren van het project "Inhaalslag onderhoud wegen"
- het voorbereiden van een onderhoudsplan voor zandwegen.

De doelstellingen van de UO-OW zijn het ontwikkelen, verwerven en onderhouden van de Curaçaose wegen en openbare voorzieningen.

Wegen, straten en pleinen (Stichting Wegenfonds)

Het beheer van het budget ten behoeve van beheer en onderhoud van de infrastructuur geschiedt door de Stichting Wegenfonds Curaçao (SWC).

In 2013 is dit beheer in het kader van de herstructurering van deze stichting uitgevoerd door het ministerie van Financiën. De herstructurering van de Stichting Wegenfonds Curaçao is eind 2013, hoewel onderwerp van verschillende besprekingen, door verschillende omstandigheden nog niet afgerond.

Functie 25 Reiniging

Functie 26 Riolering en Waterzuivering

UO-OW heeft in het kader van haar taken betreffende de adequate inzameling, transport en zuivering van afvalwater en effectief leveren van gezuiverd afvalwater – afvalwater management –, de uitvoering van het project “optimalisatie RWZI Klein Hofje” geprojecteerd. Het betreft hierbij reconstructie van totaal 36 gemalen, 500 km transport- casu quo retourleiding en een zuiveringsinstallatie.

De aanbesteding voor de externe projectleider van het project “Optimalisatie RWZI Klein Hofje” heeft in 2013 plaatsgevonden. Om financieel technische redenen kon de opdrachtverlening en de aanbesteding van de uitvoering in 2013 niet worden gerealiseerd.

De geplande projecten met betrekking tot open waterafvoeren zijn wel in 2013 uitgevoerd.

Een onderhoudscontract voor de gemalen en zuiveringsinstallaties is per 1 augustus 2013 aangegaan.

Functie 27 Ruimtelijke Ordening, Woning en Bouwgrondexploitatie

Deze functie omhelst de volgende subfuncties:

- Uitvoeringsorganisatie Ruimtelijke Ordening en Planning (UO ROP)
- Uitvoeringsorganisatie Domeinbeheer (UO Domeinbeheer)
- Onbebouwde eigendommen.

Uitvoeringsorganisatie Ruimtelijke Ordening en Planning (UO ROP)

UO ROP is verantwoordelijk voor de volgende vier hoofdproducten:

- Ruimtelijke planning
- Stedelijke vernieuwing
- Volkshuisvesting
- Monumentenzorg en erfgoed

Ruimtelijke planning

Het EOP en andere relevante beleidsinstrumenten van Curaçao verschaffen een solide basis voor een integrale en duurzame ontwikkeling in het belang van ons allen. Het beoogde effect is een verantwoorde benutting van de beschikbare ruimtelijke mogelijkheden en financiële middelen voor een optimale sociale en economische ontwikkeling. In 2013 is aandacht besteed aan de uitwerking van ruimtelijke visies voor de zuidelijke kustgebieden en is een bijdrage geleverd aan plannen voor de ontwikkeling van het havengebied.

ROP draagt ondermeer de verantwoordelijkheid voor het verlenen van bouwvergunningen namens de overheid. In 2013 zijn 808 bouwvergunningen verleend.

Het is van belang om dit proces, dat ISO gecertificeerd was, weer naar dat niveau te brengen, waarbij in zowel kwalitatief als kwantitatief opzicht er sprake zal zijn van verbetering. In het kader hiervan zijn in het derde kwartaal van 2013 de eerste stappen gezet om dit proces conform het “total quality management systeem”

1 concept uit te bouwen. De aanpak van de illegale bouw is ook in 2013 een punt van zorg geweest.. Het gaat hierbij om bouwen zonder bouwvergunning of in afwijking van de vergunning en de vergunningsvoorschriften.

Stedelijke vernieuwing

In het kader van de stedelijke vernieuwing is voortgaande aandacht gegeven worden aan de uitvoering van het stedelijk ontwikkelingsplan en van wijk verbeteringsplannen. Het doel is dat uiteindelijk de binnenstad en alle wijken op Curaçao over een woon- en leefklimaat en adequate infrastructuur beschikken.

Volkshuisvesting

Het streven blijft dat iedereen op Curaçao beschikt over een acceptabel leef- en woonklimaat en geschikte huisvesting met voldoende ruimte in en om woningen, veiligheid, gezonde leefomstandigheden, verlichting, veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen, afvalgerelateerde voorzieningen, basisinfrastructuur en een goede bereikbaarheid.

In 2013 is verder gegaan met de uitvoering van het adressenplan. Het daadwerkelijk aanbrengen van straatnamen en huisnummers zal in 2014 haar beslag krijgen.

Monumenten en erfgoed

Onze monumenten en erfgoed zijn een belangrijk deel van ons nationaal erfgoed en verdienen daarom goed beheer, bescherming en behoud.

Het beleid is erop gericht om zoveel mogelijk bijzondere historische gebouwen en archeologische overblijfselen te behouden.

In 2013 is het beleid met betrekking tot de aanwijzing van zowel gebouwde als archeologische monumenten tot beschermde monumenten voortgezet.

Uitvoeringsorganisatie Domeinbeheer (UO Domeinbeheer) en onbebouwde eigendommen

UO Domeinbeheer heeft een belangrijke functie binnen de overheid. Namens de regering beheert zij het exploiteerbare vastgoed (gronden, panden en wateren) in eigendom van de overheid. . Zij heft en int namens de overheid aanzienlijke (niet-belasting) opbrengsten gerelateerd aan het vastgoedbeheer.

Ter inhalen van de achterstanden in de heffing en inning zijn eind 2013 alle facturen erfpacht en huur tot en met december 2013, in samenwerking met de Centrale Administratie Debiteuren, van de nog niet gefactureerde jaren verzonden. Ter actualisering van de basisadministratie erfpacht en huurcontracten is een overeenkomst gesloten met het Kadaster ter aanlevering van (vergelijkings)data.

UO-Domeinbeheer wil haar cruciale functie in de komende jaren uitbreiden en versterken. In dit verband is zij in 2011 een traject opgestart, gericht op integrale en duurzame prestatieverhoging. Dit traject staat beschreven in het Implementatieplan 2012-2014 getiteld 'Rumbo pa ekselsensia'. Binnen het kader van dit meerjarige traject wil UO-Domeinbeheer ondermeer de nadruk leggen op het versterken van haar heffing- en inningcapaciteit. Dit, in aansluiting op het financieel-economische beleid van de regering, om de niet-belastingopbrengsten van de overheid te verhogen.

UO-Domeinbeheer is primair verantwoordelijk voor twee strategische (beleids)doelstellingen.

De eerste strategische doelstelling is het voorzien in de behoefte aan betaalbare bouwgrond voor woon-, agrarische, industriële, commerciële en toeristische doeleinden.

Aan deze doelstelling is gewerkt door verschillende concrete activiteiten uit te voeren, namelijk:

- Het opstellen van een Letter of Intent ten behoeve van de PPP projecten en optiebesluiten ten behoeve van Centrumvoorziening Sapate, Asfaltcentrale Malpais en Betoncentrale Heintje Kool;
- Het opstarten en uitvoeren van werkzaamheden in het kader van de (verdere) ontwikkeling van industriepark Brievengat, Sapate fase 2 en 3 en het PPP plan Montaña Abou;
- Het uitwerken van stedenbouwkundige invulling voor Montaña Abou fase II, Uitbreiding Heitje Kool, Brakkeput Meimei, Centrumgebied Montaña Abou en Centrumgebied Groot Piscadera;
- Het opmaken van een concept beleidstuk inzake versnelling van het grondontwikkelingsproces;
- Het opmaken en (laten) goedkeuren van 367 uitgiftes.

De tweede strategische doelstelling van Domeinbeheer betreft het optimaal beheer van overheidsgronden en -panden door het versnellen van uitgifteprocedures en handhavend optreden bij niet voldoen aan uitgiftevoorwaarden en tegen illegale occupatie.

Aan deze taak is invulling gegeven door terreininspecties uit te voeren naar aanleiding van verzoeken en meldingen, alsook het opstellen van een concept plan van aanpak.

SECTOR VERKEER EN VERVOER (VV)

Binnen de sector Verkeer en Vervoer (VV) wordt een vijftal sub-beleidsdomeinen onderkend, namelijk:

- (1) Luchtvaart;
- (2) Scheepvaart en maritieme zaken;
- (3) Meteorologie;
- (4) Verkeer, verkeersveiligheid en openbaar vervoer;
- (5) Ruimtevaart.

De begroting van de sector VV wordt in de volgende functies ondergebracht:

- Functie 22: Verkeer en Vervoer
- Functie 23: Luchtvaart
- Functie 24: Meteorologische aangelegenheden

Functie 22 Verkeer en Vervoer

Deze functie omhelst de volgende subfunctie:

- De Sectordirecteur Verkeer en Vervoer
- Uitvoeringsorganisatie Verkeer en Vervoer (UO VV)
- Autobusdienst
- Uitvoeringsorganisatie Maritieme Autoriteit Curaçao (UO MAC).

Sectordirecteur Verkeer en Vervoer (VV)

De sectordirecteur VV is verantwoordelijk voor de leiding van de sector en de invulling en uitvoering van het vastgestelde beleid binnen de sector.

Uitvoeringsorganisatie Verkeer en Vervoer (UO VV)

Verkeersstromen, zowel in het woon- en werkverkeer als in het recreatieve verkeer, spelen zich voornamelijk af op een geconcentreerd gebied van ons eiland. Door het groeiende aantal vervoersmiddelen en de verspreidende urbanisatie wordt een hoge tol geëist van het wegennet op het gebied van veiligheid.

Eén van de aspecten van dit aandachtsgebied is het verbeteren van de registratie van motorrijtuigen. Het gaat om ongeveer 80.000 voertuigen. Daartoe wordt het project “Motorrijtuigen, Belastingen en Keuringen (MBK)” uitgevoerd. In 2013 is in het kader van dit project verder gewerkt aan het te implementeren informatiesysteem, het concept basisregister, de wetgeving en de uitwerking van de uitvoeringsvoorschriften en protocollen ter zake.

Ook op het gebied van openbaar vervoer heeft het ministerie te maken gehad met een belangrijke beleidsuitdaging. Deze uitdaging bestaat uit het optimaliseren van het openbaar vervoer.

Naast vergunningverlening voor openbaar vervoer zal de UO-VV zich ook toeleveren op de verkeersveiligheid op ons eiland. Op het gebied van de bewustwording is eind 2013 een publieke campagne opgestart welke zal doorlopen in 2014.

Het ministerie zal in overleg met de betreffende actoren verder invulling geven aan de synchronisatie op het gebied van verkeersveiligheid.

Uitvoeringsorganisatie Maritieme Autoriteit Curaçao

De internationale trend in het toezicht op de scheepvaart is er één van “toezicht op afstand” op basis van risico analyse en van mandatering van inspectietaken. Dit blijkt uiteindelijk effectiever en goedkoper voor de overheden, omdat geld wordt uitgespaard aan kostbare expertise en training en opleiding van duur personeel.

Op basis van deze trend en in het kader van de doelstelling is een middellange termijn traject opgesteld dat zich richt op een doelmatige en efficiënte uitvoering van de haven-, kust- en vlaggenstaat taken van Curaçao binnen het kader van de International Maritime Organization(IMO) en ILO (International Labor Organization) verplichtingen en de daarop gebaseerde rijksregelingen en nationale regelgeving.

Upgrading en reorganisatie Maritieme Autoriteit Curaçao (MAC)

In 2013 is er een aanvang gemaakt met het formuleren van de contouren waarin gewerkt zal worden aan de upgrading en reorganisatie van de Maritieme Autoriteit Curaçao, waaronder uitvoering van het project “Versterking Maritiem Bestuur”. Het belang dat Curaçao moet voldoet aan de internationale (o.m. Paris MOU en Tokio MOU) en koninkrijksverplichtingen wordt gelukkig bij alle betrokken instanties en organen onderkend.

VIMSAS (Voluntary IMO Member State Audit Scheme) kwaliteitseisen

Met Nederland zullen afspraken moeten worden gemaakt over het organiseren van een vrijwillige VIMSAS audit, aangezien de IMO verplichtingen zich bevinden op Koninkrijksniveau. MAC werkt aan het wegwerken

van de in 2007 geconstateerde afwijkingen op nationaal niveau. Hiertoe is in 2012 een IVB traject afgerond dat bestaat uit het wegwerken van hiaten in de wet- en regelgeving, het trainen en upgraden van het MAC personeel en het verstevigen van de organisatie. In 2013 is gewerkt aan de financiering voor de afronding van het VMB project.

Terugkeer op witte lijst Paris MoU (PMoU)

In 2012 is het ratingsysteem van de Europese havenstaatcontrole aanzienlijk aangescherpt. Ook Europa heeft in 2012 het maritieme arbeidsverdrag in haar havenstaat uitgevoerd. Dit impliceert dat onze vloot aan een aanzienlijk zwaarder inspectieregime wordt onderworpen en zonder aanvullende maatregelen moet het verder wegzakken op de grijze lijst, of zelfs het afzakken naar de zwarte lijst worden gevreesd.

Drastische maatregelen zijn nodig, mede omdat de MAC met haar huidige omvang en bezetting onvoldoende capaciteit heeft om effectief toezicht uit te oefenen op alle schepen. In dit verband is in 2011 gekozen voor het mandateren en uitbesteden van de inspectietaken op de Curaçaose vloot. Hiertoe is in 2012 een nieuw contract aangegaan met de klassenbureaus, die de inspecties en certificaten overnemen van de MAC. Louter de langlopende certificaten zijn in januari 2013 nog afgegeven door de MAC. De personele bezetting van MAC blijft een aandachtspunt. Door het personeelstekort zijn in 2013 geen vorderingen geboekt op dit gebied.

Een tweede actie welke in 2012 is voorbereid en in 2013 moest worden uitgevoerd, is de versnelde introductie van het maritieme arbeidsverdrag op onze schepen. In 2012 is medegelding aangevraagd. De voorbereiding voor de uitvoering van het maritieme arbeidsverdrag is gaande en zal in 2014 worden afgerond.

Havenstaat verplichtingen Caribbean MoU (CMoU)

De landen van het Caribisch gebied werken gezamenlijk aan het halen van hun regionale havenstaat doelstellingen. Nederland (BES) is inmiddels toegetreden tot deze samenwerking en ook Sint Maarten is dit in de nabije toekomst van plan. In 2013 is gewerkt aan de intensivering van de havenstaat inspecties. Doelstelling is hierbij dat de MAC zich op het uitvoeren van inspecties op 10% van de bezoekende schepen en het uitvoeren van thema inspecties samen met de CMoU landen richt.

Kostendekkend inspectie- apparaat

Omdat veel van de werkzaamheden worden gemandateerd, is in overleg met de sector gekozen voor compensatie in de vorm van een tarief op het zeebrievenregister. In 2013 zijn de nieuwe zeebrieven tarieven geïntroduceerd. De intentie om ook een nieuw vooruitbetalingsstelsel in 2013 te introduceren is wegens ondermeer de beperkte personele capaciteit niet bereikt.

Promotie register en sector

Om verdere groei van de inkomsten en de sector te bereiken is een lange termijn marketingbeleid onontbeerlijk. In 2012 zijn de eerste stappen gezet om samen met de sector maritieme beurzen en klanten te bezoeken en de interesse in het Curaçaose register te vergroten.

Daartoe richt het ministerie zich op de in het rapport “Maritieme Koers voor Curaçao” geïdentificeerde doelmarkten: de koopvaardij binnen de EER (Europese Economische Ruimte) landen (Scandinavië, Malta en Kanaaleilanden), de internationale visserij, commerciële jachten, schepen en jachten in aanbouw. Ook de

lokale en regionale vaart wordt bewerkt door de invoering van zogenaamde “Caribische codes” in onze lokale regelgeving. Momenteel worden lokale schepen onder deze codes geregistreerd en daarna worden de mogelijkheden in de regio onderzocht.

De promotie moet de dalende trend in het register binnen 2-3 jaar stoppen en moet na 2014 leiden tot een geleidelijke stijging van het aantal registraties.

Samenwerkingsregelingen met Koninkrijkspartners

In 2013 is gewerkt aan een regeling voor wat betreft de veiligheid van zeeschepen van Aruba, Sint Maarten en Curaçao.

Functie 23 Luchtvaart

De functie omhelst de volgende subfuncties:

- Luchthaven (WA Verzekering)
- Uitvoeringsorganisatie Curaçao Burgerluchtvaart Autoriteit (UO CBA).

Luchthaven

Deze functie heeft betrekking op de verzekering ten behoeve van de luchthaven.

Uitvoeringsorganisatie Curaçaose Burgerluchtvaart Autoriteit (CBA)

Eind 2013 is een concreet voorstel voor de upgradering van het systeem van toezicht op de burgerluchtvaart van Curaçao geformuleerd en ter besluitvorming voorgelegd. De doelstelling hierbij is dat Curaçao weer gaat voldoen, en op structurele basis zal blijven voldoen, aan de verplichtingen op het gebied van burgerluchtvaartveiligheid voortvloeiende uit het Verdrag van Chicago. In 2014/2015 zal uitvoering moeten worden gegeven aan dit voorstel zodat hierna de Amerikaanse luchtvaart autoriteit kan worden uitgenodigd voor een nieuwe audit.

In dat kader wordt gewerkt aan:

- De vaststelling van een Safety State Program (SSP);
- De verdere voorbereidingen voor een zogenaamde USAP (Universal Security Audit Program) audit;
- De noodzakelijke certificering van onze luchthaven;
- De invoering van het ECCAIRS systeem ten behoeve van het verschaffen van informatie op het gebied van ongevallen en luchtvaartincidenten;
- Het vormen en uitvoeren van beleid ten behoeve de ontwikkeling van Curaçao als logistieke hub.

Functie 24 Meteorologische aangelegenheden

Met de uitvoering van haar taken streeft de Uitvoeringsorganisatie Meteorologische Dienst Curaçao (MDC) naar de bewaking van de veiligheid en het welzijn van de samenleving en materieel goed tegen maatschappij ontwrichtende weersituaties, alsmede naar de ondersteuning van de duurzame sociaaleconomische ontwikkeling van de gemeenschap, in verband met meteorologische en andere geofysische omstandigheden. Hoewel de landen Aruba, Sint Maarten en Nederland een zelfstandige Meteorologische Dienst hebben, zullen zij samenwerken met Curaçao ten behoeve van de dienstverlening voor Aruba, Sint Maarten en de BES eilanden. De samenwerking geschiedt op basis van vrijwilligheid en zakelijkheid (circa 1.4 miljoen aan inkomsten).

Kwalificatie personeel MDC

Door toenemende vergrijzing van zowel het meteorologen- als observatorenbestand, heeft de MDC dringend behoefte aan nieuwe krachten, die tot meteoroloog/observator opgeleid dienen te worden.

In 2013 heeft de MDC nieuwe medewerkers verwelkomd. Gezien de minimale personeelsformatie en de structurele onderbezetting en de vergrijzing in de observatoren- en meteorologenrangschikkingen werden in 2013 4 nieuwe medewerkers aangetrokken. De invulling van de functies die als kritiek kunnen worden beschouwd is echter een punt van zorg omdat nog 7 fte's ingevuld moeten worden.

Apparatuur en instrumentarium

Naast een aanzienlijke verbetering in operationele slagvaardigheid, zorgen de *FAA WAFS Internet File Service* (WIFS) en de *Global Telecommunication Internet file Service* (GIFS) voorheen de *International Satellite Communication System* (ISCS) voor telecommunicatie. Hierdoor zal voor, tijdens en na eventuele weercalamiteiten (tropische storm/orkaan) de uitwisseling van vitale meteorologische informatie behouden blijven.

Met de toenemende bewustwording van de wereld en ook op Curaçao ten aanzien van een tsunami- en orkaandreiging, is het van belang om golfmeters aan te schaffen. Dit ter bewaking van de zeegolven aan onze kust om zo het algemene publiek en vissers te waarschuwen voor een ruwe zee alsook een bijdrage te leveren aan de internationale inspanningen om een regionaal waarschuwingssysteem voor dit fenomeen op te richten. Tot de aanschaf van golfmeters zal pas in 2014 worden overgegaan.

Toepassing cost recovery (profijtbeginnsel)

Inmiddels is een wetgeving ingediend voor wat betreft de luchtvaartmeteorologische dienstverlening aan NAATC (Netherlands Antilles Air Traffic Control) en de luchthaven Hato. Dit concept is internationaal geaccepteerd en is volledig conform internationale afspraken van de WMO (World Meteorological Organization), ICAO (International Civil Aviation Organization) en IATA (International Air Transport Association). In het kader van de zoveel mogelijke "verzakelijking" van de meteorologische dienstverlening,

zal nagestreefd worden om het concept van *cost recovery* toe te passen, ook voor andere sectoren die niet aan de luchtvaart gerelateerd zijn. In 2013 is verder gewerkt aan de wetgeving terzake. Het streven is om dit in 2014 ter besluitvorming af te ronden.

Kwaliteitsmanagement

In verband met de meteorologische dienstverlening op Curaçao is het noodzakelijk om kwaliteitsmanagement en kwaliteitscertificering te onderhouden. In het bijzonder voor wat betreft de continue *audit*-activiteiten van de ICAO worden steeds meer eisen gesteld met betrekking tot kwaliteitsmanagement en kwaliteitscertificering in relatie tot allerlei aspecten van de luchtvaart en dienstverlening aan derden. Het nieuwe kwaliteitsmanagementsysteem van de Wereld Meteorologie Organisatie (WMO) is in 2013 geïmplementeerd.

Gevolgen klimaatverandering Curaçao is gezien de bijzondere ligging zeer gevoelig voor klimaatverandering in de vorm van stijging van de zeespiegel, een verandering in het weerbeeld (neerslag en orkanen), en de opwarming van het zeewater. Dit vormt een directe bedreiging van de ontwikkeling van Curaçao. Daardoor dienen de gevolgen van klimaatverandering in kaart te worden gebracht en de risico's zoveel mogelijk onderdrukt. Curacao heeft een rapport (national report) opgesteld welke in de vergadering van de Verenigde Naties in 2014 onderwerp van bespreking zal zijn.

15. Ministerie van Economische Ontwikkeling

Tot het ministerie van Economische Ontwikkeling behorende organisatorische eenheden:

- Minister van Economische Ontwikkeling
- Kabinet Minister van Economische Ontwikkeling
- Economische Inspectie
- Secretaris Generaal Economische Ontwikkeling
- Ministeriele staf
- Beleidsorganisatie Economische Ontwikkeling
- UO Economische Dienst
- Economische Ontwikkeling
- UO Buitenlandse Economische Ontwikkeling
- Bureau Intellectueel Eigendom
- UO Economische Ontwikkeling en Innovatie
- Bureau Telecommunicatie en Post

Visie

Het Ministerie bevordert en faciliteert hoogwaardige lokale en buitenlandse investeringen. De exportproducten zijn uniek, van hoge kwaliteit en genieten internationale bekendheid. Curaçao heeft een strategische en een sterke logistieke functie in het Caribische Gebied als hub voor de handelsbevordering tussen Europa, Amerika en de rest van het Caribische Gebied.

Missie

Het ministerie wil mede richting geven aan duurzame economische ontwikkeling ter realisering van een hoger welvaartspeil voor de maatschappij van Curaçao en wil een sterke positie, zowel concurrerend als competitief, en hoogwaardige productie stimuleren. Het ministerie wil dit realiseren door optimale dienstverlening, het werken aan economische structuurversterking en het effectief inspelen op maatschappelijke en internationale ontwikkelingen.

Formatie

In 2013 had het ministerie een bezetting van 60 mensen.

(Tabel) Werkelijke uitgaven en inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – economische categorie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
15 Ministerie van Economische Ontwikkeling	45.876.150	62.103.377	50.396.981	-1.563.010	-26.845.200	
4200 Beloning van Personeel	7.134.340	7.774.437	7.998.633			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.662.913	17.888.775	5.156.066			
4500 Afschrijving Vaste Activa	249.650	311.357	311.357			
4550 Interest						
4600 Subsidies	31.727.056	31.613.708	31.855.965			
4700 Sociale Zekerheid						
4650 Overdrachten	2.985.233	4.515.100	3.255.367			
4750 Andere Uitgaven						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	116.958		1.819.593			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies						
5400 Andere Inkomsten				-1.563.010	-26.845.200	
5909 Nonfinanciële Activa						
5929 Financiering (Inkomsten)						

(Tabel) Werkelijke uitgaven en inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – hoofdfunctie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
Ministerie Economische Ontwikkeling	45.876.150	62.103.378	50.396.982	-1.563.010	-26.845.200	
01 Bestuursorganen	728.977	517.878	886.305			
4200 Beloning van Personeel	465.960	274.514	434.918			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	255.252	243.364	443.487			
4500 Afschrijving Vaste Activa						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	7.765		7.900			
30 Alg. beheer Econom. Ontwikkel.	6.102.565	6.908.109	7.463.318			
4200 Beloning van Personeel	3.437.560	3.954.768	3.944.896			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.367.536	2.658.073	3.060.204			
4500 Afschrijving Vaste Activa	188.276	254.025	254.025			
4600 Subsidies		41.243				
4700 Sociale Zekerheid						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	109.193		204.193			
31 Handel en Ambacht	35.772.805	36.130.477	36.184.578	-313.010		
4200 Beloning van Personeel	950.801	1.002.569	1.025.403			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	95.983	119.308	130.308			
4500 Afschrijving Vaste Activa	20.232					
4600 Subsidies	31.720.556	31.473.500	31.773.500			
4650 Overdrachten	2.985.233	3.535.100	3.255.367			
5400 Andere Inkomsten				-313.010		
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
32 Economische Samenwerking	2.082.419	2.024.046	2.520.905			
4200 Beloning van Personeel	1.153.853	1.195.647	1.284.415			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	887.855	771.067	1.171.658			
4500 Afschrijving Vaste Activa	40.711	57.332	57.332			
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			7.500			
33 Handel en Industrie		530.621			-1.348.900	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		530.621				
5400 Andere Inkomsten					-1.348.900	
34 Econ.Ontwikkeling en Innovatie	1.053.810	1.496.728	1.506.441			
4200 Beloning van Personeel	990.592	1.093.329	1.073.566			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	56.287	304.433	350.409			
4500 Afschrijving Vaste Activa	431					
4600 Subsidies	6.500	98.965	82.465			
36 Telecommunicatie		13.261.909			-25.496.300	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		13.261.909				
5400 Andere Inkomsten					-25.496.300	
38 Overige Econom. Ontwikkeling	135.574	1.233.610	1.835.435	-1.250.000		
4200 Beloning van Personeel	135.574	253.610	235.435			
4650 Overdrachten		980.000				
5400 Andere Inkomsten				-1.250.000		
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			1.600.000			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5400 Andere Inkomsten					-25.496.300	
38 Overige Econom. Ontwikkeling	135.574	1.233.610	235.435	-1.250.000		
4200 Beloning van Personeel	135.574	253.610	235.435			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten		980.000				
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-1.250.000		

Nummer en naam functie

In deze paragraaf zal in het kort aandacht besteed worden aan de ontwikkeling van de verschillende functies die onder het ministerie resulteren. Het betreft een zevental functies waaronder de algemene doelstellingen zijn verwerkt.

Bestuursorganen

De functie bestuursorganen heeft betrekking op de personele en materiële lasten binnen het ministerie. In 2013 zijn er geen noemenswaardige activiteiten waar te nemen voor wat betreft de personeelskosten. Dit heeft met name te maken met de algemeen personeelstop die van kracht was. Met betrekking tot de materiële kosten van het Ministerie is in 2013 door het ministerie stappen ondernomen om deze te verlagen door te verhuizen naar een moderner gebouw waar de gezamenlijke kosten voor onderhoud,

huur en schoonmaak minder zijn dan bij het voorgaande pand. Dit heeft eveneens geleid tot verbetering van de arbeidsomstandigheden en mogelijk van de arbeidsproductiviteit, daar alle medewerkers van het ministerie zijn ondergebracht in hetzelfde gebouw.

30. Algemeen beheer Economische Ontwikkeling

Onder deze functie naam is een van de algemene doelstelling van het ministerie opgenomen. Het betreft het bewerkstelligen van macro economische stabiliteit. Onder deze algemene doelstelling is onder meer opgenomen een aantal operationele doelstellingen zoals het millennium Development Goals, de lange termijn duurzame economische ontwikkeling en de outlook publicatie.

Over het algemeen kan worden gezegd dat er in redelijke wijze voldaan werd aan het realiseren van de algemene doelstelling. Merendeel van de operationele doelstellingen zijn gerealiseerd. De operationele doelstelling Millennium Development Goals werd gerealiseerd in termen van de instrumenten die zijn gedefinieerd voor het realiseren van deze doelstelling. In de paragraaf algemene doelstelling zal per operationele doelstelling worden ingegaan op de ontwikkelingen hiervan in 2013.

31. Handel en Ambacht- beleidsveld: Ondernemen

De functie naam Handel en Ambacht –beleidsveld Ondernemen heeft in 2013 een enorme bijdrage geleverd aan de economische ontwikkeling als het gaat om de vermindering van red tape.

32. Economische Samenwerking

Met betrekking tot de operationele doelstelling Buitenlandse economisch handelsbeleid is in 2013 significante voortgang geboekt als het gaat om de Wereld Handel Organisatie (WTO). Aangaande deze operationele doelstelling heeft het ministerie in 2013 grote stappen geboekt als het gaat om voorbereidingen die getroffen zijn om te kunnen voldoen aan het WTO tarievenschema. In 2013 heeft het Ministerie, in samenwerking met derden en een expert op dit gebied, stappen ondernomen om ons tarievenschema zodanig gereed te krijgen om onderhandeling met de Verenigde Staten aan te kunnen gaan. Dit is een

belangrijke mijlpaal daar het eiland jarenlang getracht heeft om zijn tarievenschema zodanig te organiseren om aan het onderhandelingsproces te kunnen beginnen.

33. Handel en industrie

Op deze functienaam is in 2013 weinig operationele doelstelling opgenomen en dus weinig activiteit verricht. Dit heeft te maken met het beleidsdocument LANGE Termijn Economische Strategie LTES dat in 2013 zich in de afrondingsfase bevond. De sectoren die uit dit document werden aangegeven als zijde de speerpunten sectoren moesten nog geëvalueerd worden en de strategieën hiervan nog bepaald worden.

Als enige operationele doelstelling op dit gebied werd het plaatsen van “Fish Attraction Devices” genoemd. Deze operationele doelstelling is door ministerie van GMN ten uitvoering gebracht. Dit heeft te maken met de bilaterale gesprekken die gevoerd moet worden met betrekking tot het toebedelen van kerntaken die momenteel onder GMN resulteren waarvan het nog niet duidelijk is of deze bij ons ministerie ondergebracht moeten worden.

34. Economische ontwikkeling en innovatie

In het begrotingsjaar 2013 zijn verschillende operationele doelstellingen opgenomen onder deze functienaam. In 2013 werden verschillende operationele doelstellingen gerealiseerd. Het gaat om het havenbeleid, Transnational Educatie en het faciliteren en monitoring van economische projecten door project coördinatie

punt die in 2013 hun beslag kregen. Een aantal instrumenten, dat voortvloeien uit de operationele doelstelling zeehaven, is een beleid dat gericht is op het stimuleren van de marines op het eiland en het voeren van een landlord beleid door CPA.

Voor wat betreft de operationele doelstelling Transnationale Education is als een van de instrumenten van transnationale educatie een beleidsdocument met het bijbehorende implementatieplan in de maak.

36. Telecommunicatie

De opgenomen operationele doelstelling voor wat betreft deze functienaam heeft betrekking tot de operationele lasten van het Bureau Telecommunicatie en Post.

Algemene doelstelling

Het ministerie van Economische Ontwikkeling heeft een aantal algemene doelstellingen, namelijk:

1. Het waarborgen van macro economische stabiliteit
2. De versterking van de economische structuur en/of verbetering van het ondernemers klimaat;
3. Het stimuleren van sectoren met een hoge toegevoegde waarde voor de economie
4. Randvoorwaarden scheppend en ondersteunend beleid voeren.

Ad 1. Het waarborgen van macro economische stabiliteit

Met het formuleren van de algemene doelstelling “het waarborgen van macro economische stabiliteit” wil het ministerie bewerkstellingen dat een duurzame economische ontwikkeling gerealiseerd wordt. Om dit te

realiseren wordt door het Ministerie gewerkt aan de implementatie van Lange Termijn Economische Strategie. Dit traject is in 2013 van start gegaan en zal voor wat betreft het implementatietraject 5 jaar in beslag nemen.

De kosten die in 2013 gemoeid waren met de implementatie van dit traject zijn minimaal daar het beleid in het tweede kwartaal van 2013 goedgekeurd werd en het implementatietraject op dat moment meer van organisatorische aard was.

Onderstaand wordt per operationele doelstelling ingegaan op de samenhang, instrumenten en indicatoren ter realisering van de bovengenoemde algemene doelstelling.

Duurzame economische strategie

Operationele doelstellingen:

1. Het voorleggen van de Lange Termijn Economische Strategie (LTES) aan de Raad van Ministers ter goedkeuring;
2. Het ter goedkeuring voorleggen aan de Raad van Ministers van het implementatieplan van de LTES :
Samenhang beleid met regeerprogramma: opgenomen onder de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat:

De overheid heeft eind mei 2013 het beleidsplan “Strategies for sustainable long term economic development in Curaçao” afgerond. Het beleidsplan omvat korte termijn en middellange termijn aanbevelingen ter uitbreiding van de economie. Tevens worden concrete groeimogelijkheden voor Curaçao beschreven. De strategie met bijbehorende korte en middellange actieplan is in juli 2013 goedgekeurd door de Raad van Ministers (besluitnummer: 2013/038438). In het kader van voorbereidende activiteiten heeft het Ministerie beroep gedaan op de resterende middelen van het SEI - programma. De accordering van de financiering via de SEI-middelen heeft op zich laten wachten, waardoor de overheid niet het gehele aanbestedingsproces van de projectleider heeft kunnen afronden in 2013.

Instrumenten:

- Het verzorgen van een presentatie aan de Raad van Ministers aangaande de analyse en aanbevelingen van de Lange Termijn Economische Strategie het oprichten van een adequate uitvoeringsorganisatie die de afstemming tussen(deel)taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de betrokken uitvoerende ministeries en stakeholders van de lange termijn economische strategie coördineert en monitort.
- het aantrekken van een projectleider die belast zal zijn met de uitvoering van de lange termijn economische strategie.
- additionele financiële middelen aantrekken voor de uitvoering van de lange termijn economische strategie.

Curalyse

Operationele Doelstelling

Er zijn macro- economische modellen die aansluiten op de lokale economische realiteit ter monitoring van de economische ontwikkelingen en berekening van economische impact.

Samenhang met regeerprogramma: met behulp van de modellen kan getoetst worden in hoeverre doelstelling nummer. 2, duurzaam economische herstel en investeringen, gehaald wordt.

Indicatoren

- Actuele nationale rekeningen zijn opgenomen in Curalyse;
- Model is omgebouwd tot een model voor het Land Curaçao;
- Module logistiek is opgenomen;
- Model bevat een input-output matrix voor sectorale analyses;
- Module armoede o.b.v. gezinshuishouding is gebouwd;
- Er is een nieuwe, makkelijker toegankelijke handleiding voor het model;
- De schatting van de modelvariabelen, veronderstellingen en modelrelaties zijn gedocumenteerd in het technische handboek;
- Er is een theoretisch manual. Hierin wordt de verantwoording gegeven van de theoretische inzichten op basis waarvan het model gebouwd is;
- Er zijn 3 medewerkers met uitvoerige kennis van het aangepaste model. Zij hebben daartoe een training gevolgd en zijn gecoacht en kunnen zelfstandig met dit model werken.

Resultaat:

- Het resultaat dat in 2013 bereikt werd met dit instrument is het opstellen van de publicatie "The state of the economy" ;Bijdrage geleverd aan het doorrekenen van de economische effecten van verschillende projecten zoals: Sambil; wikkelforum aan de Caracasbaai, tweede mega pier, publicaties en dergelijk;
- Het doorrekenen van de economische effecten van verschillende beleidsvoornemens zoals: de partiële verhoging van OB; het geïntroduceerde basisverzekeringspakket; de verhoging van de pensioenleeftijd

Turistika model

Operationele Doelstelling

Het upgraden van het toeristische model zodat de economische impact en projecties van de toeristische sector per maand en per kwartaal wordt weergegeven.

Samenhang beleid met regeerprogramma: gerelateerd aan de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat:

Het model is gebruikt voor het verrichten van economische analyses en projecties van de economische ontwikkeling en – groei. Het gaat hier om analyses die gevraagd en ongevraagd zijn uitgegeven in het jaar 2013. Tevens is het model gebruikt voor berekening van de economische impact van de toeristische sector in termen van werkgelegenheid en bestedingen.

Het model is niet gewijzigd in een model waarmee de economische impact van de toeristische sector op maand basis en kwartaalbasis kan worden weergegeven. Dit is als gevolg van de bezuinigingsmaatregel die betrekking had op de begroting en die geleid heeft tot herprioriteren van activiteiten binnen de ministeries.

Indicatoren:

- het aantal toeristen en toeristendagen is geupdate in het model
- het model is gebruikt voor de economische analyse en macro-economische prognose betreffende o.a de state of the economy, TUI cruises, DAE, Space experience;

Economic outlook 2013

Het informeren van de bevolking in het algemeen en investeerders en ondernemers in het bijzonder over economische ontwikkelingen op Curaçao.

Samenhang beleid met regeerprogramma: gerelateerd aan de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat:

De jaarlijkse presentatie van de “state of the Economy” aan de stakeholders (publiek) is in het laatste kwartaal van 2013 gehouden.

Instrumenten:

- Het verzamelen en analyseren van informatie aangaande de ontwikkeling van de sectoren binnen de lokale economie;
- Het voeren van gesprekken met de stakeholders en experts aangaande de verwachte economische ontwikkeling op kort en middenlange termijn;
- Het analyseren van de economische ontwikkelingen van onze handels partner en concurrenten.

Energiemodule

Operationele Doelstelling

Met een energiemodule wilde het Ministerie de vraag naar elektriciteit koppelen aan de energieprijis (die o.a. afhankelijk is van de ontwikkeling van de internationale olieprijs) en economische groei. Hierdoor zou de overheid in staat zijn om mogelijke tekorten aan energie door economische groei tijdig te signaleren.

Samenhang beleid met regeerprogramma: gerelateerd aan de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat:

Een energiemodule waarmee op kwartaal basis de gevolgen van toenemende economische activiteit op het energieverbruik voorspeld kunnen worden.

Het project dat tot een energiemodule zou moeten leiden is vertraagd door onvoldoende menselijke capaciteit (aantal medewerkers) en andere prioriteiten. Het project is vooruitgeschoven naar 2015.

Buitenlandse Economische Samenwerking

Samenwerking met de Europese Unie – Associatie van landen en gebieden overzee (LGO) met de Europese Unie:

Operationele doelstellingen:

De associatie en de samenwerking met de Europese Unie heeft ten doel de economische en de sociale ontwikkeling te bevorderen alsook nauwere economische betrekkingen tussen de Landen en Gebieden Overzee en de Europese Unie tot stand te brengen.

Samenhang beleid met regeerprogramma:

Gerelateerd aan de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat:

Gedurende 2013 is het nieuwe Besluit tussen de Europese Unie (EU) en de Landen & Gebieden Overzee (LGO) uit onderhandeld. Het eerste concept is door de Commissie medio 2013 aan het Europese Parlement aangeboden. Het EU - LGO Besluit is op 1 januari 2014 geheel vernieuwd in werking getreden.

Het LGO Besluit vormt de basis voor het partnerschap tussen de Europese Unie en de LGO's. Dit partnerschap gaat uit van drie pijlers, te weten:

- Versterking van het concurrentie vermogen,
- Vergroting van de veerkracht en vermindering van de kwetsbaarheid en

- Stimulering van de samenwerking en integratie tussen de LGO's en andere partners en de regio.

Het besluit geeft de samenwerkingsgebieden voor een duurzame ontwikkeling in het kader van de EU-LGO associatie aan. Vastgelegd zijn de mogelijkheden voor samenwerking betreffende handel en handelsgerelateerde aangelegenheden en de beschikbare financiële instrumenten voor duurzame ontwikkeling.

Door het nieuwe LGO- Associatie Besluit zijn er meer mogelijkheden voor de LGOs om hun economieën te verstevigen. Het biedt ook mogelijkheden voor het vrije verkeer van producten uit de LGO's die zonder betaling van rechten ingevoerd kunnen worden.

Eind 2013 is de financieringsovereenkomst voor de 10 Europese Ontwikkelingsfonds getekend. En gaat nu de uitvoering van de 10-e EOF projecten onder de verantwoordelijkheid van de Territoriale Ordonnateur van start.

Instrumenten:

- Samenwerkingsgebieden waarbij ondersteuning van de Europese Unie verkregen kan worden. Deze gebieden variëren van o.a. milieu, klimaatverandering, toegankelijkheid, onderzoek/innovatie, jongerenbeleid tot en met cultuur;
- De regelingen die geldig zijn voor lokale bedrijven met betrekking tot de toegang tot de Europese markt;
 - De beschikbare financiële middelen, technische bijstand en langlopende financiering die geldig zijn.

Indicatoren:

- Gebruikmaken van de ondersteuning die van de EU geboden kan worden voor de in het besluit aangegeven samenwerkingsgebieden.
- Toename van de omvang van de handel met c.q. de export naar de EU, waarbij gebruik gemaakt wordt van de oorsprong regels om goederen vrij van invoerrechten in de EU te mogen invoeren
- De toekenning van middelen voor ingediende en goed gekeurde programma's in het kader van de 11-e Europese Ontwikkelingsfonds (EOF).

Visserij

Operationele doelstelling

Deze inkomsten genererende activiteit wordt nu beter opgezet i.s.w. met internationale organisaties zoals de International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas (ICCAT).

Samenhang met het regeerprogramma.

Gerelateerd aan de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat

Curaçao is zogenaamd "non cooperating member of ICCAT" Het lidmaatschap van Curaçao als is verlengd. D.m.v. dit lidmaatschap heeft Curaçao geen stemrecht en hoeft ook geen lidmaatschap bijdrage te betalen.

In 2013 is het proces gestart om volledig lid te worden van de ICCAT in 2014. Hierdoor krijgt Curaçao stemrecht en betaalt ook lidmaatschap

Op dit moment zijn er drie schepen die in de wateren van Afrika varen onder de Curaçaose vlag. Deze schepen vangen de zogenaamde “tropical tuna”. Onder de Curaçaose vlag vaart in Angola ook een fabriekschip die vissen vangt en direct verwerkt tot eind product.

Het inkomen cq contributie die Curaçao ontvangt van deze schepen is ter waarde van ANG. 350.000.

Instrumenten

- Het opstellen van een ontwerp visserij landsverordening (wet en regelgeving) conform het vereiste EU standaard; .
- Het opzetten van een geautomatiseerde fishery monitoring systeem;
- De beschrijving van de procedure ter verkrijging van vangstcertificaat.

Indicatoren

- 4 schepen varen onder de Curaçaose vlag
- Geautomatiseerd fishery monitoring systeem is geïnstalleerd

UNDP

Operationele doelstelling:

Het versterken van samenwerking met internationale organisaties. Curaçao heeft een jarenlange samenwerkingsrelatie met de UNDP. Deze samenwerking geeft Curaçao toegang tot alle organisaties en instanties aangesloten bij de Verenigde Naties. Door deze samenwerking heeft Curaçao ook toegang tot een groot scala van experts op veel terreinen.

Samenhang met het regeerprogramma.

Gerelateerd aan de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat

In 2013 zijn een aantal activiteiten uitgevoerd met deelname van relevante stakeholders waaronder vertegenwoordigers van de private en de publieke sector. Trainingen voor jeugd en jongeren, topkaders en training the trainers programma's zijn geïmplementeerd. Een High Level expert meeting i.h.k.v afstemming framework NDP is georganiseerd

Instrumenten

- het uitvoeren van een aantal high profile activiteiten om een breder draagvlak voor het project te creëren en tevens om het project weer zichtbaar te maken.
- Ontwerp van een National Development Plan (NDP).
- Een Nationale Conferentie is georganiseerd met als doelstelling het UNDP project weer op kaart brengen en zichtbaar maken.
- de rol van de media, donor mobilisatie en changing the mindset is vastgelegd in een conferentie en video.

Indicatoren.

- 160+ deelnemers met o.a. waarnemend gouverneur, vertegenwoordigers van de private sector, deskundigen en beleidsmakers van de overheid, het maatschappelijk middenveld, de media en young leaders hebben deelgenomen aan de trainingen.
- Trainingen met thema's zoals Building National Capacities m.b.t. capaciteitsopbouw voor Curaçao en democratische dialoog trainingen zijn georganiseerd met lokale en internationale consultants
- De eerste groep was van 20 potentiële jeugdigen (young leaders) zijn getraind
- Digitale nieuwsbrief m.b.t. het project en het project via HR Gobièmu met een database (±300).

Ad 2. Economische structuur versterking en verbetering ondernemers

Met het opnemen van de algemene doelstelling het stimuleren van hoogwaardige sectoren beoogt het Ministerie de productieve sectoren te stimuleren in termen van onder andere de verlening van incentives. Daarnaast beoogt het Ministerie deze sector te faciliteren door het versoepelen van wet en regelgeving die contraproductief kunnen werken. Het Ministerie tracht verder deze doelstelling te bewerkstelligen door het oprichten van instellingen die als doel hebben een level playing field te creëren waarbinnen economische activiteiten ontplooid kunnen worden.

Om dit te realiseren is in 2013 de wet en regelgeving van mededingingsautoriteit geformuleerd en ter goedkeuring voorgelegd aan de Sociaal Economische Raad (SER).

Ter realisering van de algemene doelstelling is CEDB opgenomen met als doel buitenlandse investeerders aan te trekken en te faciliteren. In dit verband is de wet en regelgeving traject voor het oprichten van een ZBO gestart in 2013.

Voor nadere uitwerking met betrekking tot de samenhang en de verwezenlijk van de operationele doelstelling wordt in het hiernavolgend op deze punten ingegaan.

MededingingsautoriteitOperationele doelstellingen:

Het oprichten van een mededingingsautoriteit is een grote stap in de versterking van de economische structuur van het land en zal, zoals in andere landen is gebeurd, een gunstige marktwerking en competitiviteit voor de economie van Curaçao met zich meebrengen. Gezien de vrije markt binnen onze economie is toezicht op het naleven van eerlijke concurrentie een randvoorwaarde voor de marktprijsverhouding en de bescherming van de consument.

Samenhang beleid met regeerprogramma: gerelateerd aan de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat:

- De ontwerplandsverordening.

De ontwerplandsverordening inzake concurrentie heeft door wisseling van minister iets langer blijven liggen na de verwerking van de advies van de SER. De voorbereidingen zijn getroffen om de wetgeving door te sturen naar de Raad van Advies.

- Het aanstellen van een implementatiemanager

De voorbereidingen zijn getroffen om te komen tot een detacheringovereenkomst met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) voor het aanstellen van een implementatiemanager voor de komende 3 jaren. De startdatum was gesteld per januari 2014.

- Communicatieplan

In het kader van het communicatieplan betreffende de op te richten mededingingsautoriteit heeft er in oktober een conferentie plaatsgevonden waarbij verschillende stakeholders zijn geïnformeerd en er is gediscussieerd over het belang van de autoriteit. Daarnaast is er gedurende een week verschillende meetings geweest (roadshows) bij stakeholders. Tevens is er een korte algemene brochure ontwikkeld over de Fair Trade Authority Curacao (FTAC) ter informatie aan ondernemingen en de consument in 2014.

Instrumenten:

- Een interministerieel team is samengesteld bestaande uit MEO en WJZ die belast werden met het verwerken van aanbevelingen aangaande de ontwerplandsverordening
- Onderhandeling werd gevoerd met ACM met betrekking tot een detacheringovereenkomst voor een implementatiemanager.
- In het kader van het communicatieplan een conferentie aangaande de op te richten mededingingsautoriteit werd georganiseerd.
- Verschillende meetings werden (roadshows) gehouden bij stakeholders.
- In het licht van het communicatieplan werd een algemene informatiebrochure ontwikkeld.

Indicatoren:

- De wet- en regelgeving voor de mededingingsautoriteit zit nog steeds in het adviesronde traject.
- Er is detacheringovereenkomst per eind december afgesloten en een implementatiemanager is per januari 2014 aangesteld.
- De eerste fase van het communicatieplan is in oktober van gestart waarbij een conferentie is gehouden, verschillende meetings zijn gehouden ter creëren van draagvlak met onder andere de economische commissie van de Staten, Kamer van Koophandel, SER, Raad van Advies en het economenplatform en een informatiebrochure is ontwikkeld en verspreid.

Curaçao Economic Development Board (CINEX)

Operationele doelstellingen:

Het oprichten van een Investment Promotion Agency (investeringsbevorderingsinstituut) voor Curaçao.

Door het oprichten van een investment promotion agency (IPA) werkt het ministerie aan een effectief investering bevorderingsbeleid ten behoeve van het promoveren van Curaçao als investeringsbestemming en het aantrekken van buitenlandse investeerders.

Samenhang beleid met regeerprogramma:

Is opgenomen onder de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat:

Bij de overgang naar de autonome status van Curaçao is de juridische grondslag voor de toenmalige CEDB komen te vervallen. Reden waarom er in 2013 nieuw concept statuten, conform de Code Corporate Governance, zijn opgesteld om opnieuw een IPA op te richten. De nieuwe IPA zal een stichting worden en zal de naam CINEX meekrijgen. De concept statuten liggen bij de Minister MEO ter bespreking met de Raad van Ministers.

Ook zijn de banden met Caribbean Association of Investment Promotion Agencies (CAIPA) aangehaald en hebben 3 MEO Beleidsmedewerkers deelgenomen aan een tweetal study tours georganiseerd door CAIPA ter upgradering van kennis en expertise op het gebied van investment promotion.

Verder is het traject gestart om financiering, via USONA, SEI middelen aan te boren voor het aantrekken van een consultant voor het opstellen van een investeringsbeleid.

Instrumenten:

- Het opstellen van concept statuten conform de Code Corporate Governance
- Aansluiting gezocht bij regionale organisatie voor investment promotion (CAIPA) ter upgradering van interne kennis en expertise
- Aanspreken van resterende SEI middelen voor het aantrekken van een consultant voor het opstellen van een investeringsbeleid;
- Een opgerichte stichting (Cinex) met als voornaamste doel het aantrekken, begeleiden, en faciliteren van zowel buitenlandse als lokale investeerders.

Indicatoren:

- Concept statuten CINEX zijn opgesteld en aangeboden aan de Minister MEO ter bespreking met de Raad van Ministers
- Er is een samenwerkingsrelatie met CAIPA
- 3 beleidsmedewerkers van MEO hebben 2 studiereizen gerealiseerd naar CAIPA
- Er is een financieringsverzoek opgesteld om bij USONA SEI middelen aan te vragen

Vermindering Red Tape

Operationele doelstellingen

De vermindering cq elimineren van de red tape aangaande de economische vergunning. Het doel is om de red tape waarmee de investeerders geconfronteerd worden om te zetten in Red Carpet behandeling.

Samenhang beleid met regeerprogramma:

Opgenomen onder de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Eén van de algemene doelstellingen van het Ministerie van Economische Ontwikkeling is de versterking van de economische structuur en/of verbetering van het ondernemers klimaat.

Instrumenten

- De duur van de aanvraag en toekenning van de vestigingsvergunning te reduceren tot maximum 4 weken. Door het digitaliseren van de vestiging en vergunning archief is de doorlooptijd voor het afhandelen van vergunningen verkort.
- De back office van alle economische vergunningen te centraliseren bij het ministerie en deze te laten aansluiten bij het front office (vergunningen loket)
- Stroomlijnen en simplificeren van de procedures economische vergunningen.
- Werving van extra personeel..

Indicatoren

- De doorlooptijd van vergunningsverzoek is verlaagd van maanden naar 4 weken
- Een front office is geopend voor alle verzoekaanvraag voor economische vergunning
- Een gedigitaliseerd VV archief is opgezet
- Het aantal klachten op maandbasis is gedaald.

Buitenlandse Economische handel beleid

Operationele Doelstelling

Om de operationele doelstelling te bewerkstellen heeft het ministerie in samenwerking met andere organisaties het tarieven schema aangepast conform "World Customs Organization" WCO standaard. Deze organisatie is onderdeel van WTO. Een tweede operationele doelstelling was het indienen van een lidmaatschapverzoek bij de WTO organisatie.

Samenhang met het beleid:

Samenhang beleid met regeerprogramma:

opgenomen onder de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat

- Een aangepast tarievenschema

Het is voor het eiland van eminent belang om te kunnen voldoen aan de wet en regelgeving van de Wereld Handel Organisatie. Hiermee wordt bereikt dat Curaçao toegang krijgt tot afzet markten voor haar producten en diensten.

Dit wordt bewerkstelligd door het aangaan van vrije handel overeenkomsten conform de WTO regelgeving.

Instrument:

- Het oprichten van een interministeriële werkgroep bestaande uit Ministerie van Financiën (Douane) en Ministerie van Economische ontwikkeling; . Dit om te kunnen onderhandelen met VS;
- Het opstellen van een Tor voor het aantrekken van een expert op WTO gebied ter ondersteuning en ter voorbereiding voor de onderhandeling met VS;
- Het doorlichten van het buitenland handelsbeleid van Curaçao. .

Indicatoren

Een tarievenschema is opgesteld en er is draft van een trade policy review

Buitenlands Economisch Beleid (BEB).

Operationele doelstelling

In 2013 heeft Ministerie Economische Ontwikkeling invulling gegeven aan het BEB om de economische groei te stimuleren en om onze economische positie op de internationale markten te versterken. Aandacht is besteed aan de Latijns Amerikaanse landen Brazilië, Colombia, Dominicaanse Republiek, Panama en Venezuela en het Caribische gebied, Ook met China zijn de samenwerkingsbanden aangehaald.

Samenhang met het regeerprogramma.

Gerelateerd aan de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen. Aandachtsgebied het versterken van de economische structuur en verbetering van het investeringsklimaat.

Resultaat

Het Ministerie Economische Ontwikkeling heeft vorig jaar mei de eerste bilaterale kamer van koophandel, de zogenaamde Camara de Comercio e Industria Brasil – Curacao in Sao Paulo, Brazilië opgericht.

In China is een Letter of Intent ondertekend met CMEC (Chinese Machine Export Company), diverse business contacten alsook concrete projecten.

Een integrale China strategie "make friends first; money later", welke na goedkeuring Raad van Ministers geïmplementeerd zal worden in 2014

Instrument

- Het voeren van intensieve onderhandeling om te komen tot bilaterale overeenkomst en/of letter of intent.
- Het organiseren van handelsmissies naar verschillende (ei)landen

Indicatoren

- Toename van buitenlandse investering uit de bovengenoemde landen;
- Toename werkgelegenheid als gevolg van toenemende buitenlandse investeringen.

Ad 3. Het stimuleren van sectoren met een hoge toegevoegde waarde voor de economie

Met het stimuleren van de productieve sectoren wordt door het Ministerie getracht om de ideale randvoorwaarden te creëren die een gezonde bedrijfsvoering mogelijk maakt. Het betreft met name incentives en aanpassing op gebied van wet en regelgeving die een gezonde bedrijfsvoering stimuleert.

In het hiernavolgend zal aandacht besteedt worden aan de activiteiten, instrumenten en indicatoren die vastgesteld werden voor het realiseren van de bovengenoemde genoemde doelstelling.

Medisch Toerisme

Operationele doelstellingen:

Een beleid opstellen om instellingen die van dienst kunnen zijn aan de medisch toeristische sector te faciliteren.

Het Ministerie van Economische Ontwikkeling (MEO) onderkent het potentieel en belang van medisch toerisme voor de economie van Curaçao. Medisch toerisme biedt zowel aan onze zorgsector als aan onze toeristische sector mogelijkheden voor duurzame - en diversifiërende groei. De medisch toeristische sector heeft hoog deviezen – en werkgelegenheid generend potentieel. Wereldwijd zien we dat medisch toerisme een significante groeifactor is geworden voor kleine economieën.

Samenhang beleid met regeerprogramma:

Opgenomen onder de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat:

MEO was voornemens om in 2013 een beleid voor de medisch toeristische sector te maken. Gezien de aard van dit beleid was samenwerking met het ministerie van GMN een conditio sine qua non.

MEO heeft het ministerie van GMN meerdere malen benaderd met het verzoek om te komen tot een multidisciplinair interministeriële werkgroep om het beleid te kunnen formuleren. De medewerking heeft zich niet kunnen kristalliseren, waardoor MEO in 2013 niet verder kon avanceren met het beleid.

Instrumenten:

- Het opstellen van een TOR houdende uitgangspunten voor het op te stellen beleid
- Het institueren van een multidisciplinair interministeriële werkgroep om het beleid te formuleren
- Stakeholders en andere relevante ministeries consulteren

Indicatoren:

- TOR is opgesteld

Transnational Education (TNE)Operationele doelstellingen:

MEO is voornemens buitenlandse studenten naar Curaçao te halen om te studeren.

Transnational Education is nog een sector met een high added value voor de Curaçaose economie. TNE kan zorgen voor het creëren van arbeidsplaatsen, het genereren van deviezen en het bevordert kennis en innovatie.

Samenhang beleid met regeerprogramma:

Opgenomen onder de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat:

In oktober 2013 heeft MEO het consultancy bureau Balance aangetrokken om een policy paper op te stellen. Deze behelst een onderzoek naar de potentiële onderwijsgebieden waar Curaçao zich op korte en lange termijn op kan richten om studenten naar het eiland te trekken. Het beleid werd in het eerste kwartaal 2014 afgeleverd.

Instrumenten:

- Terms of Reference opstellen
- Werving en selectie van consultant om beleidsdocument op te stellen
- Consultatie met stakeholders

Het Stimuleren van sectoren ten behoeve van economische groei. Het is beleid dient in 2014 geïmplementeerd te worden om het resultaat te behalen dat beoogd wordt.

Luchthaven

Operationele doelstellingen:

Het masterplan Hato Airport City draagt zorg voor de ontwikkeling van de terreinen rond de luchthaven met innovatieve en “out of the box” activiteiten. Het project Space Experience Corporation positioneert Curaçao internationaal en draagt bij aan de ontwikkeling van de economie met hoogwaardige ondernemingsactiviteiten en niche toerisme. Andere grote projecten binnen het Airport City masterplan zijn o.a. het Arena Park, Seawater Air Conditioning (SWAC) en Eco park. Het Ministerie van Economische Ontwikkeling faciliteert en ondersteunt dit masterplan. Echter voor het creëren van luchtvaart activiteiten die ten grondslag liggen aan het opgestelde masterplan dient een luchtvaartbeleid te worden ontwikkeld. Het Ministerie samen met andere stakeholders, waaronder het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), betrokken bij de ontwikkeling van een airlift/luchtvaart beleid.

Samenhang beleid met regeerprogramma:

Dit onderdeel is **niet** opgenomen in het regeerprogramma onder doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Instrumenten

Om te komen tot het luchtvaartbeleid is een samenwerkingsprotocol opgesteld dat aan de Raad van Ministers is voorgelegd;

Een term of reference is opgesteld die als richtlijn zal worden gebruikt bij het opstellen van het beleid.

In 2013 is een begin gemaakt aan de samenwerking tussen de ministeries EO en VVRP en het luchtvaartbeleid wordt in 2014 afgerond.

Zeehaven

Operationele doelstellingen:

Een nieuw havenbeleid is ontwikkeld. Dit beleid is gericht op het signaleren van de niche markten binnen het havengebied van Curaçao en biedt de kans om meerdere activiteiten te ontplooiën binnen de haven die het hub concept dienen te bevorderen.

In dit beleid is ook gekeken naar de mogelijkheden voor “transshipment” activiteiten, een rol dat Curaçao kan vervullen voor de bestaande routes als ook voor mogelijke nieuwe routes waar Curaçao als hub zou kunnen fungeren voor de regio.

Jachthavens zijn in het havenbeleid ook aangekaart als zijnde een sector waar Curaçao vanwege haar geografische positie uit de orkaanzone uitstekende kansen biedt voor verdere ontplooiing hiervan.

Samenhang beleid met regeerprogramma:

Opgenomen onder de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Instrument:

- Een opgestelde TOR die als basis fungeert voor het aantrekken van een consultantsbureau dat belast is met het opstellen van het havenbeleid
- Het oprichten van een implementatiegroep bestaande van de stakeholders uit het veld en MEO die belast zal worden met de implementatie van dit rapport;

Indicatoren

- Het beleid is in conceptvorm en het implementatie plan in oktober 2013 gepresenteerd aan stakeholders.

Faciliteren van Economische ProjectenOperationele doelstellingen:

Het Ministerie heeft als taak het overzien van de investeringen in het land en is daardoor belast met de monitoring en in kaart brengen van deze investeringen. Door middel van de Project Coördinatiepunt wordt hieraan invulling gegeven. De informatie wordt tevens gebruikt voor het verrichten van macro- en sectorale analyses en projecties.

Samenhang beleid met regeerprogramma: gerelateerd aan de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Resultaat: De investeringen van de overheid op de kapitaal dienst worden wekelijks gemonitord en gepresenteerd aan de Raad. Er is een overzicht van de voortgang van de projecten. In 2013 is een totaal van nafl. 100 miljoen aan investeringen verplicht op de begroting en een totaal van nafl. 57 miljoen uitbetaalt aan verschillende leveranciers.

Instrumenten:

- In samenwerking met SOAB is een programma opgesteld dat gebruikt wordt om de projecten van de verschillende ministeries in beeld te brengen;
- Er wordt op wekelijks basis contact opgenomen met de verschillende projectleiders om het programma te actualiseren;

- Het wekelijks rapporteren over de projecten en de investeringen en wekelijks presenteren aan de Raad.

Indicatoren:

- Het aantal projecten dat maandelijks wordt gerealiseerd
- Het investeringsbedrag dat maandelijks wordt geïnvesteerd;
- Het economische effect van de gerealiseerde investeringen.

Upgrading binnenstad (Punda en Otrobanda)

Operationele doelstellingen:

Het formuleren van een ontwikkelingsstrategie 2014-2018 voor de binnenstad van Curaçao. De ontwikkelingsstrategie voor de binnenstad 2014-2018 dient ervoor te zorgen dat op korte termijn de urgente problemen in de binnenstad worden aangepakt. Tevens dient de ontwikkelingsstrategie gericht te zijn op het bewerkstelligen van een totale upgrading van de binnenstad in 2018.

Samenhang beleid met regeerprogramma: geen directe samenhang met het regeerprogramma maar wel gerelateerd aan de ontwikkeling van de toeristische sector en het toeristische product die onder de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen valt.

Resultaat:

Een plan van aanpak voor het bewerkstelligen van een ontwikkelingsstrategie voor de binnenstad is opgesteld. In het verlengde hiervan heeft de overheid eind 2013 ervoor gezorgd dat de bezoeker van de binnenstad gratis internetverbinding kan krijgen middels open –wifi spots. Daarnaast heeft de overheid een kleine financiële support verleend aan Sosiedat Komersiantenan Otrobanda.(SKO).

Instrumenten:

- het organiseren van werksessies met verschillende stakeholders in de binnenstad met als om te komen tot een plan voor de binnenstad.
- het verstrekken van een eenmalige subsidie aan SKO om activiteiten te kunnen organiseren in het binnenstad.
- het toepassen van ICT en andere technologieën in de binnenstad

Indicatoren:

- plan van aanpak upgrading binnenstad 2014-2018 is opgesteld en gereed voor goedkeuring.
- plaatsing van open-wifi spots in de binnenstad.
- een eenmalige subsidie ter waarde van NAfl. 6.500, - verleend aan SKO.

Ad 4. Randvoorwaarden scheppend en ondersteunend beleid voeren

Het ministerie tracht met het realiseren van deze algemene doelstellen te bereiken dat aan alle niet economische randvoorwaarden, die essentieel zijn voor een goed functionerende economie te voldaan.

Onderstaand wordt per operationele doelstelling ingegaan op de samenhang, instrumenten en indicatoren ter realisering van de bovengenoemde algemene doelstelling.

Innovatiebeleid

Randvoorwaarden scheppen ter ondersteuning van economische ontwikkeling.

Operationele Doelstelling

Innovatie is een belangrijke katalysator van duurzame economische ontwikkeling en dient als versterking van de concurrentiepositie van Curaçao. Een innovatiebeleid draagt bij aan verbetering van de concurrentiepositie van lokale bedrijven door toepassen van nieuwe technologie en processen. Hierdoor is innovatie een randvoorwaarde voor economische ontwikkeling. Het stimuleren van innovatie is een kerntaak van het Ministerie en is een noodzakelijke dienstverlening aan de Curaçaose gemeenschap ter bevordering van economische ontwikkeling.

In 2013 is een begin gemaakt met het integrale traject om te komen tot een innovatiebeleid. Met dit beleid wordt getracht een kader te scheppen dat de ondernemer aanmoedigt om te vernieuwen door technologie en wetenschap toe te passen in de bedrijfsvoering.

Het beleid is niet opgesteld door niet tijdig aanvang van het traject.

Samenhang met regeerprogramma: draagt bij aan het realiseren van doelstelling nummer 2, duurzaam economische herstel en investeringen.

Door middel van subsidies aan stichting Innovatiecentrum Curaçao en Stimul-IT zijn tevens enkele initiatieven ontplooid (bewustwordingscampagne, het ontwikkelen van kwaliteitsnormen en audits, duurzame innovatie landbouw, duurzame innovatie fabrieken, programma expertise-ondersteuning bij export, bevordering van IT gebruik, content creatie, crossmedia en E-business, bevordering van information society, bevordering regionale hubfunctie, stimulering productontwikkeling) om ondernemers te stimuleren om te innoveren

Instrumenten:

- Het opstellen van een TOR voor het aantrekken van een consultantsbureau op dit gebied;
- Opstellen van een subsidiebeschikking voor de werkzaamheden die door Stimul-It en Innovatiecentrum Curaçao uitgevoerd dienen te worden.

Indicatoren

- Bewustwordingscampagne I factor op lokale televisie;

- Kwaliteitsnormen en audits zijn vastgesteld;
- 3 assessments gedaan (general audit, hygiene audit en mystery shopping) uitgevoerd bij 20 restaurants;
- Onderzoek naar innovatie in landbouw;
- Structuur en eerste twee stappen van export guide zijn klaar;
- 392 deelnemers aan workshop/training t.b.v. bevordering gebruik van ICT;
- Oprichting stichting Kennisplatform;

Immigratiebeleid

Operationele Doelstelling

Immigratiebeleid is gericht op het aantrekken en/of faciliteren van de tijdelijke vestiging van buitenlandse werknemers of werkgevers op het eiland en heeft als doel op korte termijn de redtape met betrekking tot de verlening van verblijfsvergunning aan investeerders, buitenlandse gastarbeiders en/of directeurs, te elimineren (verminderen).

Samenhang beleid met regeerprogramma:

Opgenomen onder de strategische doelstelling nummer 2, namelijk: Duurzaam economisch herstel & investeringen.

Dit beleidsgebied geeft het domein aan van beleid dat essentieel is voor een goed functionerende economie maar waarvan de primaire verantwoordelijke niet bij het Ministerie Economische Ontwikkeling ligt. Bij het formuleren van ondersteunend beleid dient het Ministerie de aansturingrol op zich te nemen in onder andere de stuurgroep die belast is met het opstellen van het beleid.

In 2013 is een begin gemaakt met een structuur om de samenwerking tussen Ministeries EO, SOAW en Justitie te bevorderen. Door herprioritering is het geluk om een start te geven aan dit beleid.

Instrumenten

- Het oprichten van een interministeriële werkgroep, onder het trekkerschap van Ministerie van Justitie, die belast is met het opstellen van een immigratiebeleid
- Het opstellen van een plan van aanpak aangaande werkzaamheden die uitgevoerd dienen te worden door de werkgroep

Indicatoren

- Oriënterend gesprek met SOAW als verantwoordelijkheidsdrager van een immigratiebeleid.

16. Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport

Tot het Ministerie behorende organisatorische eenheden conform de begroting:

- Minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport
- Kabinet Minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport
- Secretaris Generaal Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport
- Ministeriële Staf
- Beleidsorganisatie Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport
- UO Uitvoeringsteam Onderwijs en Wetenschap
- UO Openbaar Onderwijs
- Vergoeding administratiekosten
- UO Expertisecentrum voor Toetsen en Examens
- Openbaar Funderend Onderwijs
- Openbaar Speciaal Onderwijs
- Bijzonder Funderend Onderwijs
- Bijzonder Speciaal Onderwijs
- Openbaar Voortgezet Speciaal Onderwijs
- Openbaar VSBO
- Openbaar HAVO/VWO
- Openbaar Vakonderwijs (SBO)
- Bijzonder VSBO/HAVO/VWO
- Universiteit
- Inspectie Onderwijs
- Overige Gemeenschappelijke Uitgaven
- Onderwijsondersteuning
- Onderwijsvernieuwing
- Bijzonder Vakonderwijs (SBO)
- Bevordering Studie
- Openbare Leergangen
- Pedagogische en Sociale Opleidingen
- Begeleiding, Vorming Jeugd en Volwassenen

Visie:

Toegankelijk, dynamisch en kwalitatief hoogwaardig onderwijs en wetenschapsbeoefening zorgen samen met sport en een creatieve marktgerichte cultuuraanpak als instrumenten voor een beter bestaan en een verdere ontwikkeling van (de inwoners van) Curaçao. Hierbij zullen de eigen kwaliteiten optimaal benut worden en gebruik worden gemaakt van kansen die leiden tot verantwoorde, zelfstandige, volwaardige burgers.

Missie:

Het ministerie zet zich in voor het waarborgen van voorzieningen zodat elke inwoner van Curaçao gelijke mogelijkheden heeft om zich ten volle te ontwikkelen en uit te groeien tot een volwaardige persoon die vanuit zijn potentie constructief kan participeren en bijdragen aan de economische en algemeen maatschappelijke ontwikkeling van de gemeenschap.

Door de inzet van goed onderwijs, bewustwording van het belang van sport en cultuur en door het stimuleren van kennisverwerving door middel van onderzoek creëert het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport (OWCS) kansen voor de bevolking van Curaçao. Door dit alles wordt de bevolking van Curaçao empowered en steeds meer gezien als een '*global citizen*'; iemand die lokaal actief is en zich tevens bewust is van de internationale wereld om zich heen.

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – economische categorie

Hieronder wordt het gevoerd beleid cijfermatig nader per economische categorie toegelicht.

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
16 Ministerie van Onderwijs, Wetenschap Cultuur & Sport	369.650.196	340.250.916	368.448.899	-16.571.442	-9.500.000	-9.623.229
4200 Beloning van Personeel	82.478.261	76.849.540	77.498.648			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	24.469.678	21.848.772	28.348.910			
4500 Afschrijving Vaste Activa	10.670.563	9.115.302	9.115.302			
4550 Interest						
4600 Subsidies	264.853	548.080	543.790			
4700 Sociale Zekerheid	757.607	1.500.000	950.000			
4650 Overdrachten	234.464.789	219.148.422	224.759.449			
4750 Andere Uitgaven						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	16.544.445	11.240.800	27.232.800			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-465.048		
5400 Andere Inkomsten				-16.106.394	-9.500.000	-9.623.229
5909 Nonfinanciële Activa						
5929 Financiering (Inkomsten)						

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – hoofdfunctie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
16 Ministerie Onderwijs, Wetenschap Cultuur & Sport	369.650.196	340.250.916	368.448.899	-16.571.442	-9.500.000	-9.623.229
01 Bestuursorganen	518.187	366.352	543.562			
4200 Beloning van Personeel	425.084	274.514	406.724			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	93.103	91.838	136.838			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
40 Algemeen beheer OWCS	16.084.149	15.510.910	17.528.556	-14.745	-10.200	-10.200
4200 Beloning van Personeel	7.053.668	7.377.246	7.487.109			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	4.976.668	4.052.371	5.998.504			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.007.274	1.079.356	1.079.356			
4600 Subsidies	2.164	6.424	2.074			
4650 Overdrachten	2.910.066	2.795.513	2.605.513			
4700 Sociale Zekerheid						
5400 Andere Inkomsten				-14.745	-10.200	-10.200
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	134.309	200.000	356.000			
41 Examenaangelegenheden	3.662.364	3.462.590	3.565.690	-821.235	-1.089.800	-1.089.800
4200 Beloning van Personeel	1.089.240	1.148.334	1.133.928			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.605.134	1.476.766	1.574.272			
4500 Afschrijving Vaste Activa	391.812	262.490	262.490			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-821.235	-1.089.800	-1.089.800
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	576.178	575.000	595.000			
42 Openbaar funderend onderwijs	30.430.563	24.254.245	30.345.637			
4200 Beloning van Personeel	28.669.228	22.711.443	28.262.885			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.621.999	1.311.833	1.839.847			
4500 Afschrijving Vaste Activa	30.522	95.295	95.295			
4600 Subsidies	48.024	44.874	48.024			
4650 Overdrachten	8.786		8.786			
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	52.004	90.800	90.800			

43 Bijzonder funderend onderwijs	61.439.467	55.599.715	54.619.373			
4200 Beloning van Personeel	2.690.112	3.231.400	64.760			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		400				
4500 Afschrijving Vaste Activa	3.000	2.610	2.610			
4600 Subsidies	65.340	177.914	177.914			
4650 Overdrachten	58.681.015	52.187.391	54.374.089			
44 Openbaar speciaal onderwijs	2.892.782	7.913.668	4.266.700			
4200 Beloning van Personeel	2.373.064	7.389.369	3.529.371			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	472.153	379.234	591.480			
4500 Afschrijving Vaste Activa	11.540	49.507	49.507			
4600 Subsidies	8.427	14.058	14.842			
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	27.598	81.500	81.500			
45 Bijzonder speciaal onderwijs	7.973.217	7.948.812	7.807.157			
4200 Beloning van Personeel	356.007	446.600				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		400				
4600 Subsidies	8.344	23.461	23.461			
4650 Overdrachten	7.608.866	7.478.351	7.783.696			
46 Openbaar voortgezet onderwijs	35.776.828	32.137.651	35.971.367			
4200 Beloning van Personeel	32.619.719	28.724.397	32.433.573			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.865.935	2.741.795	2.942.089			
4500 Afschrijving Vaste Activa	86.205	160.241	160.241			
4600 Subsidies	58.775	73.177	69.303			
4650 Overdrachten	129.660	204.541	132.661			
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	16.534	233.500	233.500			
47 Bijzonder voortgezet onderwijs	59.352.817	55.995.717	55.675.078			
4200 Beloning van Personeel	2.515.871	915.600	0			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	0	3.600	0			
4500 Afschrijving Vaste Activa	161	140	140			
4600 Subsidies	55.904	154.360	154.360			
4650 Overdrachten	56.780.881	54.922.017	55.520.578			
48 Bijzonder hoger onderwijs	14.586.323	16.758.000	13.800.000			
4650 Overdrachten	14.586.323	16.758.000	13.800.000			
49 Gemeensch. Uitgaven Onderwijs	67.957.883	52.576.225	74.992.399	-465.048		
4200 Beloning van Personeel	1.260.919	1.346.489	1.507.093			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	9.778.548	7.579.633	10.830.693			
4500 Afschrijving Vaste Activa	587.637	5.478	5.478			
4650 Overdrachten	40.600.690	33.644.625	39.229.135			
4700 Sociale Zekerheid	8.427					
5300 Schenkingen & Subsidies				-465.048		
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	15.721.662	10.000.000	23.420.000			
50 Overige onderwijs	36.093.740	34.739.040	33.182.312	-15.147.220	-8.400.000	-8.400.000
4200 Beloning van Personeel	838.365	1.070.100	159.994			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	65.534	390.520	295.120			
4500 Afschrijving Vaste Activa	7.026.240	6.133.609	6.133.609			
4600 Subsidies	17.875	53.626	53.626			
4650 Overdrachten	27.388.586	25.531.185	25.529.963			
4700 Sociale Zekerheid	749.180	1.500.000	950.000			
5400 Andere Inkomsten				-15.147.220	-8.400.000	-8.400.000
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	7.960	60.000	60.000			
51 Cultuur en Sport algemeen	11.419.989	12.656.408	12.452.062			
4200 Beloning van Personeel	2.586.984	2.214.048	2.512.445			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.305.433	3.411.262	3.139.262			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.372					
4600 Subsidies		186	186			
4650 Overdrachten	6.518.000	7.030.912	6.678.169			
4700 Sociale Zekerheid						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	8.200		122.000			
52 Openbaar bibliotheekwerk	3.967.666	3.958.010	3.986.776			
4200 Beloning van Personeel			766			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		30.400	30.400			
4650 Overdrachten	3.967.666	3.927.610	3.955.610			
53 Sport	10.430.077	9.435.160	12.723.817	-123.194	0	-123.229
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	594.185	186.420	778.105	0	0	0
4650 Overdrachten	9.835.892	9.248.740	9.671.712			
5400 Andere Inkomsten				-123.194		-123.229
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			2.274.000			
55 Oudheidkunde en Musea	1.946.667	2.007.646	2.064.986			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.500	92.300	99.640			
4650 Overdrachten	1.944.167	1.915.346	1.965.346			
58 Overige Cultuur en Sport	5.117.477	4.930.767	4.923.427			
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	88.486	100.000	92.660			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.524.800	1.326.576	1.326.576			
4650 Overdrachten	3.504.191	3.504.191	3.504.191			

Beleidsdomeinen

Het ministerie van OWCS richt zich op de volgende vier beleidsdomeinen:

- *Onderwijs*: de focus binnen dit domein is gericht op een optimale doorstroom van leerlingen binnen de verschillende onderwijssoorten.
- *Wetenschap*: de focus binnen dit domein is gericht op het bevorderen van een onderzoeksklimaat dat uitnodigt tot goede wetenschapsbeoefening en tot het maken van verbindingen met internationale wetenschappelijke instellingen.
- *Cultuur*: de focus binnen dit domein is gericht op het bevorderen en ondersteunen van natievorming en op het bij elkaar brengen van de verschillende culturele identiteiten.
- *Sport*: de focus binnen dit domein is gericht op het realiseren van een breed aanbod van sportvoorzieningen en het vergroten van het besef van het belang van sport en bewegen binnen de samenleving.

Belangrijke kenmerken van de werkwijze zijn een integrale aanpak binnen en tussen de beleidsgebieden, de interactiviteit van het proces, een helder verloop van het proces, een flexibele uitvoering en de toewijzing van beleidsgebieden en -dossiers aan beleidsmedewerkers en samenwerking daarbinnen. De Beleidsorganisatie wordt ondermeer gevoed door de resultaten die door de sectoren worden gerealiseerd.

Samenhang met het beleid

In het Regeerprogramma 2010-2014 'Pa un Kòrsou soberano, solidario i sostenibel' is een groot aantal prioriteiten gesteld, die gedurende de regeerperiode extra aandacht zullen krijgen. Hieronder volgt dan ook welke activiteiten en hoe deze gedurende het dienstjaar 2013 zijn gerealiseerd of opgepakt.

Het streven van OWCS is een land te ontwikkelen dat berust op goed bestuur, met een hoog leef kwaliteit, duurzame sociaaleconomische ontwikkeling en onderwijs dat een ieder motiveert om het beste uit zichzelf te halen. Op grond hiervan zet OWCS zich in voor het waarborgen van voorzieningen, zodat alle inwoners van het land Curaçao gelijke mogelijkheden hebben om zich ten volle te ontwikkelen en uit te groeien tot een volwaardig persoon die vanuit zijn potentie constructief kan participeren en bijdragen aan de economische en algemeen maatschappelijke ontwikkeling van de gemeenschap. Een voorwaarde voor het ontwikkelen van het is interministeriële samenwerking. Het beleid vanuit OWCS moet aan het beleid van andere ministeries aansluiten.

Algemene en operationele doelstellingen voor de beleidsdomeinen Onderwijs

Op georganiseerde wijze en met vereende krachten samen met medewerkers, belanghebbenden en burgers zorgdragen voor optimale aansluiting, doorstroom naar vervolg opleiding, uitstroom naar de arbeidsmarkt en afdoende kwalitatief goed onderwijs voor het Funderend-, Speciaal-, Voortgezet-, S.B.O. en Hoger onderwijs.

Wetenschap

Krachtige ontwikkeling van de wetenschap door zorg te dragen voor lokale en internationale samenwerkingsverbanden met partners om het bestaande wetenschapsbeleid te stimuleren en fungeren als onderlegger voor het ontwikkelen van nationaal wetenschapsbeleid voor Curaçao.

Cultuur

Het vergroten van het culturele bewustzijn en van actieve culturele participatie, zodat alle Curaçaoënaars de mogelijkheid krijgen tot volwaardige participatie in de maatschappij. Er is een divers, uitgebreid en kwalitatief hoogwaardig aanbod aan cultuur dat een sterke aantrekkingskracht uitoefent op inwoners én bezoekers:

- met een groot aantal hoogwaardige voorzieningen op het gebied van cultuur.
- met een hoog percentage aan actieve (20%) en passieve (85%) participatie.
- met een duurzame, coherente samenleving, gebaseerd op wederzijds respect voor eigenheden van afzonderlijke groeperingen.
- verhogen van de kwaliteit van het aantal voorzieningen op het gebied van kunst en cultuur (cultuur educatie, dans, muziek, theater, musea, muziek, archeologie en antropologie).

Sport

Het verhogen van het besef van het belang van sport en beweging, gericht op het stimuleren van sporten, actieve en passieve participatie en bewegen onder de inwoners van het land Curaçao.

- vergroten van het besef van het belang van sport en lichamelijke beweging bij kinderen, jongeren en volwassenen van de gemeenschap.
- creëren van randvoorwaarden (faciliteiten, subsidie, structuur) gericht op het in stand houden, ontwikkelen en verbreiden van sport uitingen in de breedste zin van het woord.
- verhogen van de actieve sportparticipatie.
- verbeteren en uitbreiden van het sportaanbod.
- verhogen van het besef van het belang van sport en beweging.
- verhogen van het aantal adequate sportfaciliteiten.

Inspectie

De inspectie draagt zorg voor het waarborgen van onderwijskwaliteit, door een effectief ingericht systeem van toezicht en controle. Tevens is de Onderwijsinspectie belast met het uitvoeren van het toezicht op de naleving van de wettelijke regelingen en bepalingen gericht op de waarborging van de kwaliteit van het onderwijs. De Onderwijsinspectie is een onderdeel van het ministerie en ressorteert rechtstreeks onder de minister om de onafhankelijkheid van het toezicht te kunnen waarborgen. De inspectie maakt aan het begin van het jaar hun planning voor het inspecteren en zorgen dat dit uitgevoerd wordt. Drie belangrijke speerpunten voor de inspectie zijn geweest:

- Landsverordening Toezicht
- Handboekexamen
- Inspectierapport

De werkzaamheden om deze drie belangrijke instrumenten af te ronden zijn gestart en zullen in 2014 afgerond worden.

Expertisecentrum voor toetsen en examens

- Het expertisecentrum voor toetsen en examens (ETE) draagt zorg voor het ontwikkelen en deels afnemen van toetsen en examens.
- Het ontwikkelen, legitimeren en vaststellen van betrouwbare en valide toetsen en examens zodat leerlingen op een adequate manier getoetst worden op hun kennis.
- Verder is het streven van de Uitvoeringsorganisatie om een toenemend aantal toetsen en examens lokaal te ontwikkelen.
- De ETE maakt elk jaar hun activiteiten agenda waarin zij de te verwachten activiteiten van dat jaar aangeven. Via een maandelijkse nieuwsbrief wordt het veld telkens geïnformeerd over de komende activiteiten waaronder:
 - Constructie eindtoets Funderend Onderwijs
 - Constructie centraal examens
 - Screeningsactiviteiten AKB
 - Waarderen van buitenlandse diploma's
 - Maandelijkse personeelsoverleg
 - Publicatie van examenbladen
 - Afname van praktijkexamens VSBO
 - Drukken van centraal examens

Deze activiteiten hebben plaatsgevonden conform de planning.

Openbaar Onderwijs

Openbaar Onderwijs is belast met het beheer van de openbare scholen op Curaçao. Sinds december 2011 is een interim managementteam aangesteld en begin 2013 is een waarnemend Hoofd van Dienst aangewezen. In 2013 zal verder gewerkt worden aan de drie aandachtsgebieden uit het Plan van Aanpak in het kader van de reorganisatie van het Uitvoeringsteam Openbaar Onderwijs. De 3 aandachtspunten zijn:

- Kwaliteitsverbetering Onderwijs.
- Verbeteren Interne Organisatie.
- Betrouwbaar Financieel beleid.

Door de constante wisselingen binnen het ministerie en onduidelijke visie over het verzelfstandigen ja of nee is niet structureel gewerkt aan de 3 bovengenoemde verbeteringen. Per december 2013 is een nieuwe directeur benoemd die dit zal oppakken.

Sector Onderwijs en Wetenschap

De Sector O en W draagt zorgt voor onderwijs dat voldoet aan eisen van basiskwaliteit door het:

- creëren van randvoorwaarden zodat schoolbesturen de nodige vormen van onderwijsondersteuning rondom het onderwijs kunnen organiseren;
- verzorgen van een pakket aan voorzieningen; dat ondersteunend is aan het primaire onderwijsproces (transport, schoolmelk, veiligheid op scholen);
- toezien op het vasthouden, verbeteren van de kwaliteit van onderwijs in het land Curaçao en het stimuleren en adviseren van scholen bij het uitvoeren van hun onderwijs taak;
- vormgeven contouren van bezoldigingsstructuur en afstemming daarover met vakbonden.

De verschillende reguliere activiteiten die aangestuurd worden door de sector zijn uitgevoerd conform de planning:

- Subsidie aan schoolbesturen
- Subsidie aan de 7 stichtingen (Bibliotheek, Materiaalontwikkeling, Schoolondersteuning, onderhoud scholen, vakonderwijs)
- Handhaving van de Leerplicht
- Toekennen van schooltransport
- Schoolmelk

Sector Cultuur en Sport

- Creëren van randvoorwaarden voor het in stand houden, verbreden en verbreiden van cultuuruitingen.
- Creëren van randvoorwaarden waarbinnen een sluitend en kwalitatief hoogwaardig aanbod van educatie en vorming kan worden aangeboden.
- Voorzien in een sluitend aanbod van voor- en naschoolse educatie gericht op de optimale ontwikkeling van jeugd en jongeren.
- Het verhogen van de kwaliteit van het leven van volwassenen door kennis en vaardigheden voor werkgelegenheid en algemeen functioneren aan te vullen en ouders te ondersteunen in hun opvoedingstaken. Voorzieningen moeten gericht zijn op het bestrijden van mentale armoede, werkloosheid en het verbeteren van de algemene ontwikkeling.
- Het bevorderen van jongereneducatie waarin jongeren die geen beroepskwalificatie niveau 1 hebben, voldoende voorbereid worden om positief in de samenleving te kunnen participeren. Sociale Vormingsplicht geeft jongeren een tweede kans om zich verder te ontplooiën om een hoger beroeps- en

sociaal maatschappelijk niveau te behalen waardoor hun sociale redzaamheid versterkt wordt. Dit voorkomt dat jongeren in risicosituaties belanden zonder toekomstperspectieven.

De verschillende reguliere activiteiten die aangestuurd worden door de Sector zijn uitgevoerd conform de planning:

- Subsidie aan de 30 stichtingen (voorschoolse-educatie, naschoolse opvang, wijkontwikkeling, jongerenontwikkeling)
- Karnaval
- Seu
- Un Kanto pa Korsou
- Kruis van verdienste
- Dia di Bandera
- Uitreiking prijs Cola Debrot
- Straatnaamgeving

Beleidsorganisatie

Operationele doelstellingen gerealiseerd in 2013

Om zorg te dragen voor afdoende, kwalitatief goed onderwijs is er vanuit de Beleidsafdeling gewerkt aan de ontwikkeling en het aanbieden van uniforme kern- en tussendoelen, eindtermen voor de verschillende onderwijstypen per leerjaar (VSBO, SBO, HAVO en VWO).

- Eindtermen FO afgerond (de concepten zijn bij WJZ voor juridische toetsing)
- Eindtermen Bavo afgerond (de concepten zijn bij WJZ)
- Eindtermen VSBO/ AGO afgerond. Deze moeten gecontroleerd worden door de beleidsafdeling om aangeboden te worden.
- Eindtermen Havo en VWO afgerond. Deze moeten nog vastgesteld worden.

De Landsverordening Hoger Onderwijs is in concept klaar. In 2013 is een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van het ministerie, UOC en WJZ belast geweest met de laatste loodjes om in 2014 het concept af te ronden en voor reactie te presenteren aan het veld. Het primaire streven van het Curaçaose overheidsbeleid op het gebied van hoger onderwijs is derhalve het stimuleren van de eigen lokale opleidingen, met het oog op het bestrijden van de brain drain en het creëren van voldoende lokaal hoger kaderpersoneel, dat een bijdrage moet leveren aan de duurzame maatschappelijke ontwikkeling. Dit laatste is een vereiste dat door de UNESCO-leden, inclusief die van Curaçao, alom aangenomen is.

Onder opleidingen in het hoger onderwijs vallen alle bachelor- en master opleidingen. Hieraan kunnen postdoctorale opleidingen worden toegevoegd. Een opleiding tot Associate degree kan onderdeel vormen van een bacheloropleiding. Elk onderwijsinstituut is vrij om zelf haar onderwijsconcept, gekoppeld aan didactische werkvormen te kiezen. Doch moet verantwoord worden, zowel onderwijskundige, financieel als mede materieel.

- Er wordt door de Onderwijs Inspectie ook gewerkt aan een Landsverordening voor onderwijstoezicht. Deze Landsverordening regelt de manier waarop Inspectie de verschillende Onderwijsinstellingen gaat inspecteren. Een eerste concept is reeds afgerond.
- Verder is er gestart aan de ontwikkeling van beleid speciaal onderwijs, nationaal en onderwijs taalbeleid, cultuurbeleid en leerling-zorg beleid. Deze zullen in het jaar 2014 afgerond worden.

Het beleid special onderwijs omvat de ontwikkeling, inrichting en ondersteuning van het Speciaal Onderwijs. Vanuit de probleemstelling worden de doelstellingen geformuleerd, de te nemen maatregelen en actiepunten ten aanzien van zorg arrangementen in het SO en FO, de ontwikkeling van een expertise centrum en een onderzoekscentrum, een educatief trainingstraject, de financiering en wet- en regelgeving.

In het Nationaal en onderwijs taalbeleid komen onder andere de uitgangspunten voor de invulling van taalbeleid: in het bijzonder de maatschappelijke uitgangspunten en de voorstellen voor onderwijstaalbeleid die in de loop der tijd vooraf zijn gegaan, en de resultaten van de Miniconferentie onderwijs in april 2014. Met deze uitgangspunten in gedachten en rekening houdende met literatuuronderzoek, feitenonderzoek en inzichten op het gebied van taalbeleid en taalplanning, worden er voorstellen gedaan voor het taalbeleid van het 'nieuwe' land Curaçao. De beleidsvoorstellen worden uitgewerkt in voorstellen voor taalplanning. Het gaat om de consequenties voor de wet- en regelgeving, de structuur en werkwijze van het ministerie van OWCS en die van andere ministeries en gesubsidieerde overheidsinstituten of overheidsinstanties.

Het cultuurbeleid zal richting moeten geven aan de cultuurontwikkeling van het land Curaçao en tevens zal het beleid een voorstel bevatten voor het nationaal Cultuur Instituut. Cultuur is in het kader van het beleid:

- Een instrument en onmisbare bron voor een gebalanceerde ontwikkeling van kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen;
- Onontbeerlijk als economische stimulans in een (inter)nationaal verband;
- Vehikel voor concretisering van een sociaal maatschappelijk kader waarin respect, waardering, persoonlijke ontwikkeling, motivatie, inspiratie en uitdaging onmisbare elementen zijn.

De overheid heeft een voorwaardenscheppende en faciliterende rol in het beleid. Het doel hiervan is het bevorderen van een zelfstandige en volwaardige participatie in de Curaçaose samenleving, alsook het creëren van meer samenhang onder de verschillende bevolkingsgroepen. De nadruk zal liggen op het invoeren en waarborgen van hoogwaardige voorzieningen, zodat alle inwoners van Curaçao gelijke mogelijkheden hebben tot cultuureducatie. Een concept beleidsplan moet gereviseerd worden. Interne discussies over de aan te wijzen externe deskundige heeft er toe geleid dat dit nog niet is afgerond en verschoven is naar 2014.

Integrale Leerling zorgbeleid

Het streven is om te komen tot een adequaat zorgsysteem om leerlingen van 4 tot en met 18 jaar en daarop aansluitend ook die van 19 tot en met 24 jaar op te vangen en te remediëren zo dat elke leerling op basis van zijn talenten het maximaal mogelijke onderwijsresultaat behaalt met als ondergrens minimaal de van overheidswege vastgestelde startkwalificatie.

Met “integrale zorg voor de leerling” bedoelen wij alle hulp, activiteiten, ondersteuning, maatregelen en voorzieningen die de school, zowel intern als extern, biedt aan elke leerling om op school zijn/haar leer- en ontwikkelingsproces goed te laten verlopen dat het recht doet aan de potenties van de desbetreffende leerling en vooral ook bied aan die specifieke leerling die zonder extra zorg het van overheidswege aangeboden onderwijs niet probleemloos kan afronden. Dit proces is in november 2013 gestart en zal in 2014 verder uitgewerkt worden.

- Beleid voorschoolse educatie is ook in concept klaar maar moet nog aangeboden worden aan de minister.
- Het beleid naschoolse educatie is aangeboden aan de minister van OWCS wij zijn pending de reacties hier op.
- Uitvoeren van Gratis Onderwijs. Er zal beleid en wetgeving hiervoor ontwikkeld moeten worden. Dit zal in 2014 verder ontwikkeld worden.
- Het project leerlijnen is ook opgestart en er zijn leerlijnen op 4 educatiegebieden ontwikkelt per eind 2013. In 2014 zal dit project verder doorgang vinden.
- Het opzetten van een Managementinformatie systeem om voldoende data en informatie te genereren om beleid te kunnen ontwikkelen of het beleid aan te passen is in ontwikkeling.
- Het ontwikkelen, legitimeren en vaststellen van betrouwbare en valide toetsen en examens zodat leerlingen op een adequate manier getoetst worden op hun kennis heeft ook plaatgevonden.
- Er is een Erkenningprocedure in de maak dat vastgesteld moet worden door de minister. Het voorstel is nog niet aan de minister aangeboden.

Wetenschapsbeleid en technologische ontwikkeling

Het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport (OWCS) staat voor de uitdaging om wetenschap- en technologische innovatiebeleid te ontwikkelen en te implementeren. Het betreft een nieuw beleidsgebied. Door diverse omstandigheden (prioritering van wetenschap op de Beleidsagenda) is er nog geen doorstart gemaakt met de ontwikkeling van het nieuwe beleid. Toch zijn er wel stappen genomen die een belangrijke basis vormen voor de planning van het vervolgtraject.

In opdracht van de sectordirecteur Onderwijs en Wetenschap is een “Kader voor wetenschapsbeleid” opgesteld in 2012. Het ontwikkelde kader kent een vijftal elementen:

- strategische kennisgebieden;
- kennis vergaart, behouden en verspreiden;
- intellectueel kapitaal;
- middelen;
- structuur en transparantie.

Per element is de huidige stand van zaken in beeld gebracht en is een groeimodel geschetst voor de gewenste ontwikkelingen. Het kader dient als basis voor de ontwikkeling van Wetenschap-en Technologisch Innovatiebeleid.

Voorstel voor vervolgstappen

- Een formele “go ahead” met concrete afspraken over de wenselijke vervolgstappen van het Management Team (in overleg met de minister van OWCS)is geaccordeerd.

Opzetten van een definitieve klankbordgroep

- Opzetten van een definitieve klankbordgroep bestaande uit interne (ook overige ministeries, UNESCO en NWO) en externe stakeholders. Deze klankbordgroep heeft als taak om op basis van het opgestelde “Kader voor wetenschapsbeleid” vervolgstappen te definiëren. Het formuleren van wetgeving rondom wetenschap-en technologisch innovatiebeleid is ook een taak waar de klankbordgroep advies over uitbrengt. Inrichting van de klankbordgroep wordt via het Management Team geformaliseerd.

Accordering brief en voorstel NWO

- Accordering brief en voorstel klankbordgroep 2012 voor ondersteuning NWO.

Middelen beschikbaar stellen

- Beschikbaar stellen van middelen voor ondersteuning NWO en UNESCO. Exploratie van de mogelijkheden om jaarlijks een (meerjaren)begroting voor de uitvoering van wetenschaps-en technologische innovatiebeleid vast te stellen.

Samenwerking met de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA), andere universiteiten in de wereld en Ministerie van OWCS

- De samenwerking met de UNA en andere universiteiten in de wereld moet worden geformaliseerd. Daarnaast is een samenwerking met de overige ministeries belangrijk. De samenwerking met het ministerie van Economische Ontwikkeling is redelijk op poten gezet, maar er zijn geen formele afspraken gemaakt.

Samenwerkingsprotocol tekenen

- Het samenwerkingsprotocol op de beleidsterreinen onderwijs, cultuur, wetenschap en emancipatie tussen Curaçao en Nederland, dient te worden ondertekend. In dit samenwerkingsprotocol is ook Wetenschap opgenomen. De status van dit samenwerkingsprotocol is redelijk onbekend.

Initiëren en financieren van een lezingencyclus

- Als een eerste stimulans kan gewerkt worden aan initiëren en financieren van lezingencyclus. Dit kan in overleg met de UNA worden georganiseerd.

Samenwerking met UNESCO en UNDP

UNESCO en UNDP zijn bereid om versterking te bieden. Een samenwerking met deze partners moet nog wel worden geformaliseerd. Verder beschikken zowel UNDP en UNESCO over een schat aan kennis op het gebied van de ontwikkeling van wetenschap en technologisch innovatiebeleid.

Planning	
Activiteiten	Tijdpad (tentatief)
<i>Wenselijke richting MT plus goedkeuring vervolgstappen</i>	Augustus 2013
<i>Opzetten definitieve klankbordgroep</i>	Augustus 2013
<i>Accordering brief en voorstel NWO</i>	Augustus 2013
<i>Middelen beschikbaar stellen</i>	Augustus 2013
<i>Samenwerking met wetenschappelijke instituten</i>	September – december 2013
<i>Samenwerkingsprotocol tekenen</i>	September – december 2013

Binnen het ministerie is alleen de eerste stap in 2013 afgerond, de 5 volgende stappen zullen in 2014 opgepakt worden.

Voorgezet onderwijs: Opstarten van een Ambachtsschool

Voor wat betreft het voorgezet onderwijs is het een breed gedragen wens vanuit de Curaçaose gemeenschap om een gemoderniseerde “ambachtsschool” te herintroduceren. In 2013 is een eerste overleg belegd met verschillende vertegenwoordigers van organisaties en instituten die ambacht of “kursonan di fishi” uitvoeren. Het streven is om een platform op te richten die in nauw samenwerking met de schoolbesturen ambachtelijke opleidingen aanbieden aan leerlingen.

Thans is gestart met de aanpassing van een aantal sectoren (sector techniek) binnen het VSBO en SBO, zodat er meer praktijklessen worden gegeven.

Academy hotel

Het Academy hotel voorziet in een enorme behoefte. Leerlingen krijgen de kans op een volwaardige stage in een leerrijke omgeving. Dit komt ten goede van hun zelfbewustzijn en de voorbereiding op een toekomstige baan in de hospitality sector. Door het toenemende toerisme zal de vraag naar goed geschoold personeel alleen maar toenemen. Dit initiatief is in 2013 dan ook ondersteund via ontwikkelingsgelden. Er is een protocol ondertekend tussen Nederland en Curaçao, waarin het Curaçao voor 2014 zorg zal dragen voor de opvoering van een bedrag om het Academy Hotel regulier te blijven subsidiëren.

Het verder uitbouwen van contacten/netwerk via UNESCO

Het concreet aanbieden van die faciliteiten die leiden tot verbetering, verlichting en vooruitgang op het gebied van sport, onderwijs, cultuur maar vooral ook wetenschap. Daarbij moet vooral gebruik worden gemaakt van de

beschikbare kanalen en contacten wereldwijd. De UNESCO beschikt over een krachtig netwerk dat ingezet kan worden en ondersteunend is bij de uitbouw van de regionale contacten in zowel het Caribisch gebied als ook in Latijns Amerika, Europa en de rest van de wereld.

Er zijn zowel projecten als activiteiten die in samenwerking met UNESCO worden uitgevoerd. Voor 2014 zijn de voorbereidingen gestart voor een “ Handy craft award. Verder zijn er conferenties waaraan delegaties van Curaçao aan hebben meegedaan in 2013.

Sportontwikkeling

Het sportbeleid is geaccordeerd door de Raad van Ministers. Het sportbeleid geeft ook een overzicht van het Nationaal Sport Instituut. De voorbereidingen voor de uitvoering zijn gestart. Gedurende 2013 is de uitvoering van sport overgenomen door de minister van Algemene Zaken.

Instrumenten:

- Zorgdragen voor voldoende kwalitatief onderwijs via subsidie en bekostiging van bijzonder schoolbesturen en onderwijsinstellingen;
- Toezichtskader aanbieden ter optimalisering van inspectie en verhoging van de kwaliteit van het onderwijs is in ontwikkeling;
- Centrale toetsen en volgtoetsen voor elke leergroep zijn uitgevoerd;
- Subsidiering van instellingen die het beleid uitvoeren, die leermiddelen ontwikkelen en financiële ondersteuning geven aan studenten;
- Creëren van voorzieningen ter bevordering van de toegankelijkheid van het onderwijs, waaronder subsidie voor transport, kleding en materiaal;
- Controle, toezicht en bewaking van de bestedingen en uitvoering van het onderwijs beleid;
- Management informatie systeem, leerlingvolg en - zorg systemen die operationeel zijn.

Meetinstrumenten:

- Jaarlijkse Onderwijsrapportage.
- Jaarplan en - verslag van het ministerie.
- Management Informatie systeem.
- Data en informatie van de verschillende onderwijstypen.

17. Ministerie van Sociale Ontwikkeling Arbeid en Welzijn

Tot het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn behoren de volgende organisatorische eenheden:

- Minister van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn
- Kabinet Minister van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn
- Inspectie Arbeidszaken
- Secretaris Generaal Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn
- Ministeriële Staf
- Beleidsorganisatie Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn
- UO Regiokantoren
- Sociale Zorg
- Maatschappelijke Zorg
- Electra- en watersubsidie
- UO Uitvoeringsteam Arbeid
- UO Bureau Mediation
- UO Bedrijfsvoering Regiokantoren
- Sociale werkplaatsen
- Maatschappelijke Opbouw en Begeleiding
- Jeugdzorg
- Jeugdwerk
- Subsidie bijdragen Bejaardenoorde
- UO Uitvoeringsteam Familie, Jeugd en Sociale Ontwikkeling
- Sociale verzekeringen

Hieronder wordt het gevoerd beleid cijfermatig nader per economische categorie toegelicht

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – economische categorie.

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid & Welzijn	133.634.169	178.487.591	171.024.855	-6.357.380	-6.504.700	-6.504.700
4200 Beloning van Personeel	16.641.585	26.469.602	19.615.645			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	21.804.360	25.789.392	26.705.744			
4500 Afschrijving Vaste Activa	925.208	1.746.469	1.746.469			
4550 Interest						
4600 Subsidies	13.422.161	14.215.782	13.605.627			
4700 Sociale Zekerheid	59.608.445	77.820.800	74.503.193			
4650 Overdrachten	21.167.111	21.091.246	22.493.877			
4750 Andere Uitgaven						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	65.299	11.354.300	12.354.300			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies						
5400 Andere Inkomsten				-6.357.380	-6.504.700	-6.504.700
5909 Nonfinanciële Activa						
5929 Financiering (Inkomsten)						

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – hoofdfunctie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
17 Ministerie Sociale Ontwikkeling, Arbeid & Welzijn	133.634.169	178.487.591	171.024.855	-6.357.380	-6.504.700	-6.504.700
01 Bestuursorganen	440.960	578.805	770.403			
4200 Beloning van Personeel	264.534	285.039	270.163			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	176.426	293.766	500.240			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
60 Algemeen beheer SOAW	8.294.151	11.252.691	11.386.021	-30.000		
4200 Beloning van Personeel	5.162.726	5.941.107	6.017.642			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.589.059	3.715.289	3.693.584			
4500 Afschrijving Vaste Activa	507.662	952.195	952.195			
4650 Overdrachten	16.000		78.500			
4700 Sociale Zekerheid						
5400 Andere Inkomsten				-30.000		
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	18704	644100	644100			
61 Bijstandverlening	66.780.213	86.999.358	83.740.345	-2.410.272	-2.580.000	-2.580.000
4200 Beloning van Personeel	6.349.075	6.252.039	6.594.606			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.552.447	4.086.276	3.802.303			
4500 Afschrijving Vaste Activa	64.959	2.943	2.943			
4600 Subsidies	758.362	837.900	837.900			
4650 Overdrachten	425.424	931.000	931.000			
4700 Sociale Zekerheid	56.616.745	74.829.100	71.511.493			
5400 Andere Inkomsten				-2.410.272	-2.580.000	-2.580.000
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	13.201	60.100	60.100			
62 Werkgelegenheid	7.247.930	15.174.853	10.212.022	-3.917.108	-3.924.700	-3.924.700
4200 Beloning van Personeel	2.071.559	8.253.643	3.248.999			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	761.962	1.379.075	1.593.388			
4500 Afschrijving Vaste Activa	89.367	379.517	379.517			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	4.294.802	4.903.018	4.730.518			
4700 Sociale Zekerheid						
5400 Andere Inkomsten				-3.917.108	-3.924.700	-3.924.700
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	30.240	259.600	259.600			
63 Maatschap. Begeleid. en Advies	20.472.187	22.182.823	22.257.264			
4200 Beloning van Personeel	2.537.795	2.607.308	2.598.749			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	810.201	2.407.637	1.604.161			
4500 Afschrijving Vaste Activa	54.285	328.200	328.200			
4600 Subsidies	635.867	1.349.950	739.795			
4650 Overdrachten	16.430.885	15.257.228	16.753.859			
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	3.154	232.500	232.500			
65 Bejaardenoordn	14.709.939	13.273.200	15.861.109			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	14.709.939	13.273.200	14.861.109			
4650 Overdrachten						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			1.000.000			
66 Landsbemiddelaar	669.157	1.346.415	1.328.908			
4200 Beloning van Personeel	255.896	490.666	456.349			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	204.326	634.149	650.959			
4500 Afschrijving Vaste Activa	208.935	63.600	63.600			
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		158.000	158.000			
68 Ov.Soc.Voorz. Maatsch.Dnstverl	15.019.632	27.679.446	25.468.783			
4200 Beloning van Personeel	0	2.639.800	429.137			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa		20.014	20.014			
4600 Subsidies	12.027.932	12.027.932	12.027.932			
4700 Sociale Zekerheid	2.991.700	2.991.700	2.991.700			
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		10.000.000	10.000.000			

De belangrijkste beleidsvelden en daaronder ressorterende hoofdtaken van het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn zijn:

01 Bestuursorganen**60 Algemeen beheer Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn****Sociaal Ontwikkeling Beleid**

Het behartigen van sociale ontwikkelingsaangelegenheden.

Jeugd en Jongeren beleid

De zorg voor de juridische en beleidskaders betreffende het jeugd- en jongeren ontwikkeling.

Arbeidsparticipatie

De zorg voor de juridische en beleidskaders betreffende de nationale, internationale en regionale arbeidszaken en –verhoudingen, waaronder de relatie met de Internationale Arbeidsorganisatie.

Inspectie Arbeidszaken

De uitvoering van arbeids- en veiligheidsinspectie en de uitvoering van de juridische en beleidskaders betreffende de arbeidszaken.

61 Bijstandverlening

Sociale zorg

62 Werkgelegenheid**63 Maatschappelijke Begeleiding en Advies****64 Sociaal Cultureel Jeugd en Jongerenwerk**

De zorg voor de uitvoering van de juridische en beleidskaders betreffende het jeugd- en jongeren Ontwikkeling.

65 Bejaardenoorden**68 Overige Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening****Bezettingsgraad formatie per 31 december 2013:**

167 Fte

Conform het jaarplan 2013 stelde het Ministerie van SOAW zich de volgende doelen:

- *Stimuleren van arbeidsparticipatie van landskinderen ('80-20') onder doelgroepen, werkgevers en onderwijsinstanties. Intensivering beleid tussen interne en externe actoren op de arbeidsmarkt, meer overleg met de sectoren, ter verbetering van o.a. de planning van de matching tussen lokale menskracht, opleiding en economische kansen. Een belangrijk uitdaging is een zichtbare aanpak van jeugdwerkloosheid.*

Het is ten dele gelukt om deze doelstelling te halen. De 80-20 regeling is gereed en ligt ter 'second opinion' momenteel bij een juridisch adviseur. Verder is er stevig ingezet op een betere matching tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Een belangrijke indicator hiervoor is de oprichting van de zogenaamde vacaturebank, die in de tweede helft van 2013 actief is geworden. Met de vacaturebank heeft het Ministerie een belangrijk instrument in handen om lokale werkgelegenheid te stimuleren. De website die tevens verbonden is aan de vacaturebank maakt de drempel voor werkzoekenden en werkgevers lager. Aangezien de sector Arbeid ook de toetsing van

aanvragen voor werkvergunningen ter hand neemt, kan zij goed monitoren waar lokale arbeidskrachten nodig zijn. Via Kenniscentrum Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven zijn daarnaast verschillende leerwerktrajecten ingezet. Het project Rumbo pa Trabou levert eveneens lokale werkgelegenheid op. In het eerste kwartaal van 2014 zal een aantal nieuwe leerwerktrajecten ontworpen met het Ministerie van Economische Ontwikkeling, werkgevers en werknemers. Meer aandacht dient besteed te worden aan de werkgever, aangezien er weinig vacatures vanuit werkgeverszijde gemeld worden bij de Vacaturebank.

Het aspect jeugdwerkeloosheid is vooral aan bod gekomen in de leerwerktrajecten die door KBB aangeboden worden, en de nieuwe trajecten die ontworpen worden met MEO, werkgevers en werknemers. Verder wordt er op korte termijn gestart met een taskforce jeugdwerkeloosheid, het activiteitenplan is hiervoor al geschreven evenals een beoogd projectleider.

- *Realiseren van een interministerieel georiënteerd, perspectief scheppend Flankerend Beleid met enerzijds een sociaal vangnet en anderzijds 'slimme' preventie van ziekte/risicogedrag en innovatieve sociale dienstverlening. Familie- en wijkgerichte zorg zijn hierbij essentieel.*

Ten aanzien van deze doelstelling zijn belangrijke eerste stappen gezet. Het ministerie heeft in het voorjaar van 2013 het voorstel gedaan voor een Contourenplan Flankerend Beleid. In dit plan heeft het ministerie gedefinieerd wat onder flankerend beleid verstaan mag worden, en eveneens voor het ministerie zelf bepaald welke faciliteiten die 'in huis' worden aangeboden, bij kunnen dragen aan dit beleid. Uit dit voorstel, en de behandeling van de begroting 2014 in de Staten, kwam echter sterk naar voren dat Flankerend Beleid bij uitstek een overheidsbrede taak is. Daarom heeft het ministerie een voorstel gedaan voor een Interministeriële Werkgroep Flankerend Beleid. Deze werkgroep dient deels de activiteiten op te pakken die de zogenaamde Aanvullende AOV Commissie in het voorjaar van 2013 staakte. Daarnaast is er een besluit gevallen over de gedeeltelijke toepassing van de 'Gliding Scale'. Een integrale toepassing hiervan wordt onderzocht in de nog op te richten Interministeriële Werkgroep Flankerend Beleid. Verder liggen er voorstellen klaar voor wat betreft een inkomensafhankelijke subsidieregeling voor huurkosten, evenals een regeling voor water en electra. In het eerste kwartaal van 2014 zal hier eveneens een regeling voor de aanschaf van witgoed door onderstandtrekkers aan toegevoegd worden.

- *Stimuleren van wijkontwikkeling als multi-sectoraal welzijnsbeleid (overzichtelijk) geconcentreerd binnen een bepaald gebied. Hiermee kan gericht op de daar specifieke behoeften en omstandigheden worden ingegaan, als ook op de specifieke burgerparticipatie in de sociaal-economische ontwikkeling van de wijk.*

Het ministerie heeft gedeeltelijk vooruitgang bereikt voor wat betreft deze doelstelling. In 2013 is het personeel van de Kas di Bario's getraind op de thema's Klantgerichtheid en Wijkontwikkeling. In de tweede helft van 2013 zijn de banden aangehaald met acht sentro di bario's, in het eerste kwartaal van 2014 zal met hen MoU's ondertekend worden in het kader van een nauwe samenwerking. De relatie met de Sentro di Bario's bestaat in eerste instantie uit het fysiek opknappen van de gebouwen en terreinen, en in de tweede fase uit de professionalisering van bestuur en programma's. In het najaar van 2013 is eveneens een MoU getekend met de

UoC voor de oprichting van een zogenaamde Wijkacademy. Binnen deze Wijkacademy worden momenteel Buurtprofielen ontwikkeld evenals een Sociale Kaart. Tenslotte zijn er drie beleidsnota's aangeboden:

- Nota Wijkgerichte Aanpak
- Nota Pilot Kas di Bario Nobo

- Nota aanpak Sentro di Bario's

Op projectniveau zijn initiatieven ondersteund in de volgende richtingen:

- Arte den Bario
 - Kushina den Bario
 - Fishi den Bario
 - Muzik den Bario
- *De verschillende sociale conflicten dienen beter te worden aangewend, cq. benut. Effectiviteitsonderzoek toont dat activering van de eigen (familie-) kracht in conflicttransformaties, zoals restorative justice (o.a. bij delicten), een belangrijke sociale interventie is. Professionalisering van de dienstverlening op het gebied van huiselijk geweld is een urgente kwestie.*

Op dit vlak is nog veel vooruitgang te bereiken. Het Bureau Mediation werkt op dit moment nog niet optimaal. In 2013 is onderzoek gestart naar de wijze waarop Mediation een rol hoort te krijgen binnen SOAW. Een fusie met Bureau Landsbemiddelaar is hier eveneens aan bod gekomen. Vanuit het Centrum voor Gezin en Jeugd vindt er bemiddeling plaats maar een integratie van mediation heeft nog niet plaatsgevonden.

- *Het SOAW-subsidiebeleid dient per direct meer transparant te worden gereorganiseerd op basis van duidelijke prioriteitsstelling, resultaatgerichte afspraken, kritische 'evidence-based' eisen, verscherpt toezicht en evaluatie.*
Verbetering van het subsidiebeleid mag niet los staan van de verbetering van het fondsenbeleid in de naaste toekomst. Thans dreigen diverse NGO's geen subsidie van de AMFO te krijgen.

Er zijn forste stappen gemaakt in dit traject. In 2013 is er in eerste instantie een inventarisatie gemaakt van de bestaande subsidierelaties. Het gaat hier zowel om projecten van organisaties die regulier subsidie ontvangen, als nieuwe projecten die in 2013 opgestart zijn. Deze subsidierelaties zijn kritisch geëvalueerd en daar waar nodig aangepast. Daarnaast is er een Ministeriele werkgroep ingesteld, met aanvulling van SOAB expertise die zich buigt over nieuw subsidiebeleid.

Ten aanzien van voormalige AMFO projecten is er overheidsbreed een projectgroep ingesteld waarin SOAW participeert.

- *Ontwikkelen en realiseren van 'bottom-up input', beleidsrelevante dialogen met de verschillende doelgroepen (w.o. pensioenado's) en experts, diepgaand onderzoek van de knelpunten en oplossingsscenario's, zijn fundamenteel voor solide SOAW-beleidsadvies.*

In 2013 zijn de volgende beleidsrelevante dialogen georganiseerd:

- Seminar over de situatie van het kind in het kader van het Unicef Rapport hierover;
- Verschillende wijkdialogen over Sentro di Bario's en wijkbeleid;

- Dialoog over leerwerktrajecten met werkgevers en werknemers;
 - Vijf rondetafelgesprekken over migratievraagstukken;
 - Congres over de situatie van ongedocumenteerde kinderen op Curaçao;
-
- *Het bovengenoemde betekent voor de SOAW-organisatie meer samenwerking en synergie met interne en externe actoren, een omgevingsgerichte oriëntatie, interministeriele innovatietrajecten en meer beleidsvaardigheden in complexe en bij emotionele vraagstukken.*

Op intern vlak worden er op regelmatige basis overleggen georganiseerd met het personeel, zowel leidinggevend als uitvoeren. Interministerieel heeft het ministerie onder meer het voortouw genomen in het opstarten van een Beleidsdirecteurenoverleg en het interministerieel opstellen van bepaalde integrale thema's binnen de begroting.

18. Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur

Tot het ministerie van Gezondheid, Natuur en Milieu behoren de volgende organisatorische eenheden:

- Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur
- Kabinet Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur
- Raad voor de Volksgezondheid
- Secretaris Generaal Gezondheid, Milieu en Natuur
- Ministeriële Staf
- Beleidsorganisatie Gezondheid, Milieu en Natuur
- Inspectie Volksgezondheid
- UO Geneeskundige en Gezondheidszaken
- Volksgezondheid Instituut Curaçao
- Fundashon Kuido i Ambulance (Ambulance vervoer)
- Verpleeginrichting (Dr. Caprileskliniek)
- UO Veterinaire Zaken
- UO Agrarisch en Visserijbeheer
- UO Milieu en Natuur Beheer en bijbehorende overheid en non profit instellingen
- Subsidie bijdragen Milieu, Natuur

Voorts wijst de begroting middelen toe aan de functies

- Lijkbezorging
- Overige uitgaven Volksgezondheid

Visie

In het jaar 2025 is Curaçao een land dat berust op goed bestuur met een hoge leef- kwaliteit, duurzame sociaal economische ontwikkeling en onderwijs dat een ieder motiveert om het beste uit zichzelf te halen.

Missie

Het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) draagt zorg voor het bevorderen van de gezondheid van de bevolking en voor een gezond milieu, waarin mens, dier en natuur zich duurzaam kunnen ontwikkelen.

Het ministerie wil haar visie nastreven door:

1. Het initiëren, coördineren, afstemmen, uitvoeren en zorg dragen voor continuïteit van het Regeringsbeleid op het gebied van de volksgezondheid, milieu, natuur, veterinaire zaken, landbouw, veeteelt en visserij.
2. Het gevraagd en ongevraagd geven van kwalitatief hoogwaardig advies.

3. Wet- en regelgeving voor te bereiden, hierbij wordt rekening gehouden met internationale wet- en regelgeving.
4. Het uitvoeren van verplichtingen voortvloeiende uit verdragen en het nakomen van internationale afspraken.
5. Het informeren van de samenleving en het bevorderen van participatie in voorkomende gevallen.
6. Het ontwikkelen van duidelijke transparante uitvoeringsprocedures.
7. Het actief netwerken en deelnemen aan (inter)nationale activiteiten.
8. Het tijdig signaleren en onderkennen van relevante ontwikkelingen, dreigingen en risico's binnen de beleidsdomeinen.
9. Het verlenen van excellente diensten.
10. Het continu stimuleren van innovaties, trainingen en upgrading.
11. Het verrichten van inspectiediensten.
12. Het uitvoeren van onderzoek naar ziekte en zorg en naar gedrag en gezondheid.
13. Het ontwikkelen van een databank voor de informatisering van de zorg.

Formatie

Het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur kent per 31 december 2013 een bezetting van **340 personeelsleden**. Dit is exclusief de personeelsleden van de VIC (3), de FKA (53) en de SSO (13).

Nummer en naam functie

Functie	Organisatie-eenheden	Doel organisatie-eenheid
70 Algemeen beheer Gezondheid, Milieu en Natuur	Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur	Politiek-bestuurlijke aansturing Ministerie GMN
	Kabinet Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur	Bedrijfsvoering Minister GMN
	Raad voor de Volksgezondheid	Advies
	Secretaris Generaal Gezondheid, Milieu en Natuur	Ambtelijke aansturing Ministerie GMN
	Ministeriële Staf	Bedrijfsvoering GMN

	Inspectie Volksgezondheid	Inspectie
	Epidemiologie en Onderzoek	Epidemiologisch onderzoek besmettelijke ziektes
	Volksgezondheid Instituut Curaçao	Gezondheidsonderzoek
	Rampenbestrijding	Plannen, organiseren en uitvoeren
	Beleidsorganisatie Gezondheid, Milieu en Natuur	Beleidsontwikkeling Wet en Regelgeving Kader Ontwikkeling veranderingsproces
71 Preventie en Curatieve gezondheidszorg	UO Geneeskundige en Gezondheidszaken	Organisatie en uitvoering
	UO Veterinaire zaken	Organisatie en uitvoering Veterinaire Volksgezondheid, dierengezondheidszorg en dierenwelzijn
72 Ambulancevervoer	Subsidie bijdragen Ambulancevervoer	Transport
73 Verpleeginrichtingen		Verpleging
75 Agrarische Zaken en Visserij	UO Agrarisch en Visserijbeheer	Organisatie en uitvoering
76 Milieu en Natuurbeheer	UO Milieu en Natuur Beheer	Organisatie en uitvoering
	Subsidie bijdragen Milieu, Natuur	Beheer en controle
77 Lijkbezorging	Begraafplaatsen	Onderhoud
78 Overige uitgaven Gezondheid, Milieu en Natuur	Overige uitgaven Volksgezondheid	Beheer en controle

Hieronder wordt het gevoerd beleid cijfermatig nader per economische categorie toegelicht.

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – economische categorie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
18 Ministerie van Gezondheid, Milieu & Natuur	372.080.532	473.813.670	371.097.416	-42.665.892	-10.667.200	-14.843.503
4200 Beloning van Personeel	24.427.949	22.141.078	25.109.279			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	10.639.001	16.722.764	15.851.290			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.318.917	1.392.931	1.392.931			
4550 Interest						
4600 Subsidies		1.511.665	186			
4700 Sociale Zekerheid	221.051.368	220.783.300	220.783.300			
4650 Overdrachten	49.910.693	41.133.932	41.978.932			
4750 Andere Uitgaven						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	62.208.588	170.128.000	61.805.195			
4950 Financiering (Uitgaven)	2.524.016		4.176.303			
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies						
5400 Andere Inkomsten				-42.665.892	-10.667.200	-14.843.503
5909 Nonfinanciële Activa						
5929 Financiering (Inkomsten)						

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – hoofdfunctie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
18 Ministerie Gezondheid, Milieu & Natuur	372.080.532	473.813.670	371.097.416	-42.665.891	-10.667.200	-14.843.503
01 Bestuursorganen	432.846	352.885	461.699			
4200 Beloning van Personeel	272.409	274.514	278.028			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	153.341	78.371	175.571			
4500 Afschrijving Vaste Activa	4.672					
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	2.424		8.100			
26 Riolering en waterzuivering	28.699	33.104	33.952			
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	848		848			
4500 Afschrijving Vaste Activa	27.851	33.104	33.104			
4600 Subsidies						
70 Alg. beh. Gezondh. Mil. Natuur	6.593.220	6.883.361	6.781.587			
4200 Beloning van Personeel	4.380.108	3.919.914	4.290.205			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.137.375	2.892.515	2.415.450			
4500 Afschrijving Vaste Activa	70.977	70.746	70.746			
4600 Subsidies		186	186			
4700 Sociale Zekerheid						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	4.760		5.000			
71 Prev. en Curat. Gezondheidsz.	21.524.776	20.395.763	23.440.113	-1.264.275	-4.487.200	-4.511.699
4200 Beloning van Personeel	15.261.726	13.321.462	15.603.253	0	0	0
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	4.530.178	5.017.953	5.789.453			
4500 Afschrijving Vaste Activa	463.715	509.941	509.941			
5400 Andere Inkomsten				-1.264.276	-4.487.200	-4.511.699
4600 Subsidies		210.872				
4650 Overdrachten	1.080.995	1.015.535	1.088.935			
4700 Sociale Zekerheid						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	163.663	320.000	424.032			
4950 Financiering (Uitgaven)	24.499		24.499			
72 Ambulancevervoer	414.695	2.164.659	1.864.659	-300.000	-3.980.000	-3.980.000
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		1.803.874	1.503.874			
4500 Afschrijving Vaste Activa	414.695	360.785	360.785			
4650 Overdrachten						
4750 Andere Uitgaven						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-300.000	-3.980.000	-3.980.000
5929 Financiering (Inkomsten)						

73 Verpleeginrichtingen	76.908	94.320	94.320			
4200 Beloning van Personeel		14.320	14.320			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	76.908	80.000	80.000			
75 Agrar. Zaken, Jacht, Visserij	5.715.296	8.828.634	10.870.014	-2.538.360	-2.200.000	-2.200.000
4200 Beloning van Personeel	2.538.200	2.939.204	2.881.970			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.857.018	3.296.606	3.960.827			
4500 Afschrijving Vaste Activa	132.994	53.475	53.475			
4600 Subsidies		1.300.607				
4650 Overdrachten		730.742	260.742			
4700 Sociale Zekerheid						
5400 Andere Inkomsten				-2.538.360	-2.200.000	-2.200.000
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	187.084	508.000	3.713.000			
76 Milieubeheer	39.644.657	36.589.101	34.870.570	-1.240		
4200 Beloning van Personeel	1.677.952	1.671.664	1.795.311			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	640.201	3.501.445	1.873.267			
4500 Afschrijving Vaste Activa	199.013	348.032	348.032			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	37.043.934	31.067.960	30.765.960			
4700 Sociale Zekerheid						
4750 Andere Uitgaven						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-1.240		
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	83.557		88.000			
77 Lijkbezorging	7.632	52.000	52.000			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	7.632	52.000	52.000			
78 Ov. Uitg. Gezondh. Mil.Natuur	297.641.803	398.419.843	292.628.502	-38.562.016		-4.151.804
4200 Beloning van Personeel	297.554		246.192			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	235.500					
4500 Afschrijving Vaste Activa	5.000	16.848	16.848			
4650 Overdrachten	11.785.764	8.319.695	9.863.295			
4700 Sociale Zekerheid	221.051.368	220.783.300	220.783.300			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-38.562.016		-4.151.804
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	61.767.100	169.300.000	57.567.063			
4950 Financiering (Uitgaven)	2.499.517		4.151.804			

Samenhang met beleid

De relatie tussen het regeerprogramma met het beleid binnen het ministerie GMN (samenhang met het beleid) wordt als volgt toegelicht.

Het strategisch beleid (Regeerprogramma)

1. Gelijke kansen voor een ieder binnen de samenleving van Pais Korsou
2. Een betere balans tussen financieel-economische ontwikkeling en sociaal-culturele ontwikkeling, met nadruk op goed onderwijs, gezondheidszorg, gezonde leefomgeving, veiligheid en sociale zorg.
3. Nation building
4. Duurzaam economisch herstel en investeringen
5. Bevorderen van goed bestuur
6. Verantwoord en behoedzaam "begrotings" beleid en uitvoering
7. Ministerie overstijgend beleid
8. Efficiëntie en Effectiviteit

Ter uitvoering van het strategisch beleid zijn de navolgende beleidsplannen ontwikkeld en is wetgeving voorbereid. Ook zijn beleidsactiviteiten uitgevoerd:

Ad 1. Gelijke kansen voor een ieder binnen de samenleving van Pais Korsou

- Basis Ziektekosten Verzekering (1 publieke ziektekostenverzekering ter beheersing van de kostenontwikkeling)
- Reparatie wetgeving BzV (Ter correctie van de financiële nadruk in de BzV wetgeving)
- Coördinatie/monitoring uitvoering gewijzigde landsverordening basisverzekering (monitoring van de Uitvoering door de Uitvoeringsorgaan)

Ad 2. Een betere balans tussen financieel-economische ontwikkeling en sociaal-culturele ontwikkeling, met nadruk op goed onderwijs, gezondheidszorg, gezonde leefomgeving, veiligheid en sociale zorg

- Basis Ziektekosten Verzekering (instrumenteel in bevorderen toegankelijkheid en beheersbaarheid van de kosten met betrekking tot de ziektekosten)
- Beleidsnota Primary Health Care Bandabou (Versterking eerstelijnszorg)
- Preventie beleid (Awareness verhogen/op termijn kostenverlaging door gezondere leefstijl)
- Beleidskaders zorggebied Sector G&GZ en gesubsidieerde zorg (maatwerk aanpak in inkoop gesubsidieerde zorg)

Ad 3. Nation building

- Preventie beleid (een gezonde samenleving)

Ad 4. Duurzaam economisch herstel en investeringen en verhogen van de kwaliteit van leven

- Kwaliteit Laboratoria ISO 15189 (kwaliteitsverhoging)
- Health Accounts en Jeugdgezondheidszorg (inzicht in kostenontwikkeling met toegevoegde waarde voor kostenbeheersing)
- Invasieve soorten (Beheersing bedreigingen in flora, fauna en onderwater- wereld Pais Korsou)
- Grondwaterwetgeving (beheersing grondwater aspecten)
- Voorbereidingen Lidmaatschap OIE (kwaliteitseisen V.Z)
- Masterplan Varkensteelt (Ontwikkelen nieuwe economische activiteiten)
- Instelling beschermde visserijgebieden (Beheersing ontwikkelingen onderwaterwereld/bevorderen economische activiteiten)

- Focal Point IAC Curaçao (Beheersing ontwikkelingen onderwaterwereld)
- Fytosanitair Beleidsplan (Beheersing ongewenste introductie/import van ongewenste ziektekiemen/micro organismen)

Ad 5. Bevorderen van goed bestuur

- Het bevorderen van economisch gerichte activiteiten van de agrarische en visserijsector voor (ontwikkelen/stimuleren van nieuwe economische activiteiten/voedselzelfvoorziening)
- Bevordering van de productie en afzet van landbouw- en veeteeltproducten voor (ontwikkelen/stimuleren van nieuwe economische activiteiten/voedselzelfvoorziening)

Ad 6. Verantwoord en behoedzaam “begrotings” beleid en uitvoering

- Scan AVBZ instellingen (efficiency en effectiviteitsslag).
- Analyse Financieel Overzicht Laboratoria Curaçao (efficiency en effectiviteitsslag)
- Tarieven paramedici (versterking eerstelijnszorg)
- Vaststelling beleid, opstellen van PvE zorginstellingen en toekennen subsidie aan gesubsidieerde instellingen (efficiency en effectiviteitsslag)
- Beleidsnota Tactisch Beleid Agrarische-, Visserij-, Natuur- en landschapsbeheer (uitvoeringskaders UO AVB/UO MNB)
- Beleidsnotitie 2013 Inkoop Sector LMN (uitvoeringskader dienstverlening inzake fok- en teelprogramma's voor ras- en gewassenverbetering)

Ad 7. Ministerie overstijgend beleid

- Beleidskader integraal gezondheidsbeleid (interministeriële samenwerking ter beheersing van sociale vraagstukken)
- Deskundigheidsbevordering met METEO op het gebied van watermanagement (beheersing vraagstukken watermanagement)
- Uitvoering van internationale verdragen (beheersing sociale en milieu/natuur vraagstukken)
- Milieuwetgeving (juridische kader voor de beheersing van milieu en gezondheidsvraagstukken)
- Agrarische gronden (beleidskaders voor ontwikkeling van nieuwe economische activiteiten)
- Hydro Klimatologische dataverwerking METEO/GMN (watermanagement);
- Regionale Samenwerking
- Voorstel Ramsar nominatie Klein Curaçao (uitvoering internationale verdragen/beheersing milieu/natuur/flora/fauna/onderwater wereld vraagstukken)
- Gezamenlijk EEZ beheer (Economische activiteiten)
- Monitoringprogramma zeeschildpadden IAC (Internationale samenwerking);
- CITES (Internationale samenwerking)
- SPAW (wetenschappelijk onderzoek/internationale samenwerking);

- Ramsar (regional initiative)
- MPA/NFZ (internationale samenwerking)

Ad 8. Efficiëntie en Effectiviteit

- Beleidskader Beroepen in de Gezondheidszorg (BIG) wetgeving (Kwaliteitsnormen)
- Dammen (advisering inzake watermanagement)
- LvO grondslag Milieubeheer (Beleidskaders voor juridische aspecten)
- Masterplan varkensteelt (Nieuwe economische activiteiten)

Het algemeen beleid vertaald naar de beleidsvelden Gezondheid, LMN (Landbouw Milieu en Natuur) en Inspectie

Beleidsveld Gezondheid:

1. Het bevorderen van de gezondheid van de bevolking en ziektepreventie
2. Het bevorderen van de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de gezondheidszorg
3. Het bevorderen van veterinaire volksgezondheid, diergezondheid en het dierenwelzijn

Beleidsveld Landbouw Milieu en Natuur:

4. Het ontwikkelen, diversifiëren en veiligstellen van de agrarische en visserij- sector en het bevorderen van het beheer en de bescherming van het milieu en de natuur

Beleidsveld Inspectie:

5. Beschermen van de volksgezondheid, milieu en natuur door het effectief en efficiënt handhaven van de wettelijke regelingen op deze gebieden

Onderstaand volgt een uiteenzetting van de operationele doelstelling, instrumenten, actoren, kosten en risico's die samenhangen met de bovenstaande algemene doelstellingen.

Beleidsveld Gezondheid:

Ad. 1 Het bevorderen van de gezondheid van de bevolking en ziektepreventie

Ter bevordering van de gezondheid van de bevolking en ziekte preventie hebben de afdelingen van de UO GG&GZ zich als volgt ingezet.

De afdeling Epidemiologisch Onderzoek bewaakt op systematische wijze de gezondheidstoestand van de bevolking. Ook legt het zich toe op het vroegtijdig signaleren van afwijkingen hiervan in de vorm van ziekten en andere determinanten.

Om dit te bereiken onderscheidt de afdeling 2 operationele doelstellingen.

Te weten: 1) optimalisatie en actualisatie van de verzameling en 2) verwerking van basisindicatoren van gezondheid en de samenwerking met derde relevante instanties.

Ten aanzien van de eerste operationele doelstelling heeft de afdeling de volgende instrumenten ingezet: registratie en actualisatie van mortaliteitsgegevens met tevens inzicht in sterfteoorzaken; registratie van het vóórkomen van belangrijke aandoeningen; het opzetten en realiseren van onderzoeken; het op periodieke basis en daarnaast ook in gevallen van specifieke verzoeken aanleveren van informatie omtrent de gezondheidstoestand van de bevolking.

Ten aanzien van de tweede operationele doelstelling heeft de afdeling de volgende instrumenten ingezet: bijdragen aan de introductie van International Health Regulations (IHR), dat op sectorniveau wordt

gecoördineerd conform de nieuwe structuur van het land Curaçao en waarbij ook andere afdelingen de bijdragen leveren op de andere gebieden waarop IHR betrekking heeft en de samenwerking met andere afdelingen en relevante instanties.

De afdeling Zorg Inkoop legt zich toe op de uitvoering van subsidie verordeningen ten aanzien van producten voor de zorg, landbouw en milieu. Om dit te bereiken onderscheidt de afdeling één operationele doelstelling, namelijk het inkopen van zorg, landbouw en milieu producten.

Om dit doel te bereiken heeft de afdeling Zorg Inkoop de volgende instrumenten ingezet: het opstellen van programma van eisen (PvE's); het onderhandelen met de subsidie vragers over het door het ministerie GMN in te kopen product (kwaliteit en kwantiteit) en het afsluiten van zorgcontracten. Er vindt periodieke toezicht plaats op de uitvoering van de zorgcontracten op basis van de subsidieverordening.

De afdeling Technische hygiënische zorg is belast met het toezicht en handhaving van openbare hygiëne. De volgende instrumenten zijn hiervoor ingezet: keuringen en de afgifte van vergunningen aan personen en instanties/bedrijven die zich op het werkgebied van Technisch Hygiënische zorg bevinden dan wel willen introduceren; periodieke controles bij bedrijven en instanties (supermarkten, restaurants, snackbars); advisering naar instanties toe inzake door hen aan te vragen vergunningen en het afgeven van vergunningen voor openbare activiteiten; klachtbehandeling; het verzorgen van cursussen en trainingen voor bedrijven/instanties op gebied van voedsel hygiëne; de afgifte van vergunningen voor in- door- en uitvoer van lijken; controle schepen en afgifte van ontrattingscertificaten en ongedierte bestrijding.

De afdeling Besmettelijke Ziekten is belast met het terugdringen van besmettelijke ziekten en voorkomen van de uitbraak van epidemieën. Om deze taken uit te voeren onderscheidt de afdeling twee operationele doelstellingen. Te weten preventie, bestrijding van optreden en verspreiding van besmettelijke ziekten in de bevolking. De volgende instrumenten zijn ingezet om preventie uit te voeren: voorlichting, communicatie en vaccinatie programma's.

De volgende instrumenten zijn ingezet om bestrijding van optreden en verspreiden van besmettelijke ziekten in de bevolking te voorkomen: controle op en advies inzake de prostituees; controle op bron en contact opsporing; voorlichting; communicatie en vaccinatie programma's.

De afdeling Jeugd Gezondheidszorg is belast met de vroegtijdige onderkenning van potentiële risico's en het bevorderen van de gezondheid van 0 – 18 jarigen. Om deze taken uit te voeren kent de afdeling een operationele doelstelling, te weten conform het zorgpakket Curaçao, bieden van periodiek geneeskundige en periodiek verpleegkundige zorg aan de verschillende doelgroepen in de leeftijd tussen 0 en 18 jaar op Curaçao. De volgende instrumenten zijn ingezet om de operationele doelstelling te realiseren: preventie trajecten en projecten zoals het elektronisch cliënten dossier; uitvoering van internationale richtlijnen en verdragen zoals onder andere Rechten van het Kind, Nederlandse voorschriften jegens jeugdgezondheid (zorgpakket en diens kwaliteit) en vaccinaties programma's conform WHO richtlijnen. Andere activiteiten die hebben plaatsgevonden zijn de Neonatale Gehoorscreening voor pasgeborenen en opvoedingshulp en ondersteuning aan ouders.

Op het gebied van rampenbestrijding heeft het ministerie GMN in 2013 zich middels de ESF trainingen voorbereid op de hulp bij grootschalige incidenten en rampen en de rol en taak van de geneeskundige hulpverleningsketen in deze. De navolgende instrumenten zijn ingezet in deze voorbereiding: periodieke oefeningen en het onderhouden van contacten met internationale instanties op gebied van geneeskundige hulpverlening bij rampen.

Ad. 2 Het bevorderen van de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de gezondheidszorg

De Beleidsorganisatie van het ministerie GMN draagt zorg voor de totstandkoming van de beleids- en juridische kaders inzake de volksgezondheid, gezondheidszorg, milieu, natuur, gezondheid van dieren, het epidemiologisch onderzoek en het onderzoek inzake de lokale gezondheidssystemen en voorzieningen. Daarmee is ingespeeld op het strategisch doel "Het bevorderen van de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de gezondheidszorg". Ter uitwerking van dit strategische doel wordt continu aan de navolgende operationele doelstellingen gewerkt: het ontwikkelen en coördineren van beleid en wetgeving welke de uitvoeringskaders opleveren voor de UO GG&GZ; het ontwikkelen en coördineren van beleid en wetgeving ter waarborging van de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de gezondheidszorg en het ontwikkelen van een Preventie beleid.

In 2013 zijn ter realisatie van bovenstaande operationele doelstellingen de navolgende instrumenten ingezet: de geprioriteerde gezondheidshervormingstrajecten; de afrondende besluitvorming inzake de locatie van Nos Hospital Otrabanda en het realiseren van de financieringsmodaliteit voor de bouw van het ziekenhuis; de onderhandelingen met de apotheekehouders inzake de normkosten; de opstart van beleidsinspanningen ter inrichting van de laboratoriumzorg, de onderhandelingen met de para medici (NBG) en de beleidsmatige vormgeving van de primary health concept.

Op wetgevingsgebied heeft de beleidsinspanning geresulteerd in het voorstel tot de reparatiewetgeving Basis Verzekering Ziektekosten en in een gereviseerde milieu- wetgeving. December 2013 bevonden deze voorstellen zich in advies of besluitvormingsfase bij zowel de minister GMN, de RvA, als de SER of RvA.

Ad. 3 Het bevorderen van: de veterinaire volksgezondheid, diergezondheid en het dierenwelzijn

De Beleidsorganisatie van het ministerie GMN en de UO VZ dragen zorg voor het bevorderen van de diergezondheidszorg, dierenwelzijn en de veterinaire gezondheid. Daarvoor zijn de navolgende operationele doelstellingen opgesteld: het uitvoeren van het voedselveiligheidsbeleid voor producten van dierlijke oorsprong en het uitvoeren van het dierenwelzijnsbeleid en educatie. In 2013 is ter uitvoering hiervan gestart met een moderniseringstraject. Met dit traject is een aanvang gemaakt met het aanpassen van de thans gehanteerde normen en hedendaagse kwaliteitsnormen en eisen. Dit houdt onder meer in het aansluiten bij toonaangevende internationale organisaties en onderhoud van slacht en stal- faciliteiten.

Ter uitvoering van het operationele doelstelling “dierenwelzijn” is door de beleidsorganisatie, beleid ontwikkeld en vertaald in “Programma van Eisen”. In 2013 heeft dit geresulteerd in de gunning van subsidies aan Parke Tropical en de Dierenbescherming.

Ook op het niveau van wet- en regelgeving blijkt dat er revisie nodig is ter waarborging van de diergezondheid en de veterinaire gezondheid. Hiervoor is een fytosanitair beleid nodig. In 2013 is een aanvang gemaakt met het opstellen van een beleidsplan. Het streven is om in 2014 een concept beleidsplan aan de minister GMN aan te bieden ter besluitvorming en behandeling in de Staten.

Ad. 4 Beleidsveld Landbouw Milieu en Natuur:

Het ontwikkelen, diversifiëren en veiligstellen van de agrarische en visserijsector door Sector UO AVB en het bevorderen van het beheer en de bescherming van het milieu en de natuur door UO MNB.

De Beleidsorganisatie van het ministerie GMN draagt zorg voor de beleidskaders die het mogelijk moeten maken dat de UO AVB en de UO MNB behorende tot de Sector LMN, zich op de volgende operationele doelen kunnen richten: het ontwikkelen, diversifiëren en veiligstellen van de agrarische - en de visserijsector en het bevorderen van het beheer en de bescherming van het milieu en natuur volgens internationaal vastgestelde normen.

De UO AVB heeft in 2013 diverse instrumenten ingezet om bovenstaande operationele doelen te realiseren. Zo is bijvoorbeeld sector breed ingezet op de stimulering van de coöperatieve gedachtegang en de ontwikkeling van agro en visserij als nieuwe economische sectoren. Dit laatste gebeurt door middel van “duurzame agro/visserij”, preventieve en curatieve plantengezondheid en “voedselzelfvoorziening”. Bij de volgende concrete activiteiten werden/worden deze instrumenten zichtbaar: het bieden van een BAVpol

opleiding aan de BAP; adviseren van particulieren bij het opstarten van eigen agro - of visserij activiteiten; het moderniseren van de onderliggende wet- en regelgeving die relevant zijn bij de afgifte van vergunningen van toepassing bij verkoop en/of verhuur van een kwekerij en/of fokkerij ter verbetering van het ras en de teelt. Ten aanzien van de visserij zijn Fish Attracting Devices (FAD's) geplaatst en is onderhoud gepleegd aan steigers en aanlegplaatsen.

De UO MNB heeft in 2013 diverse instrumenten ingezet om bovenstaande operationele doelen te realiseren. Te denken valt aan de reguliere taken behorende bij de uitvoering van het milieu- en natuurbesluit en bij het terugdringen van verontreiniging in openbare en natuurgebieden. Deze taken omvatten onder andere het strandbeheer, onderhoud van dammen en de afgifte van vergunningen. Naast deze reguliere taken is in 2013 ook inhoud gegeven aan het internationale Ramsar Verdrag door op het eiland een beschermd Ramsargebied aan te merken. In het verlengde hiervan is ook een aanvang gemaakt met de uitwerking van het "man and Biosphere Verdrag". Dit wordt in 2014 verder uitgewerkt en geïmplementeerd. Ten slotte zijn er inspanningen verricht om de onderhavige wetgeving van de negatieve lijst te krijgen. Het streven is om in 2014 de wetgeving te hebben gemoderniseerd en geoperationaliseerd.

Beleidsveld Inspectie:

Risico/bedreigingen en uitdagingen in de uitvoering van de operationele doelstellingen.

In de uitvoering van de operationele doelstellingen het afgelopen jaar is het ministerie GMN blootgesteld aan uiteenlopende uitdagingen. De financiële situatie van het land (waaronder structurele financiële tekorten in de sociale zekerheids- en ziekenfondsen) en de noodzaak om in 2013 maatregelen te treffen vormen de basis van deze uitdagingen. Aangezien een aanzienlijk deel van deze maatregelen betrekking heeft op de sector gezondheid en het uitblijven van deze maatregelen direct effect heeft op de Landsbegroting, wordt het ministerie GMN aangeduid als een begrotingsrisico. Als gevolg hiervan hebben zowel de interne bedrijfsvoering (sector gezondheid en LMN) als de beleidsmatige aspecten van de gezondheidszorg (kwaliteit, toegankelijkheid en financiële beheersbaarheid van de ziekenhuiszorg, huisartsenzorg) voor grote uitdagingen gestaan. Het ministerie GMN heeft (intern) uit zo min mogelijk middelen het maximale aan output geproduceerd (de strategische en operationele doelstellingen), terwijl het grootste risico zich buiten het ministerie heeft gemanifesteerd, namelijk bij de groeiende zorgconsumptie en bij de verzekerde zorg (rapport zorgrekeningen 2008-2011). Deze uitdagingen hebben begin 2013 geresulteerd in de volgende keuzes/prioriteiten:

1. Invoering BZV (inkomsten genererende en uitgaven minimaliserende maatregel)
2. Locatie bouw ziekenhuis en starten met de constructie (duurzame investering in ziekenhuiszorg)
3. Herstart van het ministerie GMN (interne bedrijfsvoering)

Onderstaand volgt een korte toelichting van deze keuzes. In deze toelichting wordt steeds stilgestaan bij het (1) beleidsdoel van de maatregel, (2) bedreigingen en risico's, en (3) de getroffen mitigerende maatregelen.

Deze maatregel is in 2012 voorbereid en heeft als belangrijk doel de verschillende ziektefondsen te verenigen tot één aansprakenpakket tegen een betaalbare premie voor de hele bevolking. Na een moeizame voorbereiding van deze landsverordening lag aan het begin van 2013 een wetsvoorstel op tafel, waarin niet alle ziektefondsen zijn opgenomen (kleinere deelname aan de BVZ), een versoerd aansprakenpakket en een premie die niet door de zwakkeren in de samenleving gedragen kan worden. Hierdoor dreigde een sociaaleconomisch onverantwoorde situatie te

ontstaan waardoor het land verder in een crisis zou kunnen geraken. Als mitigerende maatregel hierop heeft de minister GMN een reparatiewettraject aangekondigd waarin onder andere bepaalde verrichtingen - melkverstrekkingen, tandheelkundige zorg en verstrekkingen jegens bril voor de 60 plusser - in het aansprakenpakket zijn geplaatst.

Ad2. Locatie bouw ziekenhuis en starten met de constructie (duurzame investering in ziekenhuiszorg)

Naast het feit dat het huidige gebouw van het ziekenhuis haar tijd heeft gehad (150 jaar), moet de ziekenhuiszorg (welke nu door Sehos, Advent en Taams wordt verleend) in het nieuwe gebouw zoveel mogelijk voldoen aan de moderne (kwaliteit) eisen. Daartoe is aan het begin 2013 een kwaliteitsbijeenkomst georganiseerd, waarin de diverse specialismen van de 3 zorgverleners geparticipeerd hebben. Na het aanwijzen van de locatie, dreigden diverse particulieren met eigendomsrecht op terreinen waarop er gebouwd moest worden. Deze zijn grotendeels langs een juridische weg opgelost. Het jaar 2013 is afgesloten met een "Ground breaking", waarna de bouw in 2014 is gestart.

Een ander uitdaging is geweest het komen tot een financieringsmodaliteit. Hiervoor is overgegaan tot het aangaan van een lening. Besloten is de lening aan te gaan bij Nederlandse "leverancier". Dit omwille van de rendabelere leningsvoorwaarden.

Ad3. Herstart van het ministerie GMN (interne bedrijfsvoering)

In 2013 is gebleken dat de bovenstaande keuzes (Ad1. en Ad2.) zowel de aandacht van de politiek bestuurlijke eindverantwoordelijke als die van het ministerie GMN dusdanig hebben bezet dat de aandacht voor het optimaliseren van de interne bedrijfsvoering dreigde te verslappen. Als gevolg van het bovenstaande dreigde de politieke aansturing van het ministerie op een afstand te geraken van de ambtelijke top. Mede als reactie hierop en op diverse andere lopende trajecten buiten het ministerie (zoals de SOAB trajecten ter verhoging van de efficiency en effectiviteit van het ambtelijk apparaat, resultaten onderzoek Transparency International, 2012) ontstond er bij het managementteam van het ministerie een steeds groeiende behoefte en/of besef om het accent in handelen te verschuiven naar versterking van de interne bedrijfsvoering. De nadruk in deze is gelegd op acties ter versterking van de wisselwerking tussen beleid en (begrotings)beheer van het ministerie. Dit laatste heeft geresulteerd in het van start gaan van een optimaliseringstraject, waarbij de beleidsorganisatie in samenspraak/samenwerking met de SOAB een cultuur veranderingstraject heeft opgestart (managen van de cultuurombuiging om te geraken tot de werk attitude zoals in het Businessplan omschreven), een traject werkmethodeken heeft opgezet (inventariseren van werkprocessen, werk- procedures, handboeken) en

deskundigheidsbevorderingen ter bestendiging van de werkmethodeken (Prince 2 projectmanagementcursussen en diverse functie- gerichte specialistische cursussen/opleidingen/workshop).

19. Ministerie van Financiën

Tot het Ministerie van Financiën behoren de volgende organisatorische eenheden:

- Minister van Financiën
- Kabinet Minister van Financiën
- Secretaris-generaal Financiën
- Ministeriële Staf
- Beleidsorganisatie Financiën
- Sector Financiën Beleid en Begrotingszaken
- Stichting OAB
- Douane
- Sector Fiscale Zaken
- Nieuwe Belastingorganisatie Curaçao
- Geldleningen
- Onvoorziene Uitgaven
- Meldpunt Ongebruikelijke Transacties
- Overige Uitgaven Financiën/Dekkingsmiddelen

Missie

Het bevorderen van een doeltreffend en evenwichtig financieel-, fiscaal-, douane- en MOT-beleid, het bevorderen van een verantwoorde, doelmatige en rechtmatige verwerving en besteding van de overheidsmiddelen en het bewaken van de budgettaire aangelegenheden.

Hieronder wordt het gevoerd beleid cijfermatig nader per economische categorie toegelicht.

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – economische categorie

Ministerie - Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
19 Ministerie van Financiën	188.671.224	194.012.259	226.845.415	-1.647.141.788	-1.766.606.400	-1.777.624.971
4200 Beloning van Personeel	47.490.108	51.577.039	50.373.763			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	33.181.997	26.728.941	33.196.926			
4500 Afschrijving Vaste Activa	7.072.060	5.842.954	7.989.382			
4550 Interest	52.940.799	52.397.100	52.940.799			
4600 Subsidies	14.040.773	13.082.800	14.040.773			
4700 Sociale Zekerheid						
4650 Overdrachten	1.630.910	7.167.875	1.630.910			
4750 Andere Uitgaven		13.000.000	12.500.000			
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	9.516.417	24.215.550	30.875.691			
4950 Financiering (Uitgaven)	22.798.160		23.297.171			
5100 Belastingen				-1.423.422.836	-1.423.856.900	-1.426.056.900
5200 Sociale Voorzieningen					-2.300.000	
5300 Schenkingen & Subsidies						
5400 Andere Inkomsten				-111.800.799	-70.004.000	-98.936.171
5909 Nonfinanciële Activa				-44.624.003	-41.145.523	-41.145.523
5929 Financiering (Inkomsten)				-67.294.150	-229.299.977	-211.486.377

Werkelijke uitgaven en Inkomsten Gewone en Kapitaaldienst – hoofdfunctie

Beleidsdeel Ministerie-Functie	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)	Rekening	Begroting (BO)	Begroting (BA)
19 Financien	188.671.224	194.012.259	226.845.415	-1.647.141.788	-1.766.606.400	-1.777.624.971
01 Bestuursorganen	2.005.635	1.725.875	2.974.212			
4200 Beloning van Personeel	466.436	274.514	435.013			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	839.289	451.361	839.289			
4650 Overdrachten	699.910	1.000.000	699.910			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			1.000.000			
90 Algemeen beheer Financiën	39.492.581	29.796.770	47.134.480	-7.161.136	-2.880.600	-14.568.941
4200 Beloning van Personeel	7.748.174	9.503.022	8.019.680			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	15.152.023	13.442.818	15.152.023			
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.772.608	2.395.953	2.772.608			
4550 Interest	247.070		247.070			
5400 Andere Inkomsten				-7.161.136	-2.880.600	-14.568.941
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	6.884.365	4.454.977	14.254.758			
4950 Financiering (Uitgaven)	6.688.341		6.688.341			
91 Belastingen	86.134.155	66.532.572	100.096.045	-1.448.921.646	-1.432.759.900	-1.451.792.921
4200 Beloning van Personeel	36.653.802	39.773.892	38.253.452			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	13.487.871	11.003.306	13.502.800			
4500 Afschrijving Vaste Activa	3.495.641	2.672.574	4.404.372			
4550 Interest	125.006		125.006			
4600 Subsidies	14.040.773	13.082.800	14.040.773			
4700 Sociale Zekerheid						
4750 Andere Uitgaven						
5100 Belastingen				-1.423.422.836	-1.423.856.900	-1.426.056.900
5400 Andere Inkomsten				-25.498.810	-8.903.000	-25.736.021
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	2.632.052	0	13.571.621			
4950 Financiering (Uitgaven)	15.699.010		16.198.021			
5929 Financiering (Inkomsten)						
93 Geldleningen	52.568.723	52.397.100	52.568.723	-70.410.111	-229.299.977	-211.486.377
4550 Interest	52.568.723	52.397.100	52.568.723			
5400 Andere Inkomsten				-3.115.961		
5929 Financiering (Inkomsten)				-67.294.150	-229.299.977	-211.486.377
95 Algemene Uitgaven en Inkomsten	740.790	19.293.388	2.511.830	-120.229.338	-101.530.423	-99.230.423
4200 Beloning van Personeel		-15.000.000				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		1.000.000				
4500 Afschrijving Vaste Activa	740.790	702.815	740.790			
4750 Andere Uitgaven		13.000.000				
5200 Sociale Voorzieningen					-2.300.000	
5400 Andere Inkomsten				-75.605.335	-58.084.900	-58.084.900
5909 Nonfinanciële Activa				-44.624.003	-41.145.523	-41.145.523
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		19.590.573	1.771.040			
98 Ov. Financ. Alg. Dekkingsmidd.	7.729.340	24.266.554	21.560.125	-419.557	-135.500	-546.309
4200 Beloning van Personeel	2.621.696	17.025.611	3.665.618			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.702.814	831.456	3.702.814			
4500 Afschrijving Vaste Activa	63.021	71.612	71.612			
4650 Overdrachten	931.000	6.167.875	931.000			
4700 Sociale Zekerheid						
4750 Andere Uitgaven			12.500.000			
5400 Andere Inkomsten				-419.557	-135.500	-546.309
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	0	170.000	278.272			
4950 Financiering (Uitgaven)	410.809		410.809			

Beleidsvelden

De belangrijkste beleidsvelden en daaronder ressorterende functies van het Ministerie van Financiën zijn:

Functie 01 Bestuursorganen

Functie 90 Algemeen Beheer Financiën

Het ontwikkelen van financieel beleid;

De bewaking van budgettaire aangelegenheden, en controle op de besteding van overheidsmiddelen.

Functie 91 Belastingen

Het ontwikkelen van fiscaal beleid (nationaal en internationaal), wetgeving en toezicht, effectieve en doelmatige uitvoering van de fiscale en douane aangelegenheden.

Functie 93 Geldleningen**Functie 95 Algemene Uitgaven en Inkomsten****Functie 98 Overige Financiële en Algemene Dekkingsmiddelen**

Het ontwikkelen van beleid(nationaal en internationaal) op het gebied van geld-, krediet- en bankwezen, effectieve en doelmatige uitvoering van markt gevoelige aangelegenheden.

Functie 01 Bestuursorganen

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de Minister. De Minister van Financiën is bestuursverantwoordelijk voor de financiële, fiscale, monetaire en energie

aangelegenheden. Een uiteenzetting van het behaalde resultaat op de voornoemde beleidsterreinen is te vinden onder de hiernavolgende functies.

Functie 90 Algemeen beheer Financiën – Beleidsveld: Financieel beleid, beheer en uitvoering

De schuldovername door Nederland is per 10 oktober 2010 voltooid. De schuldsanering heeft gezorgd voor een aanzienlijke verbetering van de situatie in de overheidsfinanciën. De schuldpositie van een land is houdbaar, indien de schuldverplichtingen kunnen worden voldaan zonder ingrijpende begrotingsaanpassingen. Omdat het bereiken van een structureel evenwichtige begroting en een houdbare schuldpositie tijd vergen, moet rekening gehouden worden met een convergentietraject naar een duurzaam financieel-economische situatie.

Financiële normen

Ter voorkoming van een toekomstige onhoudbare schuldpositie zijn begrotingsnormen verankerd in de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten. De wettelijke verankering van begrotingsnormen maakt het begrotingsbeleid transparanter en bevordert het vertrouwen in de overheid.

De financiële normen zijn:

- een sluitende Gewone dienst. Dat wil zeggen dat de Gewone dienst in evenwicht moet zijn dan wel dat de lopende ontvangsten en uitgaven gelijk moeten zijn;
- op de Kapitaaldienst een tekort toelaatbaar is. Dit houdt in dat ter financiering van kapitaaluitgaven geleend mag worden, mits dit past binnen de rentelastnorm én de Gewone dienst in evenwicht blijft.
- de rentelastnorm. De rentelastnorm houdt in dat de totale rentelasten in een dienstjaar niet meer mogen bedragen dan het bedrag dat overeenkomt met 5% van de gemiddeld in drie voorafgaande jaren gerealiseerde inkomsten.

Een belangrijk aspect om dit te bewerkstelligen is uiteraard het bevorderen van budgetdiscipline en toezicht op de naleving hiervan. Hiertoe dienen de vigerende regels ter versterking van de budgetdiscipline strikt te worden nageleefd en dienen alle beleidsaangelegenheden op hun financiële en budgettaire implicaties getoetst te worden alvorens daarover besluitvorming plaatsvindt. Daarnaast is het College financieel toezicht ingesteld krachtens de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten ingesteld. Het College is belast met het toezicht op de financiële normen.

Het financieel beheer dient een geordende uitvoering van de begroting in overeenstemming met de financiële normen te ondersteunen. Verbeteringen in het financieel beheer zijn dan ook daar op gericht. De begroting moet in overeenstemming zijn met bedoelde normen. Afwijkingen in de uitvoering van de begroting moeten worden voorkomen en moeten anders tijdig worden gesignaleerd. De rapportagestructuur is daaraan ondersteunend. *Naleving* van de financiële normen vereist daarom een strikte toepassing van de regels betreffende budgetdiscipline.

Verder is met Nederland overeengekomen, mits er aan de financiële normen voldaan wordt, dat zij standaard zal inschrijven op schuldemissies door de Curaçaose overheid. Omdat dit tegen, voor de Nederlandse Staat, gangbare rentepercentages zal geschieden, betekent dit een structurele verlichting van de rentelasten.

Beheersen overheidsfinanciën

De Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten regelt het financieel toezicht op Curaçao. Krachtens artikel 33 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten zal in 2015 worden geëvalueerd of en, zo ja, met ingang van welk tijdstip een of meer bepalingen in voormelde wetstekst blijvend niet meer van toepassing zijn op Curaçao. Een onafhankelijk evaluatiecommissie oordeelt de mate waarin structureel voldaan wordt aan de financiële normen voor de begroting en de kwaliteit van het financieel beheer.

Om het financieel beheer objectief te toetsen wordt gebruik gemaakt van een internationaal erkend normenkader voor financieel beheer, te weten: het *Performance Measurement Framework* van de werkgroep *Public Expenditure and Financial Accountability* (het PEFA-framework, resp. PEFA). Dat rapport geeft een nulmeting weer van 29 indicatoren met de bijbehorende scores.

In 2013 is met de nodige aandacht uitvoering gegeven aan het verbeteringplan, opgesteld aan de hand van het "Rapport van Bevindingen PEFA inventarisatie financieel beheer Curaçao" van het College financieel toezicht. Conform bepaald in artikel 19 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten is per kwartaal gerapporteerd over de voortgang. Het voornemen is om de Staten meer te betrekken bij dit onderwerp, voornamelijk voor wat betreft de verantwoordingsfase van de begrotingscyclus. Tevens zullen in 2014 in afstemming met het College financieel toezicht bepaalde indicatoren als prioriteit aangewezen worden. Teneinde het gebruik van het meetinstrument beter te begrijpen en gezamenlijk de verschillende onderdelen van het PEFA-framework te discussiëren, is in 2013 wederom geparticipeerd aan de Financieel beheerdagen onder auspiciën van het College financieel toezicht.

Met betrekking tot de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de administratieve processen van de overheid, en tevens toezichthouder met betrekking tot het naleven van de comptabele wetgeving, is door de Sector Financieel Beleid en Begrotingsbeheer, de afdeling Administratieve Organisatie en Interne Controle (AO/IC), o.a. de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Processen beschrijven (6x);
- Controle op de te handhaven procedures (7x);
- Controle op overige financiële informatie (10x);
- Bijzondere onderzoeken (10x);
- Controle personeelsbestand (1x).

De algemene conclusie is dat er ruimte is voor verbetering in het overheidsapparaat bij het toepassen van de vigerende wet- en regelgeving.

In het kader van het versterken/verbeteren van het financieel beheer zijn, in samenwerking met de Rijksacademie voor Financiën, Economie en Bedrijfsvoering van het ministerie van Financiën Nederland, het opleidingsprogramma voortgezet. De volgende opleidingen werden overheid breed aangeboden in 2013:

- Analyse Jaarrekening (AJ, (18 plekken)); 1 uitvoering in september;
- Basis accountantscontrole (BAC, (18 plekken)); 2 uitvoeringen, in april en oktober;
- Begroting en Beleid Curaçao (BBC, (18 plekken)); 3 uitvoeringen, in april, juni en oktober;
- Management- en Bestuursrapportage Curaçao (MBC, 16 plekken)); 2 uitvoeringen in november;
- Presenteren van Management- en Bestuursrapportage Curaçao (PMBC, (8 plekken)); 2 uitvoeringen in juni;
- Toegepast Risico Management Curaçao (TRMC, (18 plekken)); 2 uitvoeringen in oktober.

Het opleidingsprogramma zal in 2014 voortgezet worden maar met de nodige aanpassingen na evaluatie.

Voorts in het kader van permanente educatie hebben 4 medewerkers van de afdeling Administratieve Organisatie en Interne Controle de cursus Certified Internal Auditor (CIA) online gevolgd. Deze cursus heeft 6 maanden geduurd en werd verzorgd door de George Mason University te Virginia in de Verenigde Staten. Drie van de medewerkers hebben de cursus met succes afgerond en zullen in 2014 het examen afleggen om hun diploma te behalen. In de tweede helft van 2014 zullen de overige medewerkers de cursus CIA volgen.

Daarnaast hebben twee medewerkers van AO/IC een stage gevolgd in Nederland, bij de Auditdienst Rijk in Den Haag, en de concerndienst van de Gemeente Rotterdam. De stageduur was 6 weken en betrof de onderwerpen:

- IT audit
- Financial audit
- Operational audit

In 2014 zal de Afdeling AO/IC haar werkzaamheden gaan intensiveren en ondersteuning verlenen waar dat nodig en gewenst is bij de betrokken ministeries.

Project Optimalisatie Functioneren Overheidsapparaat

In het kader van het structureel verduurzamen van de overheidsfinanciën was ook in 2013 het project Optimalisatie Functioneren Overheidsapparaat (OFO) gestart. Het voornemen is om over de periode 2013-2016 de volgende structurele besparingen te realiseren:

Personeelskosten: ANG 50 mln.

Materiële kosten: ANG 50 mln.

Subsidies: ANG 30 mln.

Voor wat betreft de personeelskosten is het beleid gericht op het enerzijds realiseren van een kleinere en slagvaardiger overheidsapparaat en anderzijds de groei van de personeelslasten te temperen. De uitstroom wegens pensionering en door afloop van contracten heeft hieraan bijgedragen. De Regering heeft opdracht gegeven aan de Stichting overheidsaccounts bureau (SOAB) in samenwerking met het ministerie van Financiën, om naar procedures te kijken en met aanbevelingen te komen voor alternatieven om zo naar een kleinere slagvaardige overheid te kunnen groeien. Vooral reductie van overhead en minder bureaucratie, met meer aandacht voor klantgerichtheid zullen de aandacht krijgen. Naast uitstroom middels natuurlijk verloop, is een vacaturestop gehanteerd; waarbij er een voorbehoud is voor kritische en urgente functies. Tevens zijn in 2013 gesprekken gestart met de vakbonden om de arbeidsvoorwaarden aan te passen. Het ministerie van Financiën zat voor de werkgroep die de voorstellen heeft voorbereid en is ook vertegenwoordigd in de arbeidsvoorwaardenoverleg. Deze zullen in 2014 afgerond worden.

In 2013, als onderdeel van het OFO-traject, is een werkgroep gestart met de voorbereidingen voor het realiseren van een centrale huisvesting voor het overheidsapparaat. Met een centrale huisvesting zal bespaard kunnen worden op de huisvestingskosten; huurkosten, energiekosten etc. De verwachting is ook dat meer synergie, ook op het beleidsvlak, tussen de ministeries gerealiseerd kan worden. Hiernaast is ook beleid in uitvoering dat de structurele beperking van de materiële uitgaven bevordert, zoals aanpassing regeling reis- en verblijfkosten, beperking budgetten voor consultancy, opzegging van lopende niet langer voor de dienst noodzakelijke contracten.

Betreffende subsidies is de verwachting besparingen te realiseren door o.a. heroverweging van het subsidiebeleid, waar door samenwerking/samenvoeging van instellingen ook de nodige synergievoordelen behaald kunnen worden, zonder dat dit afbreuk hoeft te doen aan de kwaliteit van de dienstverlening. Op de sector onderwijs, zijnde één van de risicovolle aandachtsvelden, heeft de werkgroep Onderwijssubsidies rapport uitgebracht ter zake voorstellen voor te realiseren besparingen. Het traject van bestuurlijke besluitvorming betreffende de implementatie is gaande.

Ter zake de overheidsvennootschappen en -instellingen heeft een werkgroep, samengesteld uit het ministerie van Financiën en de SOAB, een inventarisatie verricht van de (beheers)overeenkomsten en af te leveren diensten, teneinde de financiële relaties beter in kaart te brengen en zodoende tevens eventuele risico's voor de begroting te mitigeren. Een aanvang is gemaakt met de instellingen Selikor N.V., N.V. ABC Busbedrijf Curaçao, Stichting ARBO Consult (ARBO), Stichting Overheids Belastingaccountantsbureau (SBAB) en

Stichting Fundashon Kas Popular (FKP). Het beslisdocument hieromtrent zal in 2014 aangeboden worden voor besluitvorming.

Begrotingskamer

Voorts is, uitgaande van een Statenmotie, een wetsontwerp voorbereid voor een nieuw college van Staat: de Begrotingskamer. Deze kamer wordt belast met het financiële toezicht en het over de overheidsfinanciën in brede zin adviseren aan de Regering en aan de Staten.

Eerder genoemd wetsontwerp regelt het financiële toezicht in de eigen wetgeving. De begrotingsautoriteit blijft bij de Staten en de Minister van Financiën. De Staten blijven krachtens dat ontwerp het financiële toezicht uitoefenen. De begrotingskamer ondersteunt de Staten hierin, daarnaast ondersteunt zij ook de Regering in het voeren van gezonde overheidsfinanciën. De Begrotingskamer heeft hierbij een signalerende en adviserende rol. De advisering gebeurt in eerste instantie richting de Regering en pas als dit niet het gewenste resultaat oplevert wordt de Staten geadviseerd. Het wetsontwerp zal in 2014 in procedure worden gebracht.

Transparante overheidsfinanciën

Voor het jaar 2013 lag de prioriteit op het inzicht in de vraag, of de begroting en het toezicht op financiële risico's zorgvuldig tot stand is gekomen.

Het gaat hierbij onder meer om de indeling die in de begroting gebruikt wordt voor de formulering, uitvoering en verantwoording over de financiële middelen. De begroting dient een compleet en inzichtelijk beeld te bevatten van de financiële ramingen, de beleidsvoornemens en de resultaten van de afgelopen jaren. De mate van transparantie van de overheid richting de burger hangt onder meer af van de informatieverstrekking en of deze informatie over begrotingsvoornemens en overheidsprestaties makkelijk toegankelijk is voor het publiek of in ieder geval voor relevante doelgroepen.

De volledigheid en transparantie van de begroting worden getoetst aan de hand van vijf indicatoren. Deze indicatoren zijn:

1. Begrotingsindeling
2. Volledigheid van informatie in begrotingstoelichting
3. Opbrengsten en kostenstromen buiten de begroting
 - a. Hoogte van kosten buiten de begroting
 - b. Beschikbare informatie over externe geldstromen
4. Inzicht in financiële risico's Zelfstandige bestuursorganen, stichtingen en overheidsvennootschappen
5. Publieke toegang tot financiële begrotingsinformatie

Het voornemen is dat, met het verder consolideren van de bovenstaande processen, de meerjarenbegrotingen in de toekomst, meer accuraat dan nu het geval is, inzicht zullen verschaffen in de meerjarige financiële consequenties van beleidskeuzen. De opstelling van realistische meerjarenramingen is een groeiprocés welke continu wordt versterkt.

Voor wat betreft 2013 wordt in het kader van de inzicht in de begroting en toezicht op de uitvoering ook verwezen naar de voortgang in de implementatie van de Verantwoorde Beleidsbegroting en de reguliere aanbidding van rapportages; zie verder het paragraaf *Verbetering financieel beheer*.

Ter zake de verantwoording dient de jaarrekening jaarlijks te worden opgesteld en dient volledige informatie te bevatten over opbrengsten, kosten, bezittingen en schulden. De tijdige opmaak van de jaarrekening is in dit geheel een prioriteit zodat ook tijdige verantwoording kan worden afgelegd over de besteedde middelen en de resultaten van het gevoerde beleid.

In 2013 is de jaarrekening over het jaar 2012, conform de comptabiliteitsvoorschriften en de voorgenomen tijdsplanning, tijdig opgemaakt. Bij de jaarrekening 2012 was ook het jaarverslag opgemaakt. Het jaarverslag geeft een uiteenzetting in hoeverre de beleidsvoornemens gerealiseerd zijn. Bij het jaarverslag 2012, onder coördinatie van het ministerie van Financiën, was het voor het eerst dat de verschillende ministeries direct betrokken waren bij de samenstelling. De opmaak van het jaarverslag is een groeiend proces, welke met de tijd verder geïnstitutionaliseerd zal geraken.

Het streven is om vanaf 2014 de gecontroleerde jaarrekeningen binnen de gestelde termijn beschikbaar te stellen aan het publiek als ook de auditrapporten daarover. Dit zal eveneens via de website van de overheid publiciteit genieten.

In het kader van de transparante overheidsfinanciën is ook te vermelden de in 2012 geïntroduceerde en in 2013 verder geïnstitutionaliseerde Verantwoorde Beleidsbegroting. Met de verantwoorde beleidsbegroting wordt getracht een beter inzicht te verschaffen in de beleidsvoornemens en de cijfers; middels o.a. verschil te brengen in programmakosten en apparaatskosten. Op basis van de opgedane ervaringen is de formaat van de verantwoorde beleidsbegroting aangepast. Zie verder de paragraaf *Verbetering financieel beheer*.

Corporate governance code

Corporate governance of deugdelijk openbaar bestuur in relatie tot overheidsvennootschappen en stichtingen is van groot belang aangezien een significant deel van de eilandelijke economie is ondergebracht in deze vennootschappen en stichtingen. De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de relatie tussen de overheid en vennootschappen en stichtingen heeft derhalve een belangrijk effect op de economie, zoals werkgelegenheid, toerisme, economische groei maar ook de voorziening van basisbehoeften zoals water en elektriciteit, openbaar vervoer, zorg en onderwijs. De reikwijdte, de naleving en het toezicht op corporate governance vormt daarmee een belangrijke indicator binnen het deelgebied extern toezicht en controle.

In 2013 zijn in dit kader door de Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (SBTNO) 90 adviezen uitgebracht met de volgende grondslagen:

Artikel 8: werving en selectieprocedure en profielschets

Artikel 9 en 10: benoemingen en ontslag bestuurders

Artikel 5: dividendbeleid

Artikel 4: overeenkomst van opdracht, statutenwijziging, vergoeding commissarissen

De advieswerkzaamheden zijn beperkt tot het verstrekken van gevraagde adviezen aangaande benoemingen en ontslagen van bestuurders van overheidsentiteiten. Voor wat betreft dividend is slechts een advies uitgebracht.

Wegens prioritisering heeft de Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten nog geen informatie en ondersteuning kunnen verlenen voor bekendmaking en implementatie van de Verordening en de Code. Wel is een bijdrage geleverd aan een Masterclass Corporate Governance en de dag van het Commissariaat 2013.

Aanwijzing: advies College financieel toezicht

Het College financieel toezicht is belast met het toezicht op de financiële normen. Die ziet erop toe, dat tijdens de gehele begrotingscyclus in overeenstemming met de financiële normen wordt gehandeld. Dat toezicht houdt geen inhoudelijke toets van de begroting in. Het College financieel toezicht is te beschouwen als een aangereikte instrument in het kader van toezicht op de naleving van de financiële normen.

In 2012 heeft het College financieel toezicht de Raad van Ministers van het Koninkrijk geadviseerd een aanwijzing aan Curaçao te geven om de begroting in overeenstemming te brengen met de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten. Curaçao is tegen deze aanwijzing in beroep gegaan.

Deze aanwijzing bestond uit 6 onderdelen:

1. Het compenseren van tekorten uit 2010 en 2011 met overschotten op de begroting van verdere jaren;
2. Er kan pas worden uitgegaan van besparingen als deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd;
3. Er moeten maatregelen genomen worden om de oplopende tekorten adequaat op te vangen;
4. De regie op de uitvoering van voorgenomen maatregelen moet versterkt worden;
5. Er mag niet worden geleend zolang geen meerjarig evenwicht op de begroting is bereikt; en tenslotte
6. Er is een vacaturestop afgekondigd.

In 2013 was het beleid erop gericht het begrotingstekort structureel weg te werken door enerzijds inkomstenverhogende en anderzijds uitgavenverlagende maatregelen te implementeren. Het resultaat in 2013 was dan ook dat door het doortastende optreden van de regering de aanwijzing voor 4 van de 6 onderdelen weer van tafel was. Aan het eind van 2013 gold de aanwijzing nog op 2 onderdelen. Dit is allereerst de vacaturestop, waarbij er een voorbehoud is voor kritische en urgente functies. Over de tweede, het compenseren van de tekorten uit voorgaande jaren, zijn afspraken gemaakt.

In 2013 zijn de reguliere overleggen tussen het College financieel toezicht en het ministerie van Financiën voortgezet. Reacties van de regering en/of het ministerie van Financiën op adviezen van het College financieel toezicht vonden plaats binnen de afgesproken termijnen.

Verbetering financieel beheer

Betreffende het financieel beheer zijn in 2013 ontwikkelingen geweest op de volgende aspecten:

Verantwoord begroting

Eind 2012 is het project “Verantwoorde Beleidsbegroting” opgestart. In het jaar 2013 bij de voorbereiding van de Ontwerpbegroting 2014 heeft de ontwikkeling van de meerjarenbegroting, alsook van outputbegrotingen, verdere aandacht gekregen. Het betreft een groeiproces. In dit verband zijn reeds de afgelopen jaren per ministerie beleidsvelden geïdentificeerd en zijn de hoofdtaken van het ministerie daaraan opgehangen. Deze fungeren hier als beleidsdoelstellingen. Deze nieuwe manier van begroten heeft zijn aanvang gevonden in de begroting voor het dienstjaar 2014. Dit is een ingrijpend groeiproces en zal daarom in fasen geïmplementeerd worden.

De Verantwoorde Beleidsbegroting is een belangrijk instrument in het beheersen van de overheidsfinanciën, daar het de efficiënte allocatie van de schaarse algemene middelen bevordert, onder andere door een scherpere prioriteitenstelling. Het schept namelijk duidelijkheid in het beleid casu quo de beleidsprioriteiten en de bestedingen alsook inspanningen op de afzonderlijke terreinen en producten.

Nadat bovenstaande processen zijn geconsolideerd, zullen de meerjarenbegrotingen in de toekomst, meer dan nu dat het geval is, inzicht moeten verschaffen in de meerjarige financiële consequenties van beslissingen, zodat incidentele en structurele elementen kunnen worden onderscheiden en uitgelicht.

Opschoning van de debiteuren en crediteuren bestanden

In de jaar 2013 is ook verder gewerkt aan het opschonen van de debiteuren en crediteuren bestanden, waarbij daarmee een verdere kwaliteitsslag is gemaakt.

Rapportages

Maandelijks worden de Staten in kennis gesteld over de actuele ontwikkelingen van de baten/inkomsten en de lasten/uitgaven evenals in die van de balanspositie van de Landsoverheid Curaçao in het beschouwde dienstjaar en – indien nog van toepassing - de verdere financiële afwikkeling van het vorige dienstjaar. Dit geschiedt in de zgn. Financiële Management Rapportage (FMR). Ieder kwartaal worden de Staten geïnformeerd aangaande de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het voorgenomen beleid van/door de regering alsook wordt de voortgang van de voorgenomen Maatregelen en Verbeteringen van het Financieel Beheer uiteengezet. Dit geschiedt in afzonderlijke paragrafen, bekend als de zgn. Uitvoeringsrapportage en wordt opgenomen in de FMR.

Voorafgaand toezicht door de Minister van Financiën

In 2013 is het voorafgaand toezicht door de Minister van Financiën geflexibiliseerd. Dit betekent concreet dat de bedragen waarover alleen mag worden beschikt nadat de Minister van Financiën daartoe toestemming heeft verleend hoger zijn dan ANG 7.500. Daarnaast heeft de Minister van Financiën de Sector Directeur Financieel Beleid en Begrotingsbeheer aangewezen om namens hem toestemming te verlenen voor het aangaan van verplichting tot een bedrag van ANG 30.000.

Afwijking van de beheersbegroting:

Het nieuwe Land Curaçao hanteert de manier van afhandeling van begrotingswijzigingen, dat een gedeelte van de bevoegdheid van de betreffende minister gedelegeerd is aan de betreffende ambtelijke verantwoordelijke (wijziging middels model B) voor de accordering van begrotingswijzigingen. Hierdoor is een zekere mate van versnelling in het proces tot het aangaan van verplichtingen c.q. het verrichten van de betreffende betalingen aan de betrokken leveranciers. In combinatie met het hogere aggregatieniveau in de begroting, wordt bewerkstelligd dat de behoefte aan afwijkingen op de begroting afneemt en dat betalingen sneller verlopen. Dit proces heeft in 2013 voortgang geboekt.

Functie 91 Belastingen: Fiscaal beleid en uitvoering

In deze functie zijn de posten opgevoerd met drie organisatorische eenheden, namelijk:

1. Sector Fiscale Zaken,
2. Douane en
3. Nieuwe Belastingorganisatie Curaçao (NBC).

NBC wordt gevormd door de Inspectie der Belastingen en de Landsontvanger.

Fiscaal Beleid

Er is sprake van een nationale fiscale politiek die een evenwichtiger opbouw van het belastingssysteem en het zoeken naar een rechtvaardige inkomensverdeling beoogt. De voornemens waren dan ook om wijzigingen aan te brengen in de winstbelasting, grondbelasting en de omzetbelasting.

Belastingen en in het bijzonder het aanwenden van belastingen ter bevorderen van economische activiteiten zijn niet ter verwaarlozen beleidsinstrumenten die door het Ministerie van Financiën op duurzame wijze ingezet dienen te worden.

De raakvlakken ten aanzien van belastingen hebben bijna allemaal de revue gepasseerd in 2013, het pluriforme karakter heeft zich in de fase van de maatregelen gekenmerkt door het economische raakvlak. Ten aanzien van de aanpassingen in de Winstbelasting, zijn zowel het lokale alsmede het internationale raakvlak geraakt. Als laatste punt is er een belangrijke stap gemaakt met het openen van internationale markten met het overeen komen van internationale verdragen ter voorkoming van dubbele belastingheffing en het uitwisselen van belastinginformatie.

Tenslotte is in het jaar 2013 aan de hand van verschillende kadernotities, opgesteld door stakeholders uit de samenleving, vorm gegeven aan de aanpassing van het belastingstelsel. Aan de hand van deze kadernotities wordt thans de wetswijzigingen vormgegeven .

Aanpassing van de Omzetbelasting

In het kader van de saneringsmaatregelen ten einde de overheidsfinanciën weer te laten voldoen aan de het financiële raamwerk, is de Omzetbelasting aangepast.

De aanpassingen welke zijn aangebracht in de Omzetbelasting zijn te karakteriseren als enerzijds inkomstengenererend, anderzijds juist van economisch belang. Zo is ervoor gekozen om de Omzetbelasting verder te differentiëren en een progressief karakter te geven. Zo zijn luxe producten of producten met een

schadelijk effect op de gezondheid en het milieu, waaronder auto's, diensten in de horeca en alcohol zwaarder belast dan andere producten. In plaats van het gangbare 6 procenttarief zijn deze producten ondergebracht in een nieuwe tariefschijf van 9 procent. Daarnaast zijn belangrijke producten van eerste levensbehoefte ondergebracht in het 0 procenttarief, wat het progressieve karakter van de Omzetbelasting verder heeft doen accentueren. De economische effecten, waarmee tevens een monetair effect samenhangt, is dat middels deze aanpassingen bovenal luxe producten vervaardigd uit de import duurder worden en minder aantrekkelijk. De positieve uitwerking op de betalingsbalans van deze maatregel is niet te onderschatten, tevens is met het progressieve karakter bereikt dat vers fruit en groenten volledig gevrijwaard zijn geworden van omzetbelasting. Middels deze maatregel is het eerste levensbehoefte pakket goedkoper geworden, waardoor eerdere barrières die een verdere prijsdaling voor deze producten niet mogelijk maakte zijn afgenomen.

Aanpassing van de Winstbelasting

De Winstbelasting is aangepast in 2013 middels de nieuwe "exportfaciliteit". Deze belooft het ondernemen met een exporterend karakter in een nog grotere mate. Naast dat lokale onderneming middels deze wijzigingen gestimuleerd worden om de exportmarkt aan te boren, is het in dit kader goed om te noemen dat vele buitenlandse bedrijven hier gretig gebruik van

zullen maken. De Internationale Financiële Sector wordt gedomineerd door buitenlandse ondernemingen die van Curaçao gebruik maken om andere markten aan te boren. Ook hier wordt in hoge mate aan export gedaan, zij kunnen reeds in aanmerking komen voor de voorwaarden van de "exportfaciliteit". Het behoeft geen nader betoog dat deze aanpassingen ondersteunend werken voor het behoud en de expansie van de Internationale Financiële Sector op Curaçao. Naast dat deze faciliteit gecreëerd is, voldoet de faciliteit aan de DVL criteria en alle andere internationale criteria ten aanzien van transparantie en economische substantie.

Internationale belastingverdragen

Het belang van het sluiten van internationale belastingverdragen, is dat internationale markten zo verder opengesteld worden voor handelsstromen. Een belangrijk element bij het doen van zaken tussen verschillende markten zijn de transactiekosten die plaats vinden bij het drijven van handel tussen deze markten. Middels het overeenkomen van internationale belastingverdragen wordt het voor de bedrijven die handelen op deze markten duidelijk welke transactiekosten zij kunnen verwachten. Hiermee wordt het plannen van bedrijven gefaciliteerd en kan er tevens een vergelijking gemaakt worden met andere jurisdicties of Curaçao fiscaal daadwerkelijk voordelig is.

In het jaar 2013, is de inhoud van de Rijkswet die de belastingbetrekkingen tussen Curaçao en Nederland regelt overeengekomen en hiermee wordt de weg open gelegd voor verdere economische betrekkingen tussen Curaçao en Nederland. Over het algemeen wordt door internationale bedrijven een analyse uitgevoerd naar de bruikbaarheid van deze belastingbetrekkingen binnen het Koninkrijk, omdat zij vaak ook een vestiging hebben in Nederland. De vormgeving van deze belastingbetrekkingen zijn daarom van vitaal belang voor de Curaçaose economie en voor de Internationale Financiële Sector in het bijzonder.

Daarnaast zijn ook andere internationale markten verder aangeboord door middel van het sluiten van belastingverdragen. Malta geldt nu als tweede route naar de Europese Unie, naast de Rijkswet welke geldende is met Nederland. Hierdoor heeft Curaçao haar routenetwerk richting de Europese markt weten te diversifiëren.

Hiernaast is eenzelfde verdrag met de Seychellen overeen gekomen, waarmee een verdere naamsbekendheid en het profiel van Curaçao wordt aangesterkt als Internationaal Financieel Centrum.

Door middel van de onderhandelingen met Colombia (in 2012) betreffende informatie uitwisseling op belastinggebied is Curaçao, als jurisdictie, hier van de zwarte lijst gehaald. Hiermee wordt er verder gebouwd aan het openstellen van de Colombiaanse markt tegen aantrekkelijke voorwaarden.

Wijziging Grondbelasting/onroerende zaakbelasting

In de maand april van het jaar 2013 is de Landsverordening onroerende zaakbelasting 2014 (P.B. 2013 no. 54) door de Staten van Curaçao goedgekeurd en is in het jaar 2014 in werking getreden. Het houdt hoofdzakelijk verband met de introductie van een tariefdifferentiatie c.q. progressiviteit. Het bedrag van de belasting wordt bepaald aan de hand van de navolgende tabel. Bij een vastgestelde waarde van:

Meer dan	Doch niet meer dan	Bedraagt de belasting	Benevens voor elk bedrag boven dat in kolom I
I	II	III	IV
-	350.000	-	0,4%
350.000	750.000	1.400	0,5%
750.000	-	3.400	0,6%

Daarnaast zal taxatie plaats vinden en worden onroerende zaken geïnventariseerd die voorheen niet bij de ontvanger bekend waren. Dit betekent dat ook illegale bouw bij deze belasting wordt betrokken. De verhoging van deze opbrengsten zal gedeeltelijk zichtbaar zijn in 2014 (door vertraging van inwerkingtreding van de wetgeving) en volledig zichtbaar in 2015.

1.Sector Fiscale Zaken:

De sectordirectie Fiscale zaken bestaat uit drie teams met elk een wetgevende en een toezichthoudende taak. De toezichthoudende taak is gericht op het toetsen of de Douane en de Belastingdienst de wetgeving naar de letter en geest van de wet uitvoeren. De controle op doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid is belegd bij de sectordirectie Financiële Zaken (team AO/IC).

De drie teams zijn:

a Indirecte belastingen

Dit team is verantwoordelijk voor de wet- en regelgeving van alle indirecte belastingen en het toezicht op de naleving ervan. Dit zijn belastingen als accijnsbelasting, omzetbelasting, motorrijtuigenbelasting, belasting op milieugrondslag.

b Directe belasting

Dit team is verantwoordelijk voor de wet- en regelgeving van alle directe belastingen en het toezicht op de naleving ervan.

c. Internationale zaken

Dit team is verantwoordelijk voor de wet- en regelgeving van alle internationale fiscale verdragen en het toezicht op de naleving ervan. Het betreft zaken als internationale afstemming, internationale verdragen (geen vermelding op *black lists*) en internationaal aanvaardbare Fiscale wet- en regelgeving.”

Uitvoering Fiscaal beleid**2. Nieuwe Belastingorganisatie Curaçao**

Teneinde een effectieve uitvoering van de fiscale en douane aangelegenheden te bevorderen bestaat het voornemen om de fiscale apparaat te herstructureren, door uitvoerende organisatieonderdelen samen te brengen onder een nieuw structuur, de Nieuwe Belastingorganisatie Curaçao. In januari 2013 zijn de werkzaamheden met betrekking tot de Nieuwe Belastingorganisatie Curaçao (NBC) wederom opgepakt. In april is bij landsbesluit de Implementatiecommissie NBC (ICNBC) ingesteld met een driedelige taak, zijnde de formulering van een businessplan voor de NBC, de advisering van de Minister van Financiën omtrent de meest geschikte juridische vorm en de inbedding in de bestuurlijke organisatie en het begeleiden en in juiste banen leiden van de voorbereiding en implementatie van het businessplan (oorspronkelijk met streefdatum 1 januari 2014).

De samenstelling de van de Commissie bestaat uit twee vertegenwoordigers van de Minister (voorzitter en vice-voorzitter), de Directeur Fiscale Zaken, de Directeur SBAB, de Directeur Douane, het Hoofd van de Inspectie der Belastingen, de Landsontvanger, een fiscaal adviseur en vertegenwoordigers van de vakbonden ABVO en STAF.

Na een intensieve periode van afstemming, waarbij de whitepapers opgesteld door Bearingpoint in 2008 als uitgangspunt hebben gediend, is medio september 2013 aan de minister aangeleverd:

- I. memorandum inzake de meest geschikte juridische vorm van de nieuwe belastingorganisatie
- II. strategisch beleidsplan NBC 2014-2018
- III. concept-wetsontwerp NBC
- IV. Organogram NBC

Het proces tot besluitvorming over bovenvermelde beleidsstukken loopt nog.

In november 2013 is het aanbestedingstraject voor de aankoop voor een nieuw IT-platform voor de belastingdienst opgestart. Dit nieuwe platform hangt nauw samen met een geïntegreerde aanpak van de fiscale keten, die eveneens de basis vormt van de op te richten NBC.

a. Inspectie der Belastingen:

Het beleid van de regering richt zich op een doelmatige en doeltreffende heffing, inning en controle van belastingen. Om dit te bereiken werkt de Inspectie der Belastingen, aan een organisatie met een professionele opstelling, personeel met hoge vakbekwaamheid en goed functionerende geautomatiseerde

systemen, die zich goed kwijt van haar adviesfunctie, tijdig haar werkpakket wegwerkt en in haar dienstverlening een klantgerichte opstelling heeft.

De Inspectie der Belastingen heeft een aantal doelstellingen geformuleerd teneinde deze organisatie te realiseren. De op de korte en middellange termijn te realiseren doelstellingen zijn:

- *Organisatorische Structurering*: Vanwege herprioritisering er is geen vermeldingswaardige vooruitgang geboekt. Dit traject vormt ook onderdeel van het project van NBC. Wel is al besloten tot werving van nieuw personeel.
- *Automatiseringsbeleid*: ten behoeve van de uitvoering werd op de geautomatiseerde belastingmiddelsystemen preventief, correctief en vernieuwend onderhoud verricht. Zoals hierboven vermeld was naast de gepleegde onderhoud ook het aanbestedingstraject voor de aankoop van een nieuw IT-platform voor de belastingdienst opgestart.
- *Tax compliance*: Ter verhoging van de *Tax compliance* is de meerjarenstrategie onder andere gericht op de verbetering van de bestanden, het vergemakkelijken van het doen van aangifte door onder andere de mogelijkheid van elektronisch aangifte doen en het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening en de aanslagregeling. De volgende activiteiten werden in 2013 verricht:

- stimuleren van belastingplichtigen via advertenties om zich aan te melden voor gebruik van elektronische aangifte voor de LB/AOV/AWW/AVBZ en de OB.
- structurele informatie verstrekking via inlichtingenbalie, infolijn en/of de website van de Inspectie der Belastingen Curaçao (zie bijlage tabel 4 “resultaten hulpverlening aan klanten”).
- De matching bestand GB met IB en PIVA met IB is gerealiseerd. Er werd aangevangen met correspondentie met de potentiële belastingplichtige, naar aanleiding van de resultaten van de verwerking van de matching. Controle op juistheid dataregistratie bij voorbereiding (gericht op gehuwd/ongehuwd) en aanpak van twee verdieners werd in begrotingsjaar 2013 als onderdeel van het regulier werkproces structureel toegepast tijdens de aanslagregeling.
- Invoeren van extra controles om foutieve boekingen te verminderen, welke dan ook het aantal onterechte aanslagen en schadeclaims van belastingplichtigen zal beperken.

Betreffende een van de aspecten van de kwaliteit van dienstverlening heerst er nog een uitdaging in de afhandeling van de openstaande bezwaarschriften ouder dan 9 maanden.

Voor wat betreft de adviesfunctie werd bijgedragen aan de ontwikkeling/aanpassing van de landsverordening onroerendezaakbelasting 2014 (P.B. 2013, no. 54), de aanpassing van de landsverordening AOV/AWW (P.B. 2013, no. 24), de landsverordening basisverzekering ziektekosten (P.B. 2013, no. 3) en aanverwante belasting landsverordeningen.

Ter waarborging van de kaders voor een correcte en uniforme wetstoepassing werden in het jaar 2013 vier fiscaal technisch overleg gehouden. Met name op 30 januari, 20 maart, 25 april en 13 november 2013. Verder werd in het kader van de scholing van het personeel in samenwerking met de Universiteit van Curaçao (UoC)

gewerkt aan de opzet van een driejarige controleursopleiding. Vanwege herprioritisering is de tweeëneenhalfjarige controleursopleiding niet van start gegaan in 2013. Deze zal voortgang vinden in 2014 en bekostiging hiervan is al toegezegd door SONA. Vanaf 2015 zullen deze opleidingen door de Curaçaose overheid worden gefinancierd.

b. De Landsontvanger:

De Landsontvanger streeft naar het vrijwillig nakomen van de fiscale verplichtingen door burgers en bedrijfsleven en zal dit bevorderen door een actieve en dienstverlenende opstelling samen met de Inspectie der Belastingen. Het strategisch beleid concentreerde zich op een effectieve klantgerichte inning en invordering van de belastingen. De Landsontvanger heeft verder bijgedragen aan het traject tot oprichting van de Nieuwe Belastingdienst Curaçao.

3. De Douane:

De primaire taak van de Douane is de beheersing van de goederenstroom die langs de grenzen van Curaçao gaat. De Douane draagt hierbij enerzijds zorg voor de heffing, controle, inning en opsporing

terzake de invoerheffingen en accijnzen. Anderzijds vervult de Douane belangrijke niet-fiscale douanetaken zoals het controleren en opsporen van de in, uit- en doorvoer van verboden goederen. Tot slot houdt de Douane bij de grensoverschrijding van goederen toezicht op de naleving van wetgeving op economisch-, gezondheids-, milieu- en veiligheidsterrein, economische ordening en financiële integriteit.

Bijzondere aandachtspunt voor de Douane in 2013 was de verdere ontwikkeling van de organisatie, door onder meer de opleidingen, voort te zetten, en in het bijzonder door in specialisaties te voorzien. In 2013 was dan ook een opleiding begonnen voor Douaneambtenaren die een leidinggevende functie hebben. Aan de andere kant kon de werving en selectieprocedure voor de aspirant-Commiezen geen voortgang vinden, vanwege organisatorische redenen, zoals onderbezetting HRM-afdeling en vacature van de functie opleidingscoördinator.

Functie 93 Geldleningen

In de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten is overeengekomen dat, mits er aan de financiële normen voldaan wordt, dat Nederland standaard zal inschrijven op schuldemissies door de Curaçaose overheid. Omdat dit tegen, voor de Nederlandse Staat, gangbare rentepercentages zal geschieden, betekent dit een structurele verlichting van de rentelasten.

Naast de projecten in het kader van het structureel verduurzamen van de overheidsfinanciën, heeft de regering ook gekozen om het saneringsplan aan de vullen met economie stimulerende maatregelen. Gekozen is voor diverse investeringen in de sociaaleconomische en educatieve infrastructuur. Hierbij is een beroep gedaan op de kapitaalmarkt en gebruik gemaakt van de zogenaamde staande inschrijving, waarbij Nederland verplicht is in te schrijven op schuldemissie door Curaçao. Een schuldemissie voor een bedrag van ANG 62 miljoen was opgezet. De schuldemissie vond plaats via een open biedingsprocedure. Dit is verwerkt bij wijziging van de begroting 2013.

Functie 98. Overige Financiële en Algemene dekkingsmiddelen: Financiële markten

Curaçao en Sint Maarten hebben een gemeenschappelijk geldstelsel en Centrale Bank. De doelstellingen van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten zoals vastgelegd in het Centrale Bankstatuut voor Curaçao en Sint Maarten zijn:

- Het bevorderen van de stabiliteit van de waarde van de geldeenheid van de Landen.
- Het bevorderen van de gezondheid van het financiële systeem van de Landen.
- Het bevorderen van een veilig en efficiënt betalingsverkeer in de Landen. Curaçao en Sint Maarten hebben zich in dit verband verplicht te zullen waarborgen dat hun nationale wetgeving voor zover in relatie tot de doelstellingen van de Bank, en de daarop berustende uitvoeringsbepalingen, eenvormig en verenigbaar zijn met het Centrale Bankstatuut voor Curaçao en Sint Maarten, alsmede een gelijklopende ingangsdatum bevatten.

In dit beleidsveld neemt in de uitvoeringssfeer het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT) een vooraanstaande positie in. Het werkgebied van het MOT is uitgebreid door het onderbrengen van nieuwe meldersgroepen (de vrije beroepsbeoefenaren en de niet-financiële bedrijfstakken) onder de werking van de Landsverordening MOT.

Het MOT is, als uitvloeisel van Aanbeveling 26 van de FATF, in 1997 opgericht teneinde doelgericht het witwassen van geld en terrorisme financiering, in zowel nationaal als internationaal verband, te helpen voorkomen en te bestrijden. Aanbeveling 26 van de FATF stelt het oprichten van een MOT verplicht voor alle bij de FATF aangesloten landen. Het specifieke beleidsveld van het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties is de bestrijding, de opsporing en de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme ter uitvoering van internationale verplichtingen, met name de 40 Aanbevelingen en de 9 Speciale Aanbevelingen van de FATF. Curaçao is door zijn participatie in internationale organisaties zoals de FATF, CFATF en de EGMONT Groep, verplicht om de integriteit van zijn financieel stelsel te handhaven.

De in 2013 behaalde resultaten op de voorgenomen beleidsprioriteiten waren:

- *Evaluatie CORSYS en verdere ontwikkeling MOT Portal*

In het jaar 2011 is overgegaan op een nieuw online meldsysteem, te weten *Curaçao Online Reporting System* (Corsys). Met het nieuwe meldsysteem is het voor de melders mogelijk om direct online hun ongebruikelijke transacties te melden, zonder dat de IT analisten van het MOT enig programma bij de meldende instanties moeten installeren. Onderhoud van het CORSYS meldsysteem is een continu proces. In 2013 heeft het nodige onderhoud van voornoemd systeem plaatsgevonden met behulp van externe IT deskundigen. In 2013 heeft het MOT ook gewerkt aan de verdere implementatie van een computer applicatiesysteem voor de Douane (genaamd "Douane kiosk"). Deze douanekiosk zal het op den duur mogelijk gaan maken, dat transacties die in het kader van de Landsverordening aanmeldingsplicht grensoverschrijdende geldtransporten (P.B. 2002, no. 74) bij de douane aangemeld moeten worden, in het computer applicatiesysteem worden ingevoerd. Deze transacties zullen vervolgens via de douanekiosk middels een beveiligde verbinding naar het MOT worden

verzonden. Met de douanekiosk zal de tijdrovende werkwijze met handmatige meldingen, waarbij tevens het risico van foutieve invoer van data aanwezig is, tot het verleden gaan behoren. Het moge duidelijk zijn dat beide organisaties t.w. de douane en het MOT er baat bij hebben dat de douanekiosk zo spoedig mogelijk zal worden gerealiseerd. Op voorstel van de douane dienen echter nog een aantal technische wijzigingen aan het computer applicatiesysteem te worden doorgevoerd teneinde dit systeem beter te laten aansluiten op de praktijksituatie bij de douanegrenzen.

- *Update IT-systeem en uitbreiding beveiligingssysteem*

In 2013 is voorgenomen om extra waarborgen in het beveiligingssysteem aan te brengen. In 2013 heeft het MOT het beveiligingssysteem verder aangescherpt teneinde aan internationale normen voor beveiligingen van een FIU, te kunnen voldoen. In dit verband is de toegang tot het gebouw op enkele andere strategische punten elektronisch beveiligd en worden die thans ook gemonitord. Het voorgaande jaar was o.a. het beveiligingssysteem (camera observatie systeem respectievelijk toegang controle systeem) vervangen teneinde aan de normen van de CFATF te kunnen voldoen.

- *Verdere ontwikkeling Toezichtsafdeling*

Het is van belang dat het personeel van de Toezichtafdeling van het MOT zich continu blijft scholen. Vanwege andere prioriteitenstelling (o.a. betreffende aanwezige bezetting en tijd) was de voorgenomen scholing niet gerealiseerd.

- *Uitvoering wettelijke voorlichtingstaak en het verzorgen van informatie- en trainingssessies op Curaçao*

Het MOT heeft ingevolge artikel 3, onder e, van de Landsverordening MOT tot taak het geven van voorlichting aan de relevante bedrijfstakken(huidige en toekomstige meldplichtigen) omtrent de verschijningsvormen en de voorkoming van het witwassen van geld. Het MOT heeft ook in het jaar 2013 aan haar voorlichtingstaak voldaan, weliswaar in mindere mate vergeleken met voorgaande jaren, dit vanwege prioriteitenstelling in de inzet van de beschikbare capaciteit.

- *Upgraden c.q. trainen van het personeel*

Het behoeft geen betoog dat het MOT zowel nationale als internationale ontwikkelingen op het gebied van de bestrijding van witwassen en de financiering van terrorisme nauwlettend moet blijven volgen. Het MOT heeft in 2013 enkele van haar medewerkers cursussen en trainingen laten volgen, die in het kader van het CFATF en de EGMONT Group, zijn verzorgd. Ook zijn in 2013 enkele nieuwe handboeken inzake de bestrijding van witwassen en financiering van terrorisme besteld, welke als instrument dienen om het personeel van het MOT bij te scholen op het eigen vakgebied en het taakgebied van het MOT.

- *Koninkrijksseminar meldpunten*

In 2013 heeft het Koninkrijksseminar die in Nederland zou worden gehouden geen doorgang gevonden. Dit zal in het dienstjaar 2014 plaatsvinden op Bonaire.

- *Participatie Werkgroepen-Egmont Group*

Het MOT neemt al jaren deel aan verschillende werkgroepen van de *Egmont Group*. In 2013 hebben medewerkers van het MOT deelgenomen aan de sessies van de *Outreach Working Group* en van de *Legal Working Group* van de *Egmont Group*. Deelname aan voornoemde werkgroepen is van belang voor het werk bij het MOT en zal ook bij volgende audits c.q. evaluaties in het voordeel zijn van Curaçao.

- *Tactical Analysis Training Course*

In verband met de *Tactical Analysis Training Course* heeft het MOT de *Train the Trainer* cursus gevolgd en in de voorgaande jaren is op het MOT steeds een beroep gedaan om *Tactical Analysis Training Courses* bij andere meldpunten in het Caribische gebied te verzorgen. Echter in 2013 heeft het MOT vanwege andere prioriteitenstelling (o.a. betreffende inzet van de beschikbare capaciteit)

- *Uitvoering geven aan de gewijzigde Landsverordening MOT*

De wijziging van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (Landsverordening MOT) strekkende tot het onderbrengen van nieuwe meldergruppen, te weten de vrije beroepsbeoefenaren en de niet-financiële bedrijfstakken, onder de werking van de landsverordening bracht met zich mee dat er zowel een taak- als een personeelsuitbreiding bij het MOT moest plaatsvinden. De voorgenomen personeelsuitbreiding heeft geen voortgang gevonden in 2013, maar is meegenomen in de instroomplanning voor de periode 2014-2017.

Energiebeleid

Onder het ministerie van Financiën valt ook de verantwoordelijkheid voor het energiebeleid en de overheidsvennootschappen binnen de energiesector.

De bestaande productiecapaciteit voor elektriciteit opereert inefficiënt, is ontoereikend en instabiel. Dit vormt een beperking voor de verdere economische ontwikkeling van het eiland. De betrouwbaarheid van elektriciteitsvoorziening is van zeer groot belang voor de gemeenschap en dient structureel gewaarborgd te worden. Om bovengenoemde reden dient er voldoende productiecapaciteit beschikbaar te zijn om aan de vraag naar elektriciteit te kunnen voldoen. Dit betekent tevens dat de levering van elektriciteit betrouwbaar dient te zijn met een minimum aantal storingen en onderbrekingen; de kwaliteit van de stroom dient aan gangbare internationale normen te voldoen.

In de eerste plaats zal zoals hierboven is aangegeven de totale productiecapaciteit de komende jaren moeten groeien om de huidige tekorten te annuleren en om de verwachte groei voor de komende jaren te dekken.

Tevens zijn vanwege de bestaande inefficiënties de elektriciteitsstarieven, in vergelijking met buurlanden, relatief hoog. De hoge energietarieven werken door in andere prijzen en op die manier hoge *costs of doing business*.

Daarnaast dient het aandeel van duurzame energie te stijgen. Curaçao is over het algemeen rijk aan zon en wind en de technologische ontwikkeling betreffende deze bronnen van energie maakt het mogelijk om het

aandeel van groene energie op Curaçao te vergroten. Echter, bij de bevordering van duurzame energie dient een balans te worden gevonden tussen conventionele en duurzame energie.

Op basis van het voorgaande is het beleid om een gezonde, gereguleerde elektriciteitsmarkt tot stand te brengen, waarbij concreet de volgende beleidsdoelstellingen worden nagestreefd:

- betrouwbare elektriciteitsopwekking;
- betaalbare elektriciteitsopwekking;
- schonere en meer duurzame energievoorziening;
- minder energieverbruik.

Ter realisatie van de doelstellingen is in 2013, ten aanzien van Aqualectra, het traject voortgezet tot het financieel verbeteren van de vermogenspositie van Aqualectra. De marktconforme aanpassingen van de water

en elektra tarieven zijn voortgezet en belangrijke stappen zijn gezet, om via kapitaalinjecties en het compenseren van Aqualectra voor haar aandeel in CRU, de vermogenspositie te verbeteren; conform raming met bijna ANG 200 miljoen. Diverse exercities vinden nu plaats binnen het bedrijf om de kosten te drukken.

De doorgevoerde liberalisering van de energiemarkt wordt thans geanalyseerd teneinde waar nodig het noodzakelijke evenwicht te herstellen, wat positief van invloed zal zijn op de vermogenspositie van Aqualectra. Ook heeft de Regering besloten Aqualectra actief te steunen in de investeringen in groene energie (zonnepanelen), wat de concurrentiepositie van Aqualectra ten goede komt en het behoud van de afzetmarkt van Aqualectra ondersteunt. Gestart wordt met een injectie van ANG 10 miljoen om zonnepanelen te installeren bij scholen.

Voorts inventariseert Aqualectra locaties die zich lenen voor efficiënte investeringen in zonnepanelen. Hiermee wordt niet alleen de vermogenspositie van Aqualectra verbeterd, maar wordt ook verwacht de elektratarieven op termijn te kunnen reduceren, wat de gemeenschap en het investeringsklimaat ten goede komt.

Curaçao

Jaarverslag 2013

Hustisia

Finansa

Asuntunan General

Salubridat Públiko, Medio Ambiente i Naturalesa

Desaroyo Ekonómiko

Enseñansa, Siensia, Kultura i Deporte

Tráfiko, Transporte i Planifikashon Urbano

Maneho di Governashon, Planifikashon i Servisio Públiko

Desaroyo Sosial, Labor i Bienestar